

ÖVERSYN AV ORGANISERING AV TEKNIKKOLLEGE VÄSTMANLAND

2026-06-25

Kund

Region Västmanland

Konsult

WSP

WSP Sverige AB

Org nr: 556057-4880

wsp.com

Kontaktpersoner

Sebastian Gygax, sebastian.gygax@wsp.com

INNEHÅLL

1	INLEDNING	4
1.1	BAKGRUND	4
1.2	UPPDRAK	4
1.3	METOD	5
2	KVANTITATIV ÖVERSIKT – EN SAMMANFATTNING	8
2.1	GYMNASIENIVÅ	8
2.2	YRKESHÖGSKOLENIVÅ	9
2.3	KOMVUXNIVÅ	9
2.4	ÖVERGRIPANDE JÄMFÖRELSE MELLAN VÄSTMANLAND OCH UTBLICKSREGIONERNA	9
3	NULÄGESBILD	10
3.1	NULÄGESBILD AV TEKNIKCOLLEGE I VÄSTMANLAND	10
3.2	NULÄGESBILD AV TEKNIKCOLLEGE I UTBLICKSREGIONER	23
4	UTVECKLINGSMÖJLIGHETER OCH REFLEKTIONER	34
4.1	STRATEGISKA MÖJLIGHETER FÖR FORTSATT UTVECKLING	34
4.2	REFLEKTIONER	36
5	BILAGA 1. KVANTITATIV ÖVERSIKT AV INDUSTRIRELEVANTA UTBILDNINGAR OCH TEKNIKCOLLEGE	38
5.1	VÄSTMANLAND	38
5.2	JÄMFÖRELSE VÄSTMANLAND OCH UTBLICKSREGIONER	57

1 INLEDNING

Detta kapitel redogör för uppdragets bakgrund och metod.

1.1 BAKGRUND

En välfungerande industri är en förutsättning för samhällsutvecklingen i Sverige, både utifrån ett nationellt och ett regionalt perspektiv. I Västmanland spelar industrin en central roll för sysselsättning och ekonomisk utveckling – under 2019 var exempelvis 27 procent av länets alla jobb kopplade till industrin, samtidigt som industrin stod för 45 procent av länets totala förädlingsvärde.¹ Även om siffrorna gällde för ett antal år sedan, talar de sitt tydliga språk: industrin för Västmanland framåt.

Samtidigt som industrins betydelse är avgörande för länets utveckling, vittnar många företag om svårigheter kopplat till kompetensförsörjning. För att möta dessa utmaningar krävs effektiv och ändamålsenlig samverkan mellan utbildningsanordnare, arbetsliv och offentliga aktörer. I detta sammanhang har Teknikcollege etablerat sig som en viktig samverkansplattform för teknikrelaterade utbildningar. Genom att samla företag, kommuner och utbildningsanordnare bidrar Teknikcollege till att skapa attraktiva och kvalitetssäkrade utbildningar som är relevanta för arbetsmarknaden. I Västmanland finns idag tre Teknikcollege:

- Bergslagen (Fagersta, Norberg, Skinnskatteberg)
- Västra Mälardalen (Köping, Arboga, Kungsör)
- Mälardalen (Västerås)²

Samtidigt som den nuvarande organiseringen har varit en nyckelaktör i främjandet av samverkan mellan skola och arbetsliv, har det uppkommit frågor om ovanstående organisation är det mest effektiva och ändamålsenliga sättet att organisera Teknikcollege. Skillnader i söktryck till yrkesprogram, variationer i utbildningsutbud mellan orter och pågående omorganiseringar kan bidra till ett behov av att se över om nuvarande struktur verkligen är den mest lämpade. Frågor har väckts om huruvida dagens uppdelning bäst stödjer industrins kompetensbehov, eller om alternativa samverkansformer kan bidra till en mer effektiv matchning mellan utbildning och arbetsliv.

1.2 UPPDRAG

Region Västmanland har utifrån ovan bakgrund gett WSP i uppdrag att genomföra en översyn av den nuvarande organiseringen av Teknikcollege i Västmanland. Översynen ska inkludera en kvalitativ del och en kvantitativ del.

Den kvalitativa delen syftar till att skapa en nulägesbild över de tre Teknikcollege i Västmanland, vilket omfattar bland annat arbetssätt, styrkor och utmaningar i respektive Teknikcollege. Därutöver inkluderar den kvalitativa delen en utblick gentemot de tre Teknikcollegeregionerna Region Östergötland, Region Dalarna och Region Örebro län.

Den kvantitativa delen syftar till att ge en nulägesbild över nyckeltal såsom antal sökande och antal examinerade på relevanta industrirelevanta utbildningar på gymnasie-, yrkeshögskole- och komvuxnivå. I den kvantitativa delen ingår även en jämförelse mellan Teknikcollege-certifierade utbildningar och icke-certifierade utbildningar på gymnasial nivå.

Uppdraget syftar till att skapa underlag för vidare diskussion av utvecklingen av Teknikcollege i Västmanland.

¹ Teknikföretagen (2019). *Hjärtat i svensk ekonomi – industrins betydelse och villkor i Västmanlands län*

² Mälardalens Teknikcollege är under omorganisering

1.3 METOD

Följande metoder/moment har genomförts inom ramen för uppdraget:

- Intervjuer (kvalitativ del)
- Inhämtning och analys av statistik (kvantitativ del)
- Presentationer (båda delar)

Dessa redogörs för nedan. Utöver dessa två moment har löpande avstämningar gjorts med beställaren för att säkerställa att det insamlade materialet är av relevans och av nytta. I avstämningarna har även innehållet och utformandet av momenten förankrats.

1.3.1 Intervjuer

För att generera underlag till den kvalitativa delen har totalt 44 intervjuer genomförts. Dessa intervjuer är fördelade mellan *Nulägesbild av Teknikcollege i Västmanland* och *Nulägesbild av Teknikcollege i Utbicksregioner*.

För *Nulägesbild av Teknikcollege i Västmanland* har följande aktörer intervjuats:

- Processledare, styrgruppsordförande och verksamhetschefer i respektive Teknikcollege i Västmanland.
- Företag som både är och inte är anslutna till Teknikcollege inom respektive Teknikcollege i Västmanland
- Rektorer och lärare som är anslutna till Teknikcollege i respektive Teknikcollege i Västmanland

För *Nulägesbild av Teknikcollege i Utbicksregioner* har följande aktörer intervjuats:

- Processledare och styrgruppsordförande för Teknikcollege i Dalarna, Östergötland och Örebro län

Därutöver har intervjuer även genomförts med andra relevanta aktörer. Dessa inkluderar VD för Teknikcollege, kommunala näringslivschefer/-strategier inom Västmanland, kommunal utbildningschef inom Västmanland och rektor för ett ej Teknikcollege-anslutet gymnasium.

Intervjuerna syftade till att skapa en nulägesbild över respektive Teknikcollege. Detta inkluderade att undersöka syn på Teknikcollege och dess nuvarande organisering, styrkor, utmaningar samt framtida utvecklingsmöjligheter. Dessa teman anpassades och justerades utifrån respektive respondent.

Samtliga intervjuer var semistrukturerade, vilket innebar att de karakteriserades utifrån ett antal öppna frågor i en intervjuguide. Intervjuguiden stämdes av med beställare. Intervjuerna genomfördes via Teams och pågick mellan 30-60 minuter.

Beställare tillhandahöll majoriteten av kontaktuppgifterna. I fall där kontaktuppgifter var beroende av personkännedom, exempelvis kring anslutna och icke-anslutna företag samt relevanta lärare på certifierade utbildningar, bidrog intervjupersoner.

1.3.2 Statistik

1.3.2.1 Källor

För att generera underlag till *Kvantitativ översikt av industrirelevanta utbildningar och Teknikcollege* har ett flertal olika källor använts. Dessa utgörs huvudsakligen av officiell statistik, som har kompletterats med uppgifter från Teknikcollege.

Underlaget kring gymnasieskolan är baserat på öppna datakällor från Skolverket (exempelvis kring antal elever per program och län) och beställd specialstatistik från Statistiska centralbyrån (SCB) (exempelvis

antal sökande, antagna och examinerade nedbrutet per län och program samt – för skolor med kommunal huvudman – per enskild skola) Teknikcollege har bidragit med information om certifierade gymnasiala utbildningar, vilket möjliggjort identifiering av dessa i statistiken.

Underlaget kring yrkeshögskolan är baserat på öppen statistik från SCB och Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) (exempelvis kring antal studerande och utbildningsresultat). Teknikcollege har bidragit med information om certifierade utbildningar på yrkeshögskolenivå, vilket möjliggjort identifiering av dessa i statistiken.

Underlaget kring vuxenutbildning (komvux) är baserat på Skolverkets öppna statistik över yrkespaket inom teknik- och industriområden. Denna statistik redovisas på aggregerad nivå för kommun/län, inte per skolenhet.

1.3.2.2 Sekretess och redovisningsbegränsningar

Vid redovisning av data på skolenhetsnivå är sekretessregler beaktade. För gymnasieskolan kan värden för enskilda kommunala skolor redovisas, men uppgifter med mycket små tal (färre än 4 individer) har maskerats av SCB.

För skolor med enskild huvudman har SCB av sekretessskäl inte levererat skolvisa siffror, utan endast programdata aggregerat på länsnivå. Detta innebär att statistiska jämförelser av enskilda friskolor inte är möjliga.

Genom att kombinera SCB-statistik med Teknikcolleges uppgifter om certifierade utbildningar, har en särredovisning av certifierade utbildningar kontra övriga utbildningar gjorts, i de fall det är relevant. Av sekretessskäl innefattar detta enbart kommunala skolhuvudmän. Således är de kvantitativa jämförelserna mellan certifierade och icke-certifierade utbildningar begränsade. Eventuella differenser eller likheter behöver därmed tolkas med försiktighet, eftersom inte alla skoluter kan jämföras på detaljnivå.

1.3.2.3 Valda indikatorer och metodöverväganden:

Söktryck (antal sökande per antagen) och examineringsgrad (andel antagna som tar examen inom angiven tid) är nyckeltal för att kunna jämföra olika utbildningars attraktivitet och resultat.

Ett metodologiskt hinder är att dessa indikatorer är svårtolkade på program- och skolenhetsnivå. Exempelvis kan en skolvis examineringsgrad i vissa fall överstiga 100 procent, eftersom elever kan byta skola eller program under studietiden. och därmed räknas som examinerade utan att finnas med i den ursprungliga antagningskohorten för just den skolan. Av den anledningen finns inga presentationer av skolor och utbildningars examineringsgrader då risken är hög för feltolkningar.

Söktrycket har kunnat beräknas för gymnasieprogrammets länsnivå och – där data finns – kommunala skolor. Eftersom siffrorna inkluderar alla sökande (första-, andra- och tredjehandssökande enligt SCB:s definition), ger underlaget en allmän bild av efterfrågan, snarare än ett exakt utfall av antagningsprocessen.

1.3.2.4 Särskilda begränsningar kring komvux

För vuxenutbildning redovisar Skolverket endast uppgifter per yrkespaket och kommun/län, vilket innebär att siffror kring enskilda utbildningsanordnare inte är möjliga att redovisa. Dessutom har komvuxutbildningar inte tydligt avgränsade "program" med unik antagningsomgång och avslut på samma sätt som gymnasiet och yrkeshögskolan, utan studier bedrivs modulärt via enskilda kurser. Därför är traditionella indikatorer som söktryck och examensgrad inte direkt tillämpbara på komvuxunderlaget. En närmare kvantitativ kartläggning av vuxenutbildningens flöden skulle kräva specialbearbetning eller beställning från SCB, vilket inte varit möjligt inom uppdragets tids- och resursram.

I Skolverkets uppgifter redovisas inte heller antalet studerande efter kön.

1.3.3 Presentationer

Fyra presentationer genomfördes med följande aktörer:

- Näringslivsstrateger och beställare i Region Västmanland
- Processledare för respektive Teknikcollege-delregion i Västmanland
- Politiska samverkansgruppen för kompetensförsörjning i Region Västmanland
- Publikt webinarium med öppen inbjudan

De två inledande presentationerna syftade till att förankra materialet och säkerställa att det insamlade materialet var av nytta och relevans, samt inkluderade "rätt" omfång och kvalitet. De två sista presentationerna syftade till att redogöra för uppdragets resultat.

2 KVANTITATIV ÖVERSIKT – EN SAMMANFATTNING

I detta kapitel redovisas en sammanfattning över den kvantitativa översikten av industrirelevanta utbildningar och Teknikcollege. Hela den kvantitativa översikten redovisas i Bilaga 1.

Syftet med sammanfattningen är att skapa en inledande kontext till Teknikcollege i Västmanland och i Teknikcollege i utbudsregionerna Östergötland, Örebro och Dalarna. Sammanfattningen summerar övergripande ett antal insikter kopplade till de utbildningsnivåer som är relevanta i sammanhanget utifrån följande ordning:

- Gymnasienivå
- Yrkehögskolenivå
- Komvuxnivå

Underlaget till uppdragets kvantitativa del omfattas av ett antal begränsningar. Begränsningarna gäller bland annat datatillgång, sekretess och jämförbarhet mellan utbildningsformer (se 1.2.3 Statistik). Mot denna bakgrund ska resultatet tolkas med viss försiktighet. Samtidigt utgör den kvantitativa översikten en viktig bakgrund till uppdraget genom att ge en övergripande och systematisk bild av bland annat antal sökande, examinerade samt det befintliga utbildningsutbudet.

2.1 GYMNASIENIVÅ

Den totala mängden elever som läser en industrirelevant utbildning på gymnasial nivå³ är år 2025 strax under 2500. Detta är fler än antalet elever som studerar på industrirelevanta utbildningar på yrkehögskolenivå (cirka 600), samt fler än antalet som läste industrirelevanta yrkespaket på komvuxnivå år 2024 (cirka 150).

Vidare har söktrycket för industrirelevanta gymnasiala utbildningar ökat markant sedan 2020. Från att omkring 2200 första-, andra- eller tredjehandsval angavs inom en industrirelevant utbildning år 2020, var denna siffra för år 2025 mer än 3300. Antalet examinerade har även ökat från cirka 620 elever år 2020, till strax över 800 elever år 2025.

Omkring 800 elever tar examen med en industrirelevant utbildning varje år. Den absoluta majoriteten av dessa elever tar examen inom teknikprogrammet och naturvetenskapliga programmet. År 2025 tog cirka 150 elever examen från el- och energiprogrammet, och endast 15 elever tog examen från industritekniska programmet. Generellt har el- och energiprogrammet ökat mest. Exempelvis har antalet examinerade inom programmet fördubblats sedan 2020 (från omkring 75 till omkring 150) och antal sökningar ökat kraftigt, från cirka 400 ansökningar år 2020 till strax under 950 år 2025. Även teknikprogrammet upplever ökning, främst i antalet examinerade (från strax under 200 år 2020 till cirka 270 år 2025) och i antal sökningar (från cirka 750 år 2020 till cirka 1100 år 2025).

Vidare uppvisar naturvetenskapsprogrammet höga andelar elever som är kvinnor (omkring 60 procent) jämfört med övriga program (teknikprogrammet cirka 25 procent, industritekniska cirka 10 procent och el- och energi cirka 3 procent) år 2025. Trenden är att andelen inom naturvetenskapliga programmet stadigt ökar, och andelen inom el- och energi stadigt minskar.

Omkring hälften av eleverna som läser teknikprogrammet, industritekniska programmet och el- och energiprogrammet går på Teknikcollege-certifierade program. På grund av olika anledningar (bland annat sekretess och begränsningar i statistiken samt variationen av anledningar bakom elevers val av utbildning)

³ Med industrirelevant utbildning avses industritekniska programmet, el- och energiprogrammet, teknikprogrammet och naturvetenskapliga programmet

är det svårt att utifrån den kvantitativa delen dra slutsatser om vilka effekter en certifiering har på aspekter som kvalitet och attraktivitet.

2.2 YRKESHÖGSKOLENIVÅ

Den totala mängden studenter som läser inom utbildningsområdet teknik och tillverkning inom yrkeshögskolan i Västmanland är år 2025 omkring 600. Detta är en minskning jämfört med år 2020, då cirka 650 studerade. Vidare har även antal antagna per år sjunkit kraftigt, från 375 år 2020 till 250 år 2025. Även om examineringsgraden har ökat något sedan 2020, ligger den fortfarande under snittet på samtliga yrkeshögskoleutbildningar – cirka 50 procent jämfört med strax över 60. Vidare är det strax under en femtedel av studenterna som är kvinnor.

2.3 KOMVUXNIVÅ

Den totala mängden studenter som läser på ett tekniskt och industrirelaterat yrkespaket i Västmanland år 2024 var omkring 160 studenter. Majoriteten av dessa läser ett yrkespaket inom el- och energi. Samtidigt har antalet studenter inom industriteknik halverats mellan år 2020 och år 2025.

Statistiken kring komvux omges av särskilda begränsningar (se 1.3.2.4), vilket resulterar i svårigheter att utföra ytterligare jämförelser och analyser.

2.4 ÖVERGRIPANDE JÄMFÖRELSE MELLAN VÄSTMANLAND OCH UTBLICKSREGIONERNA

När det gäller gymnasienivå uppvisar Östergötland störst antal elever - omkring 5000 - som läser på industrirelevanta utbildningar på samtliga utbildningsnivåer, jämfört övriga regioner som samtliga ligger på omkring 3000 elever. Den största skillnaden gäller naturvetenskapsprogrammet, där Östergötland uppvisar mer än 1000 elever fler elever som går programmet år 2025 jämfört Västmanland. Dessa siffror tar inte hänsyn till skillnader i elevunderlag.

En jämförelse baserat på andelen elever i industrirelevanta gymnasieprogram ger möjligen en mer rättvis bild. Den visar att ungefär 25 procent av gymnasieelever studerar på ett industrirelevant gymnasieprogram i Östergötland, tätt följt av Västmanland (25 procent), Dalarna (23 procent) och Örebro (21 procent). Jämförelsen visar även att andelen minskar år för år för samtliga län. Vidare ligger samtliga länen på liknande siffror när det gäller andel kvinnor som läser industrirelevanta program.

När det gäller yrkeshögskolenivå har samtliga län en liknande trend gällande antal studerande. Länens antal ökade mellan 2020 och 2021, vilket följdes av en nedgång fram till 2023. Mellan 2023 och 2025 ökade dock antalet studerade på yrkeshögskolenivå stadigt – särskilt i Östergötland som år 2023 befann sig på samma nivå som Västmanland, men som idag har cirka 100 fler studerande (totalt 700 jämfört med Västmanlands 600). Trots att examineringsgraden på utbildningar inom teknik och tillverkning på yrkeshögskolenivå har höjts i Västmanland sedan 2020, är graden cirka 5 procentenheter lägre än övriga län.

När det gäller komvuxnivå är Västmanland det enda länet vars antal deltagare i industrirelevanta yrkespaket har sjunkit mellan 2020 (cirka 250 deltagare) och 2024 (strax under 200 deltagare). Östergötland och Dalarna uppvisar kraftiga ökningarna mellan 2022 och 2024. År 2024 hade Dalarna flest antal deltagare (omkring 400) i yrkespaket, vilket kan jämföras med Västmanland som hade strax under 200 deltagare.

3 NULÄGESBILD

I detta kapitel redogörs för nulägesbilden av Teknikcollege. Avsnittet inleds med en presentation av nulägesbilden av Teknikcollege i Västmanland, vilket följs av en presentation av nulägesbilden av Teknikcollege i utblicksregionerna.

3.1 NULÄGESBILD AV TEKNIKCOLLEGE I VÄSTMANLAND

I detta avsnitt redogörs för nulägesbild av Teknikcollege Västmanland. Avsnittet är uppdelat utifrån följande rubriker:

- Bergslagen
- Västra Mälardalen
- Mälardalen
- Utbildningsanordnare
- Näringsliv

Redogörelsen över respektive Teknikcollege innehåller följande delar:

- Grundläggande information
- Arbetssätt
- Styrkor och utmaningar
- Syn på Teknikcollege
- Framtida organisering
- Regionens roll

3.1.1 Bergslagen

Detta avsnitt redogör för Teknikcollege Bergslagen och baseras på intervjuer med processledare, styrgruppsordförande och verksamhetschef.

3.1.1.1 Grundläggande information

Teknikcollege Bergslagen omfattar kommunerna Fagersta, Skinnskatteberg och Norberg. Inom delregionen finns en gymnasieskola, Brinellskolan i Fagersta. Följande utbildningar och inriktningar är certifierade:

Tabell 1. Bergslagens Teknikcollege-certifierade utbildningsutbud. Uppdaterad mars 2026

Bergslagen				
Kommun	Utbildningsnivå	Skola	Program	Inriktning
Fagersta	Gymnasial	Brinellskolan	Industriteknik	Driftsäkerhet och underhåll
				Produkt-och maskinteknik
				Svetsteknik
			Naturvetenskap	Naturvetenskap
				Samhälle
			Teknik	Produktionsteknik
				Teknikvetenskap
	Vuxenutbildning	Vuxenutbildningen	CNC	Grönt certifikat
				Montör
				Underhållstekniker

Delregionen består av en delregional styrgrupp, en lokal styrgrupp i Fagersta samt separata programråd för berörda yrkesprogram. Processledarens tjänst är 50 procent och finansieras av deltagande kommunerna, och har tidigare finansierats av företag. Styrgruppsordföranden är baserad på företaget Epiroc.

3.1.1.2 Arbetssätt

Bergslagens arbetssätt karakteriseras av en tydlig uppdelning och struktur för hur arbetet bedrivs på olika nivåer. Arbetet är strategiskt fördelat mellan delregional nivå, lokal nivå samt programrådsnivå.

Den lokala styrgruppen upplevs som välfungerande och operativ, med både elever och lärare som deltar. Den lokala styrgruppen tar emot uppdrag från den delregionala styrgruppen som har ett tydligare fokus på strategiska och övergripande frågor.

Vissa företag är representerade i både den lokala och den delregionala styrgruppen, ofta genom olika representanter. I den lokala styrgruppen representeras företagen oftast av personer med operativa roller (exempelvis produktionsledare), medan den delregionala styrgruppen oftare har representanter från HR eller ledningsfunktioner. Vidare var programråden och den lokala styrgruppen sammanslagna, men är sedan 2024 separerade. En respondent beskriver att syftet med detta har varit att ge *"skolan chansen att äga sina planer"*.

Arbetet inom Teknikcollege Bergslagen styrs av handlingsplaner på 1-3 år, vilka baseras på Teknikcolleges nationella strategiska mål, anpassade efter delregionens egna förutsättningar. Avsiktsförklaringar gentemot deltagande företag används och inkluderar finansiering gentemot gemensamma aktiviteter, där fördelningen baseras på aktörernas storlek.

Vidare finns vissa frågetecken kring den interna samsynen mellan processledare och styrgruppsordförande. Det finns mindre meningsskiljaktigheter kring processledarrollen, som även beskrivs som komplex och utmanande. Trots detta upplever involverade aktörer att dessa skillnader inte har någon tydlig negativ påverkan på det praktiska arbetet.

3.1.1.3 Styrkor och utmaningar

Respondenterna uppger att Teknikcollege Bergslagens styrkor ligger i det höga engagemanget, den starka viljan och den goda närvaron från samtliga involverade aktörsgrupper. En respondent framhåller exempelvis att näringslivets engagemang är tydligt, då företagen aktivt tar kontakt: *"de ringer mig, jag måste inte ringa dem"*. Även den geografiska närheten mellan aktörerna bidrar till ett genuint intresse för samarbetet, där utbildningsaktörerna upplevs som engagerade och drivande. Därtill underlättas dialogen av att många företag i delregionen har liknande verksamheter, vilket skapar goda förutsättningar för att identifiera gemensamma kompetensbehov.

Samtidigt framkommer vissa utmaningar. Styrgruppsmötena beskrivs som till stor del operativa, men med begränsad konkret planering och beslutsfattande. Det upplevs även finnas en otydlighet kring hur arbetet ska bedrivas, både avseende inriktning – vad gruppen ska åstadkomma – och ansvarsfördelning i olika frågor. Vidare lyfts ett behov av ökad transparens i beslutsprocesserna, då det finns en upplevelse av att vissa beslut fattas utan insyn.

3.1.1.4 Syn på Teknikcollege

Berörda aktörer uppfattar Teknikcollege som en plattform som skapar tydlig nytta, framför allt genom att möjliggöra samverkan. Det beskrivs som ett naturligt och välbehövligt forum som erbjuder strukturer för samverkan, vilka samtidigt kan anpassas efter behov. Teknikcollege uppfattas även som ett sammanhållande paraply som förenar olika aktörer kring gemensamma frågor. En respondent sammanfattar detta som att Teknikcollege är:

"(...) ett naturligt forum att prata om det som är viktigt, men som kanske ingen håller i annars."

Därutöver bidrar Teknikcollege till att synliggöra och stärka utbildningarnas kvalitet gentemot elever, vilket upplevs som särskilt betydelsefullt mot bakgrund av det låga söktrycket till teknik- och industrirelaterade utbildningar.

3.1.1.5 Framtida organisering

Respondenter i Bergslagen uttrycker en nyfikenhet kring en större, mer regional och strategiskt sammansatt organisering. En sådan utveckling bedöms kunna underlätta erfarenhetsutbyten samt bidra till ökad genomslagskraft, större samsyn och ett arbete som är mer direkt kopplat till regionala kompetensbehov. En respondent beskriver det som följande:

"En fördel med att vara en större region är att vi skulle få större genomslagskraft nationellt – att kunna påverka mer och skapa en gemensam syn på kompetensförsörjning. Jag ser inte länsgränser som avgörande, utan det handlar om att säkerställa kompetens till företagen."

Idén om en större arbetsmarknadsregion upplevs som attraktiv, bland annat eftersom den kan skapa en bredare arena för att knyta till sig nya företag. Samtidigt betonas vikten av att behålla lokala delregioner, för att kunna tillvarata fördelar kopplade till geografisk närhet samt likartade industristrukturer och kompetensbehov. Det framhålls också att företagsstrukturen skiljer sig mellan delregionerna, vilket gör den lokala nivån viktig för att fånga upp specifika behov och frågeställningar. Detta bedöms i sin tur kunna bidra till utveckling av utbildningar och en mer träffsäker kompetensförsörjning. En respondent uttrycker detta på följande sätt:

"Vi skulle kunna samla företagskonstellationer som i dag inte riktigt pratar med varandra, vilket kan bidra till att utveckla utbildningarna."

Respondenterna lyfter även behovet av att tydliggöra både för- och nackdelar med olika förslag på framtida organisering, för att skapa en mer nyanserad och rättvisande bild av vad förändringar skulle innebära. Detta förutsätter också en tydlighet kring vem som har ansvar för att leda och samordna arbetet framöver.

Samtidigt uttrycks en oro för att ett mer regionalt upplägg skulle kunna innebära att företag i Västerås får ett oproportionerligt stort inflytande, vilket i sin tur riskerar att marginalisera perspektiv från Bergslagen. En respondent beskriver det så här:

"Om vi ska vara med vill vi vara med på lika villkor – våra verksamheter och skolor är också viktiga. Den oron finns hos många."

3.1.1.6 Regionens roll

Det finns en tydlig vilja att se en mer aktiv och engagerad roll från Region Västmanland i relation till Teknikcollege Bergslagen och den lokala industrins kompetensförsörjning. Den kontakt som hittills har funnits beskrivs som till stor del personbunden, och det finns en önskan om fler gemensamma forum för att fördjupa och bredda samarbetet.

Respondenterna menar att regionen skulle kunna bidra med ett mer utvecklat analys- och strategiarbete, samt med ett länsövergripande perspektiv på kompetensbehoven. Detta lyfts som viktigt för att sätta Bergslagens arbete i ett större sammanhang. Även regionens arbete med dimensionering framhålls som ett utvecklingsområde, där starkare och mer effektiva kopplingar skulle gynna både utbildningsverksamheter och näringsliv. I förlängningen skulle detta kunna innebära ett utökat samordnings- och organiseringsansvar kopplat till det regionala utvecklingsansvaret (RUA).

Samtidigt finns en upplevelse av att Region Västmanland, och särskilt RUA, i för stor utsträckning fokuserar på Västerås, vilket riskerar att marginalisera Bergslagen. Respondenterna framhåller att regionens framtida involvering bör utgå från de samlade regionala kompetensbehoven, snarare än från enskilda geografiska tyngdpunkter.

Den mest övergripande utmaningen som lyfts är det låga söktrycket till teknik- och industrirelaterade utbildningar. I detta avseende efterfrågas en mer aktiv roll från regionen i arbetet med att öka utbildningarnas attraktivitet, både genom insatser riktade mot utbildningssystemet och genom bredare arbetsmarknadsrelaterade åtgärder.

Ett centralt medskick inför det fortsatta arbetet, oavsett framtida organisering, är behovet av en tydlig samordnande funktion – som en respondent uttrycker det: "någon som håller ihop det". Här ses RUA som en möjlig, men inte självklar, aktör.

3.1.2 Västra Mälardalen

Detta avsnitt redogör för Teknikcollege Västra Mälardalen och baseras på intervjuer med processledare, styrgruppsordförande och verksamhetschef.

3.1.2.1 Grundläggande information

Teknikcollege Västra Mälardalen består av kommunerna Köping, Arboga och Kungsör. Följande utbildningar och inriktningar är certifierade:

Tabell 2. Västra Mälardalens Teknikcollege-certifierade utbildningsutbud. Uppdaterad mars 2026

Västra Mälardalen				
Kommun	Utbildningsnivå	Skola	Program	Inriktning
Köping	Gymnasial	Ullvigymnasiet	Teknik	Design-och produktutveckling
				Teknikvetenskap
			El och energi	Automation
			Industri teknik	Driftsäkerhet och underhåll
				Produkt-och maskinteknik
	Yrkeshögskola	Kompetenscenter Köping	Yrkeshögskola	Produktionstekniker
Arboga	Gymnasial	Vasagymnasiet	El och energi	Dator- och kommunikationsteknik
			Teknik	Design och produktutveckling
	Yrkeshögskola	Vuxenutbildningen Arboga kommun	Yrkeshögskola (Vux)	Elkraftsingenjör
				Underhållningsingenjör
				Systemingenjör
	Gymnasial	Vasagymnasiet	Teknik	Design och produktutveckling

Delregionen består av en delregional styrgrupp med tillhörande programråd för de aktuella yrkesprogrammen på gymnasial nivå. Arbetet leds av en processledare med en tjänstgöringsgrad om 100 procent. Finansieringen delas mellan Ullvigymnasiet och Vasagymnasiet (50 procent) samt de involverade kommunerna (50 procent), fördelat utifrån storlek.

Processledarens roll beskrivs som rörlig, med arbete som bedrivs i nära samverkan med både utbildningsverksamheter och näringsliv. Arbetet utgår växelvis från gymnasieskolor, företag och olika samverkande yrkeshögskoleutbildningar.

Det finns även nära kopplingar mellan Teknikcollege Västra Mälardalen och intresseorganisationen Industriföreningen Västra Mälardalen, vars syfte är att samla industriföretag och näringslivsaktörer i Köping, Arboga och Kungsör. Exempelvis är styrgruppens ordförande i Teknikcollege även ordförande i Industriföreningen, och processledaren för Teknikcollege deltar aktivt i föreningens arbete.

3.1.2.2 Arbetssätt

Västra Mälardalen har en tydlig uppdelning när det kommer till arbetssätt. I den delregionala styrgruppen diskuteras främst strategiska inriktningar och prioriterade insatser utifrån ett långsiktigt perspektiv. Programråden å sin sida fokuserar på operativa och konkreta frågor, och fungerar enligt processledaren som motorn i arbetet. Processledaren och styrgruppsordföranden beskriver det generella arbetssättet som välfungerande och effektivt, med en tydlig uppdelning av såväl roller som beslutsnivåer.

Styrgruppen beskrivs karakteriseras av högt engagemang, stor vilja och hög närvaro. Avsiktsförklaringar gentemot deltagande företag anses exempelvis inte behövas, utan företagen bidrar bland annat med praktikplatser, studiebesök och sommarjobb utifrån egen vilja. Vidare finns god samverkan och samsyn mellan processledare och styrgruppsordförande.

Industriföreningens involvering bidrar enligt intervjuer till framgången av Teknikcollege. Exempelvis finns en gemensam kunskapsbas, och organisationer delar olika underlag, analyser och rapporter mellan varandra. Processledaren menar att Industriföreningen är en stark bidragande faktor till att Teknikcollege i praktiken

faktiskt utgår från näringslivets vilja och behov, och att Industriföreningens samlande kraft förstärker Teknikcollege.

3.1.2.3 Styrkor och utmaningar

Västra Mälardalens Teknikcollege har enligt respondenterna ett antal styrkor. Den första handlar om Industriföreningens involvering. Eftersom båda parterna har samma ordförande, finns god insyn i olika strategiska överväganden vilket på sikt stärker samsynen kring industrins kompetensförsörjning. Dessutom delas material mellan dem, vilket skapar synergieffekter.

Vidare anses det höga engagemanget, viljan och närvaron vara en viktig förklaring bakom Teknikcollege framgång, vilket gör att framdrift säkerställs och att aktörer ställer upp när det gäller. Respondenter menar även att delregionens relativt lilla storlek gör att det finns en närhet mellan, och till, samtliga berörda aktörer. Närheten till skolor, företag och kommunala verksamheter ökar således engagemanget. Slutligen nämns den relativt likartade näringslivsstrukturen hos berörda industriverksamheter förenkla olika frågor och dialoger kopplade till Teknikcollege.

En av utmaningarna hos Teknikcollege Västra Mälardalen är att involvera grundskolan. Här nämns att det finns stor potential och nytta i att skapa ett intresse och engagemang för industrin redan i tidig ålder för att påverka den långsiktiga kompetensförsörjningen, men att vägen dit är svår i praktiken.

3.1.2.4 Syn på Teknikcollege

När det handlar om hur berörda aktörer ser och förstår Teknikcollege, är svaret tydligt: Teknikcollege ses som den självklara lösningen för industrins kompetensförsörjning. Detta gäller både individer och tjänstepersoner direkt anknutna till Teknikcollege, och politiker på högsta kommunnivå. Anledningen är att Teknikcollege säkerställer kompetens till företagen genom att vara samverkansplattformen där berörda aktörer möts, och för att det möjliggör och skapar både struktur och sammanhang för möten mellan näringsliv, skola och kommun. En respondent beskriver detta på följande sätt:

"Du får delta i ett sammanhang som du aldrig kommer in i om du kör stuprörsmodellen"

Synen på Teknikcollege härrör även från att det marknadsför kvalitet i utbildningar gentemot elever, samt skapar ett större sammanhang för olika utbildningsanordnare. Följande citat av styrgruppsordföranden belyser självklarheten av Teknikcollege:

"Våra företagsmedlemmar är absolut övertygade om att Teknikcollege är en bra väg att gå. Så har det varit sedan 2006."

3.1.2.5 Framtida organisering

Respondenter är överlag negativt inställda till en omorganisering/större regional sammansättning och till WSP:s uppdrag att genomföra en översyn av Teknikcollege Västmanlands organisering. Detta på grund av Västra Mälardalens befintliga storlek och arbetssätt är en framgångsfaktor. Vidare finns det farhågor kopplade till större sammanslagningar, vilka enligt respondenter uppfattas innehålla *"för mycket politik och möten"* och för lite verkstad och praktisk framdrift. Dessutom uppges skillnader i de tre olika delregionernas näringslivsstruktur inom industrin skapa fler utmaningar än nytta i en eventuell utökad sammanslagning. Samtidigt som det finns viss nyfikenhet kring vad som skulle kunna åstadkommas på större nivå, visar det följande citatet inställningen gentemot en framtida organisering av Teknikcollege:

"Om [Region] Västmanland bestämmer sig, och om vi verkligen pratar ihop oss om att samverka mer inom ramen för Teknikcollege Västmanland, så ska vi naturligtvis göra det. Men om det går åt andra hållet - en stor region med helt nya strukturer, då kommer vi och mina företag starkt protestera mot det"

I dessa diskussioner nämns även Teknikcollege Mälardalen. Här finns tydliga teman: dels en fundering kring hur det kommer sig att inte Västerås kommun har "löst" problemet än, dels att Teknikcollege Mälardalen behöver starta med tre samverkande kommuner innan en eventuell framtida organisering diskuteras.

3.1.2.6 Regionens roll

När det gäller rollen som Region Västmanland tar, och kan ta, i relation till Teknikcollege och industrins kompetensförsörjning finns en generell skepsis. Delvis handlar detta om tidigare erfarenheter kring möten som inte resulterar i konkreta insatser och åtgärder. Dessutom är det befintliga arbetet inom Västra Mälardalen så pass välfungerande och framgångsrikt, så nyttan av ett större regionalt stöd ses med tveksamhet. En respondent resonerar på följande sätt kring Region Västmanlands roll:

"Det klart att det är bra med analys och rapporter, men vi gör ju våra egna tillsammans med Industriföreningen. Här blir det också ett mer specifikt fokus på våra behov och företag. Det skulle bli lite kaka på kaka att också få det av Regionen. Samtidigt är det ju så klart bra med ett regionalt perspektiv som kan visa helheten..."

Det som efterfrågas på större och regional nivå handlar främst om en analys om det låga söktrycket på de gymnasiala industrirelevanta utbildningarna samt arbetsmarknadens övergripande kompetensbehov inom industrin.

3.1.3 Mälardalen

Detta avsnitt redogör för Teknikcollege Mälardalen och baseras på intervjuer med processledare, före detta styrgruppsordförande och verksamhetschef.

3.1.3.1 Grundläggande information

Arbetet inom Teknikcollege Mälardalen har tillfälligt pausats till följd av en pågående omorganisering i skrivande stund. Tidigare bestod Teknikcollege Mälardalen av kommunerna Västerås, Eskilstuna och Strängnäs. Följande utbildningar och inriktningar är certifierade:

Tabell 3. Mälardalens Teknikcollege-certifierade utbildningsutbud. Uppdaterad mars 2026

Mälardalen				
Kommun	Utbildningsnivå	Skola	Program	Inriktning
Västerås	Gymnasial	NTI Gymnasiet	El och energi	Dator- och kommunikationsteknik
			Teknik	Informations- och mediateknik
			Teknikprogrammets fjärde år	Informationsteknik
		Hahrska gymnasiet	Industri teknik	Produkt- och maskinteknik
			El och energi	Automation
				Elteknik
		Rudbeckianska gymnasiet	Teknik	Teknikkunskap
				Produktionsteknik
				Samhällsbyggande och Miljö
				Informations- och mediateknik

Eskilstuna och Strängnäs har sedan en tid tillbaka lämnat Teknikcollege Mälardalen. Eskilstuna motiverade sitt beslut med att den lokala företagsfrämjande Fabriksföreningen bedöms vara så pass stark och etablerad att Teknikcollege inte längre anses nödvändigt. I Strängnäs uppgavs orsaken vara en upplevd brist på framdrift i Teknikcollege-arbetet, vilket lett till minskat politiskt och tjänstepersonsmässigt engagemang. Västerås står därmed i dagsläget ensam kvar inom Teknikcollege Mälardalen.

Ett nytt avtal med Sala och Hallstahammar är under framtagande vid skrivande stund.

För närvarande saknas både regional ordförande och regional styrgrupp. Processledartjänsten är i dagsläget på 50 procent (jämfört med normalt 100 procent) och finansieras för närvarande helt av Västerås stad. Tidigare delades finansieringen mellan Västerås (50 procent), Eskilstuna (två tredjedelar) och Strängnäs (en tredjedel). Processledarens organisatoriska hemvist är Rudbeckianska gymnasiet.

För att stödja det pågående arbetet har Teknikcollege Sverige tillsatt en arbetsgrupp med uppdrag att vägleda och stötta processledaren. Under de senaste månaderna har även en intern arbetsgrupp inom Västerås stad etablerats för att hantera och forma det fortsatta arbetet.

3.1.3.2 Arbetssätt

Som en följd av omorganiseringen har arbetet i stor utsträckning pausats. Detta har också inneburit att värvning av nya medlemmar, exempelvis Hitachigymnasiet, inte har prioriterats. Hitachi uppges visserligen vara öppna för samverkan, men ser i nuläget inga tydliga direkta nyttor med ett deltagande och upplever dessutom att dialogen med Teknikcollege har varit begränsad.

3.1.3.3 Styrkor och utmaningar

När Teknikcollege Mälardalen omfattade tre kommuner uppger respondenter ett antal styrkor. Samarbetet upplevdes ha etablerat välfungerande rutiner för samverkan och bidrog med en värdefull kvalitetsstämpel för utbildningarna. Respondenterna framhåller även att handledarutbildningarna i stor utsträckning utnyttjades inom ramen för samarbetet.

Samtidigt identifierades flera utmaningar, främst kopplade till otydlighet i roller och ansvarsnivåer inom samverkan. Det saknades en gemensam förståelse för på vilken nivå olika frågor skulle hanteras – regionalt, lokalt eller inom programråden. Respondenterna beskriver även en brist på handlingskraft, samsyn och operativt genomförande. En bidragande faktor var att arbetet behövde förhålla sig till två olika regionala utvecklingsansvar (RUA), vilket försvårade samordning, gemensam inriktning och ett effektivt genomförande.

Vidare framhålls en otydlighet fanns kring Teknikcolleges nytta och långsiktiga inriktning, vilket försvårade möjligheten att enas om ett gemensamt arbetssätt och en tydlig riktning. En respondent beskriver dessutom att arbetet i många avseenden upplevdes som ett "arbete i uppförsbacke", mycket på grund av vissa otydligheter i processledarens mandat. Sammantaget begränsade dessa förutsättningar även möjligheterna till systematisk uppföljning och utvärdering, vilket lyfts som centralt för ett välfungerande Teknikcollege.

3.1.3.4 Syn på Teknikcollege

I Mälardalen uppfattas Teknikcollege som ett i grunden starkt och relevant koncept, och det finns en bred förståelse för den potential som satsningen rymmer. Samtidigt upplevs denna potential inte ha realiserats fullt ut. Processledaren beskriver exempelvis den egna rollen som "ett verktyg som inte har använts på ett ändamålsenligt sätt", vilket pekar på en brist i hur både funktionen och plattformen nyttjas i praktiken. Det identifieras därmed en betydande förbättringspotential i hur Teknikcollege organiseras och används, särskilt ur ett regionalt perspektiv. Som en respondent uttrycker det:

"Om man inte förstår syftet ser man inte mervärdet."

Denna otydlighet kring syfte och mervärde bidrog till att företag upplevde tveksamhet inför nyttan av Teknikcollege, inte minst i en kontext där flera andra initiativ konkurrerar om uppmärksamhet och engagemang. Företagen beskrivs som generellt avvaktande eller skeptiska till Teknikcolleges relevans. I detta sammanhang lyfts exempelvis vissa betydande aktörer inom den gällande geografiska området fram, som i stället engagerar sig i andra satsningar. Enligt en respondent innebär att just detta att Teknikcollege tappar "styrka, kraft och riktning".

Samtidigt framhålls att dessa parallella initiativ inte nödvändigtvis behöver stå i motsats till Teknikcollege. Tvärtom bedöms en bättre samordning inom Teknikcollegeplattformen kunna skapa ett tydligare mervärde, genom att samla resurser och aktörer kring gemensamma mål.

3.1.3.5 Framtida organisering

Teknikcollege Mälardalen ställer sig positivt till en ökad regional samordning. En sådan utveckling bedöms kunna skapa större nytta inom befintliga ramar, bland annat genom att förenkla deltagandet för involverade aktörer via färre mötesstrukturer samt genom att samla olika initiativ och intressen inom en gemensam plattform. Det regionala perspektivet lyfts som särskilt värdefullt, där en respondent framhåller att det finns fördelar med ett mer storskaligt arbetssätt.

Som bemötande till den oro som uttryckts i andra delregioner – exempelvis kopplat till Västerås som en potentiell "storebror" eller till större företags inflytande – menar respondenter från Mälardalen att denna oro i vissa fall är överdriven och delvis bottnar i invanda föreställningar.

Processledaren lyfter samtidigt behovet av en tydligare struktur för processledarfunktionen, där ansvarsfördelningen klargörs mellan olika nivåer. En möjlig modell som en respondent föreslår är att en regional processledare ansvarar för strategiska frågor, medan lokala processledare fokuserar på operativt arbete. En sådan organisering bedöms kunna tydliggöra på vilken nivå olika frågor ska hanteras och därigenom skapa bättre förutsättningar för ett mer effektivt och fördjupat samarbete.

Ett första steg i en framtida organisering beskrivs som att Mälardalen åter samlas kring tre samverkande kommuner. I detta sammanhang pekas Sala, Hallstahammar och Västerås ut som en särskilt lovande konstellation, där en respondent beskriver det som "ett drömscenario för Teknikcollege", med hänvisning till den starka företagsbasen i området. Även Surahammar lyfts fram som en naturlig samverkanspart, bland annat eftersom många elever därifrån studerar i Västerås. Samtidigt tolkar WSP, trots att en ökad regional samordning bedöms kunna skapa betydande nyttor genom stärkt gemensam marknadsföring och en tydligare samlad röst gentemot näringsliv och andra aktörer, att det tidigare har funnits frågetecken från Surahammars kommun kring de konkreta nyttorna med en Teknikcollege-anslutning.

I diskussioner kring en eventuellt större regional samordning nämner flera respondenter den skepsis som representanter från andra delregioner ofta nämner i sammanhanget.

3.1.3.6 Regionens roll

Teknikcollege Mälardalen uttrycker en tydlig önskan om ett mer aktivt och delaktigt engagemang från Region Västmanland, särskilt i frågor som rör länets samlade kompetensbehov och dimensionering av utbildningar. Regionen bedöms kunna bidra med både ökad kraft och legitimitet i relation till andra aktörer, vilket lyfts som särskilt viktigt i det pågående uppbyggnadsarbetet av Teknikcollege Mälardalen. En respondent framhåller att ett sådant engagemang borde ha etablerats tidigare, redan för ett par år sedan.

Attraktivitet återkommer som ett centralt utvecklingsområde där regionen kan spela en viktig roll, inte minst genom att bidra till ett gemensamt regionalt förhållningssätt. En respondent uttrycker detta på följande sätt:

"Jag är inte orolig för vår förmåga att bygga utbildningar – men det spelar ingen roll om ingen söker dem. Fokuset måste ligga på att stärka attraktionskraften och bygga ett gemensamt mindset kring det."

3.1.4 Utbildningsanordnare

Detta avsnitt redogör för intervjuer med rektorer och lärare på certifierade Teknikcollegeutbildningar i Västmanland och är uppdelat i följande rubriker:

- Kännedom om Teknikcollege
- Påverkan på kvalitet, elever och samverkan med näringsliv
- Nytt och svagheter
- Syn på Teknikcollege
- Framtida organisering
- Regionens roll

3.1.4.1 Kännedom om Teknikcollege

Rektorer och lärare på certifierade Teknikcollegeutbildningar i Västmanland uppger blandad kännedom och kunskap om Teknikcollege. De flesta respondenter har insyn om olika nivåer och roller inom plattformen, och har god kännedom om det övergripande syftet och visionen med Teknikcollege. Vidare finns de som är mindre insatta, där vissa exempelvis har svårt att resonera och beskriva vad Teknikcollege är, och skillnaden mellan styrgruppsmöte och programråd.

Liknande gäller för Teknikcolleges åtta kvalitetskriterier. En respondent berättar att de åtta kvalitetskriterierna styr mycket av de certifierade programmen, och att ett aktivt arbete med kvalitetskriterierna är en förutsättning för att programmen ska kunna vara certifierade. Det finns även respondenter som beskriver att kriterierna tillämpas på ett mer indirekt sätt, och som har svårt att beskriva detta arbete.

3.1.4.2 Påverkan på kvalitet, elever och samverkan med näringsliv

När det gäller utbildningarnas kvalitet finns det en samsyn kring att Teknikcollege påverkar positivt. I dessa diskussioner nämns att trots att Teknikcollege har en relativt stor administrativ börda – främst kopplat till återcertifieringsprocesser – kvalitetssäkrar och utvecklingar Teknikcollege utbildningar samt ger systematik till utvecklingsarbetet. En respondent beskriver exempelvis en stolthet att genom Teknikcollege kunna kvalitetssäkra och driva utvecklingen av olika program och inriktningar, och en annan menar att utveckling av det certifierade programmen till stor del styrs av Teknikcollege interna processer och riktlinjer.

När det gäller hur Teknikcollege påverkar elever finns en viss variation. De flesta respondenter menar att elever känner sig stolta över att gå på en certifierad utbildning, och att de har stor tilltro till att "systemet" kan bidra med sommarjobb och framtida karriärmöjligheter. Här nämns också möjligheten att få ett Teknikcollege-diplom, vilket säkerställer ambition och kompetens hos elever, och fördelen med att förbättringsarbetet inom certifierade utbildningar involverar elever. Enligt respondenter ökar detta engagemanget och insatsen från elever. Vidare finns det en del respondenter som menar att många elever inte vet att de går en certifierad utbildning, och att det inte påverkar eleverna i särskilt hög utsträckning. Två citat visar bredden på hur respondenterna beskriver Teknikcolleges påverkan på elever:

"Det är inte så många elever på var skola som kopplar vad Teknikcollege är. Eleverna känner knappt till det begreppet."

"Jag tror elever är positiva – det tycker det är kul att säga att de går på ett Teknikcollege. De känner sig stolta över utbildningen, och vet att det är kvalitet på den."

När det gäller hur Teknikcollege påverkar samverkan med det kringliggande näringslivet är det även här flest positiva röster. Företag som deltar i programråd och i Teknikcollege uppges vara engagerade och villiga att bidra, särskilt större företag. Som tidigare nämnt systematiserar och strukturerar Teknikcollege samverkan med företag, vilket många respondenter återkommer till under intervjuer.

En lärare sammanfattar hur Teknikcollege påverkar utbildningen på följande sätt:

"Teknikcollege gör att vi kan knyta kontakter med företag på naturlig sätt, samtidigt som eleverna får en känsla för näringslivet. Det blir en mer koppling till verkligheten. Dessutom har skolan sällan på egen hand de resurser eller utrustning som krävs..."

3.1.4.3 Nyttan och svagheter

Respondenter uppger ett antal nyttor med Teknikcollege. Den mest förekommenade är att Teknikcollege ökar intresset och attraktiviteten av de utbildningar som är certifierade. Här återkommer resonemang om marknadsföring, kvalitetssäkring och varumärke. Andra, relaterade nyttor, är att Teknikcollege säkerställer kvalitet och vidareutveckling, både av utbildningen och av lärare, samt att det skapar en systematisk samverkansplattform mellan skola och arbetsliv. Vidare uppger vissa respondenter att Teknikcollege även möjliggör fler sommarjobb för elever än icke-certifierade utbildningar. En lärare beskriver nyttan med Teknikcollege såhär:

"Sedan processledaren och Teknikcollege är mer involverade i vår vardag har vi märkt en stor skillnad. Vi får reda på allt mycket tidigare och vi är mer 'redo'. Nu är det mycket med sommarjobb, och elever själva kan ställa frågor till processledaren för de vet att han är här varje tisdag."

En särskild nytta som nämns var en regelbunden erfarenhetsutbyte mellan olika lärare inom de tre olika Teknikcollege-delregionerna. En respondent från Västra Mälardalen berättar i intervju att denna samverkan resulterade i flera positiva resultat, bland annat en maskin från ABB i Västerås som inte användes längre kunde transporteras till en skola i Västra Mälardalen.

De kritiska rösterna hos respondenter handlar om att det behöver skapas mer konkreta åtgärder och insatser. Vissa menar att det under möten "diskuteras mer än det görs", och att det ofta är svårt att komma vidare i beslutsprocesser. Det finns även respondenter som pekar på att fler företag behöver ansluta sig, och att rekryteringen av företag vanligtvis omges av utmaningar.

3.1.4.4 Syn på Teknikcollege

Synen på Teknikcollege bland utbildningsanordnare på certifierade utbildningar i Västmanland är relativt ensidig. De allra flesta är starkt positiva till Teknikcollege, främst på grund av dess samverkanskraft vilket förenklar utbyte mellan berörda aktörer. WSP har under intervjuer frågat respondenter om de skulle fortsätta vilja vara certifierade, och samtliga lärare och rektorer svarar ja.

Det finns vissa respondenter som inte ser något "exklusivt" mervärde med Teknikcollege. Detta gäller främst kopplat till programråd. Eftersom det finns ett lagstadgat krav om att yrkesprogram ska ha en samverkan med kringliggande näringslivet, menar vissa att utbildningen skulle genomföra samverkan med företag även om den inte skulle vara certifierad. I dessa diskussioner kan det vara utmanande att resonera om den goda samverkan med kringliggande näringslivet är avhängigt Teknikcollege, eller om det skulle vara välfungerande även med en icke-certifierad utbildning. Här nämner vissa respondenter även att Teknikcollege existerar mer på pappret än i verksamheten, eller att resultaten inte riktigt syns i praktiken.

3.1.4.5 Framtida organisering

Under intervjuer finns en utbredd nyfikenhet kring uppdraget att genomföra en översyn av organiseringen av Teknikcollege Västmanland. Flera uttrycker intresse kring det insamlade materialet, och är angelägna om att få veta mer. Många menar att det är nyttigt med en extern aktör som undersöker olika perspektiv.

Samtidigt som den utbredda nyfikenheten återkommer, finns det överlag en generell skepsis gentemot en större och länsövergripande samordning. Här finns en rädsla över att lokala frågor förlorar vikt i ett större sammanhang, och att de befintliga arbetssättet och styrkorna inom respektive delregion/arbetsområde behöver kvarstå. Det återkommer även kommentarer kring att syftet och nyttan med Teknikcollege behöver tydliggöras. En rektor beskriver detta på följande vis:

”Vem är den som har det övergripande ansvaret för Teknikcollege – är det kommunen, är det näringslivet, eller är det utbildningsförvaltningen? Det är lite oklart idag. Jag önskar att det var mer tydligt.”

3.1.4.6 Regionens roll

Lärare och rektorer menar att Region Västmanland skulle kunna bidra med fler analyser och underlag kring bland annat branschens kompetensbehov, söktryck på relevanta utbildningar samt frågan om industrins attraktivitet. Vissa menar att regionen skulle kunna samla goda exempel på hur olika kommuner/aktörer har tagit sig an utmaningar kopplat till exempelvis lågt söktryck eller låg attraktivitet. Det finns även de som menar att regionen skulle kunna belysa frågan om industrins kompetensförsörjning, och därigenom Teknikcolleges roll, på ett tydligare sätt gentemot näringslivet.

3.1.5 Näringsliv

Detta avsnitt redogör för intervjuer med företag som är anslutna till Teknikcollege i Bergslagen, Västra Mälardalen och Mälardalen, samt med företag som inte är anslutna till Teknikcollege. Avsnittet är uppdelat i följande rubriker:

- Nuvarande arbete
- Styrkor och utmaningar
- Syn på Teknikcollege
- Framtida organisering
- Regionens roll
- Företag som inte är med

Majoriteten av innehållet nedan utgår från företag som är anslutna till Teknikcollege. Underlag som enbart baseras på intervjuer med företag som inte är anslutna redovisas sist i avsnittet.

3.1.5.1 Nuvarande arbete

Överlag finns ett stort engagemang hos intervjuade företag. Större företag tenderar, i linje med sina resurser och kapacitet, att göra mer omfattande insatser än mindre aktörer. Samverkan med skolan är väl etablerad, där många företag regelbundet tar emot praktikanter, arrangerar studiebesök och medverkar vid öppna hus.

Vissa företag har även genomfört mer omfattande satsningar genom att bidra till undervisningen eller tillhandahålla resurser och utrustning till skolmiljöerna. Programråden upplevs som särskilt värdefulla, då de ger företagen möjlighet att påverka utbildningarnas innehåll och utformning. Samtidigt förekommer en betydande direkt samverkan mellan företag och skolor, exempelvis kring praktikplatser, som inte alltid sker inom ramen för Teknikcollege.

Det finns dock en viss otydlighet kring ansvarsfördelning och struktur, särskilt vad gäller gränsdragningen mellan programråd, lokala forum och regionala styrgrupper. Användningen av avsiktsavtal varierar dessutom mellan delregionerna och anpassas i hög grad efter lokala förutsättningar och behov.

3.1.5.2 Styrkor och utmaningar

Teknikcollege uppfattas som ett tydligt sätt för företagen att bidra till och säkerställa tillgången till efterfrågad kompetens. Det beskrivs som ett samarbetsforum som skapar goda kontaktytor, knyter samman olika aktörer och möjliggör erfarenhetsutbyte mellan företag. En respondent beskriver hur denne ser på samverkansplattformen på följande vis:

"Teknikcollege är en bra paraplyorganisation som gynnar både oss och skolorna".

Samtidigt upplevs det finnas vissa svårigheter i att särskilja möten, plattformar och aktiviteter inom Teknikcollege, vilket bidrar till en viss otydlighet i strukturen. Vissa respondenter har exempelvis svårt att särskilja olika samverkansgrupper, såsom programråd och styrgruppsmöten.

Vidare beskrivs arbetet med praktikplatser som en återkommande utmaning. Efterfrågan från utbildningarna är ofta hög, och det är inte alltid möjligt att tillhandahålla tillräckligt många platser – något som även större företag upplever. Företagen lyfter även att de i vissa fall kontaktas av flera olika aktörer parallellt, vilket kan leda till en splittrad bild av samverkan.

Vidare uppfattas Teknikcollege av vissa aktörer som en långsiktig investering, där nyttan inte är direkt eller kortsiktigt mätbar. För mer affärsdrivna företag kan det därför vara svårt att motivera engagemanget internt, exempelvis i relation till ledning och ägare. I detta sammanhang lyfts behovet av ett tydligare driv och engagemang från företagets HR-funktioner, som en viktig förutsättning för ett mer långsiktigt deltagande.

3.1.5.3 Syn på Teknikcollege

De flesta företagen är övergripande positiva till Teknikcollege och upplever att satsningen bidrar till stärkt samverkan mellan skola, arbetsliv och näringsliv. Teknikcollege beskrivs som ett forum som underlättar dialog och relationsbyggande, där samarbete med närliggande aktörer ses som en effektiv väg mot långsiktiga resultat. Följande citat återkommer i intervjuer med företag:

"Jag har inte sett något annat samarbetsforum som kan fylla den här funktionen."

Teknikcollege lyfts även fram som en värdefull plattform genom sina handledarutbildningar, vilka stärker kvaliteten i praktik och samverkan samt underlättar för företagen att ta emot praktikanter. Vidare uppfattas Teknikcollege fungera som en kvalitetsstämpel som kan bidra till att öka attraktiviteten, både för utbildningarna och för de företag som deltar. Möjligheten att erbjuda praktikplatser framhålls som särskilt viktig i detta avseende, då det bidrar till att attrahera unga och synliggöra arbetsgivare.

Samtidigt uttrycker vissa respondenter att ordföranderollen inom Teknikcollege med fördel bör innehas av en representant från ett större och etablerat företag. Detta motiveras av att Teknikcolleges genomslag och utveckling i hög grad anses vara beroende av en stark och engagerad ledning

3.1.5.4 Framtida organisering

Det framkommer blandade uppfattningar kring organiseringen av Teknikcollege i Västmanland. Vissa aktörer ser ett behov av en stärkt regional samordning, där fokus i högre grad kan utgå från arbetsmarknadsregioner snarare än administrativa länsgränser. Samtidigt betonas vikten av att bevara lokala styrkor, för att fortsatt möjliggöra ett nära och välfungerande samarbete på lokal nivå.

Andra företag är mer skeptiska till en utökad regional samordning och framhåller att den nuvarande koncentrationen, där aktörerna känner varandra väl, är en viktig förklaring till att samarbetet fungerar effektivt. Följande uttryck återkommer i dessa sammanhang:

"Allt handlar om relationer för att få saker att hända lokalt."

Det finns också en oro för att en mer omfattande regional samordning kan leda till ökad konkurrens om både arbetskraft och praktikplatser. Därtill lyfts att skillnader i kompetensbehov och lokala förutsättningar innebär att en mer övergripande modell inte nödvändigtvis skulle gynna alla företag.

Sammantaget betonas att en eventuell ny organisering behöver skapa tydlig och konkret nytta för företagen, samtidigt som den säkerställer ett brett engagemang och inte koncentreras till enskilda geografiska nav, såsom Västerås. Detta perspektiv delas även av företag som i dagsläget inte deltar i Teknikcollege.

3.1.5.5 Regionens roll

Respondenter uttrycker att engagemang och samverkan från regionen i dagsläget upplevs som begränsad. De flesta respondenter anser att Regionen kan bidra genom att tillhandahålla neutral och samlad statistik över läget i länet, genomföra aktörskartläggningar, samt erbjuda regionala analyser och riktade satsningar. En respondent beskriver det som att *"regionen måste supportera med basordern"*, och att därefter kan arbetet vidare utvecklas.

Vissa aktörer framhåller att en övergripande kartläggning av företagen i Västmanland skulle kunna underlätta och stärka samarbetet mellan företag, då det upplevs nu finnas begränsad kunskap om samverkansmöjligheter.

En del respondenter hänvisar även till att rollen som processledare bör ligga under RUA. Vissa respondenter, oftast de som inte är med i Teknikcollege, uttrycker en större tveksamhet kring vilken konkret nytta RUA kan bidra med i detta sammanhang.

Från utbildningshåll uttrycks dessutom en efterfrågan på ökat regionalt stöd till kommunerna för att möjliggöra större satsningar på STEM-ämnena i grundskolan.

3.1.5.6 Företag som inte är med

Respondenter från företag som i dag inte deltar i Teknikcollege uppger att beslutet främst grundas i begränsade resurser och praktiska omständigheter, snarare än negativa erfarenheter eller starka invändningar mot själva konceptet. Det handlar således i mindre utsträckning om konkurrerande samverkansformer.

Samtidigt bidrar dessa företag ofta till utbildningssystemet genom att ta emot praktikanter från Teknikcollege-certifierade utbildningar, i den utsträckning deras resurser medger, även utan ett formellt deltagande.

Samtliga företag uttrycker i grunden en positiv inställning till Teknikcollege, men lyfter samtidigt en viss otydlighet kring vad deltagandet innebär i praktiken. Mot denna bakgrund framhålls behovet av att tydliggöra och konkretisera de nyttor som ett deltagande kan medföra, som en viktig förutsättning för att öka engagemanget.

3.2 NULÄGESBILD AV TEKNIKKOLLEGE I UTBLICKSREGIONER

I detta avsnitt redogörs för nulägesbilden av utblicksregionerna. I utblicken ingår följande regionala Teknikcollege:

- Teknikcollege Örebro län
- Teknikcollege Östergötland

- Teknikcollege Dalarna

Redogörelsen över respektive Teknikcollege innehåller följande delar:

- Grundläggande information
- Arbetssätt
- Styrkor
- Syn på Teknikcollege
- RUA
- Medskick till Västmanland

Avsnittet avslutas med en sammanfattning över återkommande mönster och trender i ovan delar.

3.2.1 Teknikcollege Örebro län

3.2.1.1 Grundläggande information

Teknikcollege Örebro omfattar länets tolv kommuner, med utbildningar lokaliserade till fem av dessa. Organisationen består av en regional styrgrupp, fem lokala styrgrupper i de kommuner där utbildningarna finns, samt en särskild ordförandegrupp. Den regionala styrgruppen inkluderar de lokala styrgruppernas ordföranden, skolchefer samt representanter från Teknikföretagen, IF Metall, det regionala utvecklingsansvaret (RUA), Örebro universitet och Arbetsförmedlingen.

På gymnasial nivå finns åtta skolor med certifierade utbildningar, medan det på yrkeshögskolenivå finns tre utbildningar och motsvarande antal inom vuxenutbildningen.

Arbetet leds av en regional processledare (benämnd verksamhetsledare), som sedan årsskiftet är placerad vid IUC. Tidigare var funktionen organisatoriskt placerad inom Örebro kommun. Tjänsten finansieras gemensamt av kommuner, RUA (via regionala tillväxtmedel) samt näringslivet. Under våren har ytterligare en funktion inrättats i form av en samordnare med fokus på STEM-frågor och praktik. Denna tjänst finansieras av cirka 35–40 företag, där bidragets storlek anpassas efter företagets storlek.

Den regionala processledaren deltar i de flesta lokala styrgruppsmöten och bidrar med underlag samt förslag till dagordning. Ordförandeskapet för den regionala styrgruppen innehas av en representant från Epiroc.

Utöver detta finns en ordförandegrupp med ett tydligare näringslivsfokus, vars syfte är att bereda ärenden inför behandling i övriga grupper. I denna grupp ingår den regionala processledaren, de lokala ordförandena samt representanter från Teknikföretagen och IF Metall. Av de fem lokala styrgrupperna har samtliga en ordförande, men endast en har en lokal processledarfunktion.

3.2.1.2 Arbetssätt

Örebro uppvisar en tydlig arbetsfördelning och ett klart definierat syfte mellan de olika nivåerna inom organisationen. Den regionala styrgruppen har ett strategiskt fokus och ansvarar för att lyfta frågor till politisk nivå, exempelvis etableringen av tekniknoder för att säkerställa tillgång till relevant utrustning för utbildningsanordnare. Gruppen har även tagit fram en strategi som uppdateras årligen.

Utifrån strategin tas en aktivitetslista fram, där de lokala styrgrupperna ges möjlighet att prioritera och arbeta med de insatser som bedöms mest relevanta utifrån lokala förutsättningar. På så sätt ges de lokala grupperna förutsättningar att omsätta den regionala visionen och inriktningen i sina respektive sammanhang. Företag har dessutom möjlighet att engagera sig i flera lokala styrgrupper, utifrån sina kompetensbehov.

Arbetet struktureras genom ett årshjul, och anpassade avsiktsförklaringar används för att tydliggöra förväntningar och strategiska prioriteringar. Ordförandegruppen fungerar som ett viktigt komplement i

styrningen och beskrivs av en respondent som "en tempohållare mellan de regionala styrgruppsmötena", vilket bidrar till ett mer effektivt och sammanhållet arbetssätt.

3.2.1.3 Styrkor

I Örebro uppfattas Teknikcollege som en tydlig samlade plattform för industrins kompetensförsörjning, där både vision och arbetssätt är väl förankrade. Regionen har gjort ett aktivt val att använda Teknikcollege som den huvudsakliga strukturen för att hantera frågor kopplade till industrins kompetensbehov. Som en respondent uttrycker det:

"Vår region har valt att Teknikcollege ska vara plattformen där frågor om industrins kompetensförsörjning diskuteras."

Teknikcollege bidrar även genom att erbjuda handledarutbildningar, vilket lyfts fram som en viktig kvalitetsfaktor i samverkan mellan skola och företag. Den regionala processledaren framhåller att placeringen vid IUC skapar ett tydligt företagsperspektiv, där aktörerna i högre grad "pratar samma språk", vilket i sin tur förenklar samverkan och bidrar till synergieffekter.

Det regionala arbetssättet, där den regionala styrgruppen och RUA är involverade, bidrar enligt respondenterna till att skapa mervärden för hela länet. När aktörer möts på regional nivå uppstår det vad en respondent beskriver som en positiv "spillover-effekt", där erfarenheter och idéer sprids mellan olika delar av systemet.

Vidare är upplevelsen att deltagande företag är genomgående engagerade i Teknikcollege. Samtidigt upplever vissa respondenter att mindre företag kan ha begränsade möjligheter att avsätta resurser för deltagande i möten, vilket kan påverka deras grad av medverkan.

3.2.1.4 Syn på Teknikcollege

I Örebro beskrivs Teknikcolleges uppdrag vila på tre centrala områden: att stärka utbildningarnas attraktionskraft, säkerställa relevans och matchning mot arbetsmarknadens behov samt bidra till kvalitetssäkring. Dessa delar uppfattas tillsammans utgöra grunden för att binda samman samverkan mellan utbildningsaktörer och näringsliv inom Teknikcollege.

Det främsta mervärdet med Teknikcollege uppges vara förmågan att samla relevanta aktörer i ett gemensamt och systematiskt arbete. Plattformen underlättar samverkan mellan kommuner, exempelvis genom gemensam användning av utrustning, och skapar förutsättningar för synergier mellan olika aktörer. Den kommunövergripande strukturen möjliggör även spridning av goda exempel, där erfarenheter och initiativ kan tas vidare och utvecklas i andra delar av länet.

3.2.1.5 RUA

RUA har en central och betydelsefull roll inom Teknikcollege Örebro. Samarbetet beskrivs som tätt och väl integrerat, där RUA bidrar med ett brett underlag i form av årshjul, kartläggningar av industrirelevanta företag, enkäter och workshops. Genom detta säkerställs kopplingar mellan näringslivets behov, kompetensförsörjning och utbildningsinsatser på ett strukturerat och effektivt sätt. En respondent uttrycker detta på följande vis:

"RUA är nyckeln till att omsätta nationella behov i regional praktik."

RUA:s statistik- och analysunderlag utgör en viktig grund i arbetet med Teknikcolleges kompetenskartläggningar. Detta ger aktörerna en tydligare bild av nuläget i länet, var kompetensbrister finns

och vilka insatser som bör prioriteras framåt. På så sätt bidrar RUA till att stärka det långsiktiga och strategiska perspektivet i arbetet inom Teknikcollege.

Utöver detta stödjer RUA arbetet genom att skapa tillgång till relevanta nätverk och forum för den regionala processledaren, vilket underlättar det löpande arbetet med kompetensförsörjningsfrågor.

3.2.1.6 Medskick till Västmanland

Respondenterna lyfter flera centrala medskick för ett välfungerande arbete. Det mest övergripande är att Teknikcollege förutsätter ett aktivt och långsiktigt engagemang från berörda aktörer. För att modellen ska fungera fullt ut krävs att aktörerna inte bara deltar, utan också aktivt investerar i och har tilltro till samverkan som arbetssätt. Som en respondent uttrycker det:

”Om Teknikcollege ska vara plattformen, måste den också användas fullt ut.”

Arbetet behöver tydligt utgå från företagets behov, vilket förutsätter att företagen själva tar en aktiv roll i kompetensförsörjningsarbetet och formulerar sina behov. I detta sammanhang lyfts vikten av att stärka företagets beställarkompetens.

Vidare betonas betydelsen av ett tydligt mandat för ordföranderoller inom organisationen, liksom behovet av att bygga tillit till den regionala styrgruppen. Den regionala nivån har en viktig funktion i att formulera en övergripande vision och ett gemensamt perspektiv, som sedan kan brytas ned och omsättas i lokala sammanhang.

För att hantera de geografiska avstånd som finns inom regionen lyfts behovet av att i större utsträckning använda digitala mötesformer, kombinerat med ett begränsat antal fysiska träffar. Samtidigt framhålls att olika typer av frågor lämpar sig för olika nivåer i organisationen. Mer övergripande och gemensamma frågor hanteras effektivt på regional nivå, medan mer omfattande och operativa insatser kräver en stark lokal förankring. Detta understryker vikten av en tydlig samverkan mellan regionala och lokala strukturer.

Slutligen lyfts RUA fram som en särskilt viktig aktör i arbetet. Tillsammans med den regionala styrgruppen bidrar RUA till att etablera ett regionalt perspektiv, där kommuner får tillgång till gemensamma analyser och insatser. Detta stärker i sin tur förutsättningarna för ett mer samlat och strategiskt arbete med kompetensförsörjning i länet.

3.2.2 Teknikcollege Östergötland

3.2.2.1 Grundläggande information

Teknikcollege Östergötland omfattar tio kommuner, inklusive Katrineholm som deltar som extern kommun. Organisationen består av en regional styrgrupp samt sju lokala styrgrupper. På gymnasial nivå erbjuds Teknikcollege-certifierade utbildningar vid sex skolor, och det finns även två utbildningar inom både yrkeshögskolan och vuxenutbildningen.

Den regionala styrgruppen leds av en ordförande från företaget Toyota. Processledarfunktionen är organisatoriskt placerad vid IUC (Skills), där tjänsten motsvarar 60 procent och finansieras via kommunerna genom IUC. Resterande 40 procent utgör en strategisk funktion inom IUC:s verksamhet. Samtidigt bedömer processledaren att uppdraget i praktiken motsvarar en heltidstjänst. Processledaren deltar även i regionens kompetensråd.

På lokal nivå är vissa styrgrupper och programråd sammanslagna, vilket sker utifrån kommunernas behov och förutsättningar. Den regionala styrgruppen består av den regionala ordföranden, processledaren, lokala ordföranden, en representant från det regionala utvecklingsansvaret (RUA), rektorer samt företrädare för Teknikföretagen och andra företag.

3.2.2.2 Arbetssätt

Teknikcollege Östergötland upplevs ha en relativt tydlig arbetsfördelning mellan olika nivåer, där respektive nivå i huvudsak har ett definierat uppdrag. Den regionala nivån fokuserar främst på strategiska frågor, vilka sedan omsätts i lokalt genomförande genom de mer operativa grupperna. Samtidigt framhålls att denna uppdelning i praktiken inte alltid är helt enkel att upprätthålla.

De lokala ordförandena lyfts som särskilt viktiga för att säkerställa kopplingen mellan regionala prioriteringar och lokalt genomförande. De lokala grupperna utgör en central plattform för skolornas dialog med näringslivet kring utbildningarnas innehåll och kompetensbehov. Samtidigt finns en risk att dessa grupper i vissa fall får en mer passiv roll och främst fungerar som informationskanaler, vilket en respondent beskriver som att de blir "en form av informationsbyrå".

Processledaren deltar i både den regionala styrgruppen, lokala styrgrupper och programråd. I mindre kommuner är vissa programråd sammanslagna med de lokala styrgrupperna, anpassat efter lokala förutsättningar. Det finns inga lokala processledare, vilket innebär att samordningen i stor utsträckning vilar på den regionala funktionen. Den regionala styrgruppen omfattar cirka 25 aktörer, vilket av vissa upplevs som omfattande och svåröverskådligt. Processledaren ansvarar i dagsläget för att sammankalla de lokala grupperna, men i kommande avtal övervägs att detta ansvar i stället kan läggas på rektorerna.

Arbetet styrs av handlingsplaner och en långsiktig vision som sträcker sig till 2031. Därutöver finns verksamhetsmål kopplade till Teknikcolleges åtta kvalitetskriterier, vilka används för att leda och följa upp verksamheten. Dessa mål togs fram i samband med en omstartsprocess för cirka fem år sedan.

Företag som inte formellt deltar i Teknikcollege bjuds även in till lokala möten, vilket bidrar till en bredare branschförankring. Därutöver finns ett regionalt forum för kompetensförsörjning där Teknikcollege representerar industribranschen, vilket ytterligare stärker kopplingen till det regionala arbetet.

3.2.2.3 Styrkor

Den främsta styrkan med Teknikcollege i Östergötland upplevs vara den breda samsynen kring att Teknikcollege utgör det centrala forumet för frågor som rör industrins kompetensförsörjning. Teknikcollegeregionen präglas av en lång historik och en etablerad kultur, vilket skapar goda förutsättningar för samverkan och utvecklingsarbete.

Det upplevs finnas en tydlig och gemensam strategi, vilket bidrar till stabilitet och långsiktighet i arbetet. Det regionala perspektivet lyfts som särskilt värdefullt, då det säkerställer en nära koppling mellan utbildningsutbudet och de regionala dimensioneringsunderlagen. Inom denna ram kan centrala frågor, såsom söktryck och utbildningarnas inriktning, hanteras samlat.

Teknikcollege anses dessutom bidra med en kvalitetsstämpel på utbildningarna, vilket både stärker deras attraktivitet och ökar politikens benägenhet att prioritera satsningar. Vidare upplevs engagemanget inom den regionala styrgruppen som starkt, vilket bidrar till att ge arbetet tyngd och genomslag. En respondent sammanfattar nyttan på följande sätt:

"Teknikcollege samlar plattformar, utbildningar och näringsliv. Det är inte enkelt att skapa samarbete mellan företag, men ett strukturerat upplägg ger resultat på sikt."

3.2.2.4 Syn på Teknikcollege

Teknikcollege beskrivs som en tydlig samverkansplattform som samlar aktörer, intressen och behov, och bidrar till en gemensam och enad röst i frågor som rör industrins kompetensförsörjning. Plattformen uppfattas som central i att driva dessa frågor framåt och skapa struktur i arbetet, inte minst när det gäller

utmaningar kopplade till söktryck. Teknikcollege ses även som en kostnadseffektiv investering för kommunerna. En respondent framhåller att nyttan tydligt överstiger insatsen:

”Som kommun får man mycket tillbaka i förhållande till vad man betalar.”

Genom Teknikcollege möjliggörs en mer strukturerad och proaktiv samverkan mellan skolor och företag, där kompetensförsörjningsfrågan hanteras långsiktigt. Samtidigt betonas vikten av att involverade aktörer, särskilt inom utbildningssystemet, har ett regionalt perspektiv och inte enbart fokuserar på den egna verksamheten. Exempelvis lyfts behovet av att rektorer ser värdet av samverkan ur ett större sammanhang.

Vidare framhålls att Teknikcolleges styrka är beroende av vilka aktörer som deltar och graden av engagemang i samarbetet. För att skapa verkligt mervärde krävs ett brett och aktivt deltagande från olika aktörer, och att nyttan enbart skapas om samtliga aktörer engagerar sig.

3.2.2.5 RUA

RUA har en stark och aktiv roll inom Teknikcollege Östergötland och bidrar till att tydliggöra samt förankra det regionala perspektivet. Det regionala behovet inom Teknikcollege Östergötland lyfts återkommande fram, vilket följande citat belyser:

”Teknikcollege kompetensförsörjer inte enbart för en kommun, utan för hela Östergötland.”

Samarbetet med RUA beskrivs som välutvecklat och integrerat i verksamheten. Inom ramen för samarbetet har exempelvis informationsmaterial, såsom broschyrer riktade till företag om APL, tagits fram. Initiativen uppges ofta ha sin grund i den regionala styrgruppen, där samverkan mellan aktörerna konkretiseras.

Teknikcollege används även som ett verktyg inom RUA:s strategiska ansvar för industrins kompetensförsörjning. RUA bidrar med statistik, analyser och olika typer av underlag, vilket skapar goda förutsättningar för ett mer kunskapsbaserat och långsiktigt arbete. Samtidigt lyfter en respondent att RUA:s insatser och bidrag i vissa fall skulle kunna synliggöras tydligare, för att ytterligare stärka förståelsen för den roll som regionen spelar i arbetet.

3.2.2.6 Medskick till Västmanland

Region Östergötland lyfter flera centrala medskick till Västmanland. För det första betonas vikten av ett tydligt regionalt perspektiv, som en förutsättning för att skapa en stark koppling till dimensioneringsunderlagen. Dessa tas fram på regional nivå, och i Östergötland framhålls att arbetet fungerar väl, i hög grad till följd av ett etablerat regionalt arbetssätt inom Teknikcollege.

För det andra lyfts behovet av att stärka företagets förståelse för värdet av samverkan. Detta innefattar att i högre grad se kompetensförsörjning ur ett regionalt perspektiv, snarare än utifrån den enskilda kommunen. Respondenter beskriver detta som en etablerad utgångspunkt i Östergötland och lyfter samtidigt en fråga i relation till Västmanland:

”Det finns en stark förankring i att arbeta för den regionala arbetsmarknaden i Östergötland. Men finns det aktörer som driver den bilden i Västmanland? Det är avgörande.”

Vidare lyfts att förekomsten av större företag i regionen, likt i Västeråsregionen, har bidragit till en ökad medvetenhet om företagets roll och ansvar i samverkan. Här betonas vikten av att större aktörer ser sitt engagemang i ett bredare sammanhang och är beredda att bidra till flera kommuner, snarare än att enbart fokusera på den egna verksamhetsorten.

Ett återkommande tema är behovet av samordning och tydlighet i organiseringen. En respondent uttrycker det som:

"Det handlar om att hitta en enad röst, men samtidigt former för att bevara det som är viktigt lokalt – utan att skapa otydlighet."

I detta sammanhang framhålls även betydelsen av en stark regional styrgrupp, bestående av aktörer med mandat att representera den regionala helhetsbilden och de samlade kompetensbehoven. En respondent menar att det måste finnas tilltro till, och kunskap om, den regionala arbetsmarknaden och det gemensamma kompetensbehovet. Avslutningsvis betonas vikten av tillit och ansvarstagande i samverkansstrukturerna. En respondent sammanfattar detta med följande reflektion:

"Man måste våga verka genom andra – och våga verka genom Teknikcollege."

3.2.3 Teknikcollege Dalarna

3.2.3.1 Grundläggande information

Teknikcollege Dalarna omfattar elva kommuner, där vissa kommuner erbjuder certifierade utbildningar. Certifierade utbildningar erbjuds vid tio gymnasieskolor, och det finns fem yrkeshögskoleutbildningar och åtta utbildningar inom vuxenutbildningen.

Den regionala processledaren har en heltidstjänst och är organisatoriskt placerad vid IUC. Finansieringen sker genom bidrag från de deltagande kommunerna, fördelat efter storlek, samt via IUC. Den regionala styrgruppsordföranden är verksam vid Hitachi och ingår även i Teknikcolleges nationella styrelse. Det finns inga lokala processledarfunktioner.

Organisationen består av en regional styrgrupp samt 11 lokala styrgrupper, där vissa är uppdelade efter bransch⁴. I flera fall är de lokala styrgrupperna sammanslagna med programråd, utifrån lokala behov och förutsättningar. Den regionala styrgruppen omfattar cirka 21 aktörer, däribland lokala styrgruppsordföranden samt representanter från IF Metall, Dalarna Vux, Gysam (Dalarnas gymnasiala samverkansorganisation) och andra arbetsmarknadsaktörer. Den regionala processledaren deltar i samtliga lokala möten, vilka vanligtvis sammankallas av rektorer.

Dalarna beskrivs som en relativt glesbefolkad region, där det inte anses kostnadseffektivt att arbeta med flera delregionala Teknikcollege som i Västmanland.

För cirka fem år sedan genomfördes en omfattande omstartsprocess för Teknikcollege, efter en period med dalande intresse och icke-fungerande struktur av arbetet. Processen utgick från att varje aktör fick formulera ett "önskvärt läge" kopplat till Teknikcollege nytta och syfte, och beskrivs som gedigen och resurskrävande. Med facit i hand ser respondenter dock processen som mycket framgångsrik och givande, samtidigt som den lade grunden för den nuvarande organiseringen och arbetssättet.

3.2.3.2 Arbetssätt

Det beskrivs finnas en tydlig arbetsfördelning och ett klart syfte mellan de olika nivåerna inom Teknikcollege Dalarna. Den regionala styrgruppen fokuserar främst på strategiska frågor, såsom marknadsföring, inriktning och långsiktiga prioriteringar. De regionala styrgruppsmötena planeras, i den mån det är möjligt, i anslutning till de lokala styrgruppernas möten.

Arbetet struktureras genom årshjul, handlingsplaner, långsiktiga verksamhetsmål samt avsiktsförklaringar, vilket anses bidra till en tydlig och sammanhållen styrning. Det upplevs finnas en etablerad kultur av att dela

⁴ Styrgrupperna i Falun och i Borlänge är uppdelade i svets, skärning, automation och underhållning samt teknik och naturvetenskaplig

goda exempel, vilket bedöms bidra till att arbetet tillvaratar samlade erfarenheter och kompetenser inom länet.

Vidare uppges Teknikcollege Dalarna ha ett välfungerande samarbete med närliggande regioner, särskilt Teknikcollege i Värmland. Inom detta samarbete har Dalarna exempelvis kunnat ta del av och vidareutnyttja Värmlands material för kommunikation i sociala medier kopplat till industriutbildningar, vilket lyfts fram som särskilt värdefullt.

Den omstartsprocess som genomfördes för cirka fem år sedan bedöms ha haft stor betydelse för den nuvarande organiseringen. Effekterna av processen återspeglas i ett mer effektivt och ändamålsenligt arbetssätt, där Teknikcollege i högre grad används som en samlande och verksam plattform för industrins kompetensförsörjningsfrågor.

3.2.3.3 Styrkor

Den främsta styrkan som lyfts fram är att aktörer som arbetar med industrins kompetensförsörjning genom Teknikcollege ges möjlighet att samverka inom en gemensam struktur, istället för att verka parallellt i separata initiativ. Detta anses bidra till en mer samlad och effektiv användning av resurser och kompetens.

Samspelet mellan Teknikcollege och IUC beskrivs som särskilt värdeskapande, där organisationerna tillsammans bygger upp och delar en gemensam kunskapsbas. En respondent uttrycker det på följande sätt:

”Att Teknikcollege och IUC är samlokaliserade ger stora möjligheter att fördjupa sig i data. Genom nätverksarbetet inom Teknikcollege får vi insikter som, tillsammans med de cirka 1 000 företagsbesök som IUC genomför varje år, skapar en betydligt starkare samlad kunskapsbas.”

Den nära kopplingen förstärks ytterligare genom att processledarens chef även är ordförande i en lokal styrgrupp, vilket bidrar till en integrerad och väl sammanhållen organisation.

Utöver detta deltar nyckelaktörer i Teknikcollege i Dalarnas industris kompetensråd⁵, vilket ytterligare förankrar arbetet i det regionala kompetensförsörjningssystemet och stärker Teknikcolleges roll som central aktör i dessa frågor.

3.2.3.4 Syn på Teknikcollege

Teknikcollege Dalarna beskrivs som en plattform som på ett systematiskt sätt samlar utbildningsanordnare och andra relevanta aktörer, vilket i hög grad förenklar kontaktytorna för företagen. Genom att bygga upp och förvalta en gemensam kunskapsbas fungerar Teknikcollege som en central ingång till samlad och relevant information. Samtidigt framhålls att tydliga nyttor uppstår först när aktörer engagerar sig aktivt och avsätter tid och resurser till samverkan:

”Det räcker inte att bara gå med – man får ingenting gratis. Vi är inte en service för skola eller arbetsgivare, utan en länk mellan dem.”

Teknikcollege ses därmed inte som en enskild funktion eller ett ansvar som vilar på processledaren eller den regionala ordföranden, utan som ett gemensamt arbete som formas av alla deltagande aktörer. För att modellen ska fungera krävs ett brett och aktivt deltagande, där aktörerna gemensamt bidrar till utvecklingen.

⁵ Dalarnas Industrikompetensråd drivs av IUC Dalarna och syftar till att samordna insatser från bland annat region, kommuner, utbildningsanordnare och näringsliv som stödjer industrins kompetensförsörjning, samt bidra till ett utbildningssystem som matchar branschens behov av kompetens

Samtidigt betonas vikten av starka nyckelfunktioner, såsom drivna och kompetenta processledare samt en engagerad regional ordförande, för att hålla ihop och driva arbetet framåt. En respondent sammanfattar detta på följande sätt:

"Teknikcollege handlar inte om att någon levererar något färdigt – det är det vi bygger tillsammans som skapar värdet."

3.2.3.5 RUA

RUA:s roll i Teknikcollege Dalarna lyfts fram som mycket central, och bedöms av flera respondenter bli ännu viktigare framöver - särskilt mot bakgrund av arbetet med dimensioneringsunderlag och de ökande utmaningarna inom kompetensförsörjning. RUA deltar i den regionala styrgruppen och är involverade i den övergripande inriktningen för arbetet.

RUA:s statistiska underlag och analyser används i stor utsträckning som grund för både beslut och dialog, inte minst i kontakter med politiska företrädare. Organisationen spelar även en viktig roll i arbetet med att söka och mobilisera projektmedel.

Det framhålls vidare att samverkan mellan RUA, Teknikcollege och IUC är välutvecklad och bidrar till tydliga synergieffekter. Aktörerna fungerar som kompletterande funktioner och som bollplank för varandra, vilket stärker det samlade arbetet med industrins kompetensförsörjning i regionen.

3.2.3.6 Medskick till Västmanland

Teknikcollege Dalarna lyfter flera viktiga medskick till Västmanland. Det mest centrala är behovet av en gemensam samsyn kring målsättningen med Teknikcollege. Arbetet behöver vara tydligt ändamålsenligt och utgå från en gemensamt förankrad riktning.

Samtidigt betonas vikten av transparens kring både fördelar och utmaningar, för att skapa förståelse och engagemang bland berörda aktörer. Teknikcollege bör ses som ett verktyg för att nå gemensamma mål – inte som ett mål i sig. I detta sammanhang lyfts även vikten av en fullt utbyggd processledarfunktion, helst placerad i en företagsnära organisation snarare än inom kommunal verksamhet, för att säkerställa ett tydligt näringslivsperspektiv.

Respondenterna framhåller vidare att såväl små som stora företag behöver inkluderas i samverkan, då kompetensförsörjningen är ett gemensamt ansvar. Den oro som finns i Västmanland kring större företags inflytande bedöms kunna hanteras genom tydliga strukturer och gemensamma spelregler.

Dalarnas egen omstartsprocess lyfts fram som en viktig framgångsfaktor, och en liknande ansats rekommenderas för Västmanland. En sådan process bedöms kunna skapa ett gemensamt nuläge och en tydlig riktning framåt.

Slutligen betonas potentialen i att genom Teknikcollege arbeta mer samlat med att marknadsföra industrin som helhet. Ett mer sammanhållet regionalt perspektiv kan bidra till att stärka attraktionskraften för utbildningar, öka kunskapen om industrirelaterade yrken och skapa ett större upptagningsområde för både företag och elever. En respondent sammanfattar detta som:

"Det största problemet är ofta inte att bilden av utbildningarna är felaktig, utan att det saknas en tydlig uppfattning om vad de faktiskt innebär. Detta kan ett Teknikcollege med kraft och legitimitet bidra med."

3.2.4 Sammanfattning Utblick

I detta avsnitt sammanfattas de mest centrala trenderna utifrån ovan nulägesbild av Teknikcollege i Örebro län, Östergötland och Dalarna.

3.2.4.1 Grundläggande information

Samtliga studerade utblicksregioner är organiserade med en regional styrgrupp samt flera lokala styrgrupper. Utformningen varierar beroende på lokala förutsättningar och behov. I mindre kommuner är lokala styrgrupper ofta sammanslagna med programråd, medan de i större kommuner vanligtvis är separata.

Organiseringen av arbetet utgår från respektive delregions förutsättningar och behov. I vissa områden organiseras programråd utifrån bransch, vilket underlättar företagens deltagande och bidrar till mer fokuserade diskussioner. Det förekommer även att länsexterna kommuner deltar, såsom Katrineholm i Östergötland, samt att kommuner utan certifierade utbildningar inkluderas i samverkan eftersom deras invånare tar del av utbildningar i andra kommuner. I vissa fall finns även lokala processledare, exempelvis i Örebro, vilket stärker det lokala arbetet.

I samtliga utblicksregioner är den regionala processledaren placerad vid en branschnära organisation, och den regionala ordföranden kommer från ett större industriföretag. Detta anses bidra till ett tydligt näringslivsperspektiv i arbetet. De regionala styrgrupperna präglas av bred representation, vilket ger legitimitet men i vissa fall även kan innebära utmaningar för beslutsfattande. Finansieringen av processledarfunktionen sker huvudsakligen genom kommunala medel, kompletterat med bidrag från branschorganisationer och regionalt utvecklingsansvar (RUA).

3.2.4.2 Arbetssätt

I utblicksregionerna finns en tydlig arbetsfördelning mellan regionala och lokala nivåer. Det är vanligt att arbetet struktureras genom årshjul, handlingsplaner och avsiktsförklaringar.

Samtliga processledare framhåller att rollen i praktiken motsvarar en heltidstjänst. I Östergötland är tjänsten formellt sett lägre, men arbetsbelastningen uppges ändå motsvara 100 procent. De regionala processledarna deltar i stor utsträckning även i lokala möten.

Flera regioner har utvecklat kompletterande funktioner för att stärka arbetet. I Örebro finns exempelvis en ordförandegrupp med näringslivsfokus som bereder frågor inför regionala möten, samt en särskild samordningsfunktion för STEM och praktik. I Dalarna planeras regionala möten i anslutning till lokala möten, för att säkerställa att lokala inspel tas tillvara i det regionala arbetet. Sammantaget visar detta på flexibiliteten i Teknikcollege-modellen och vikten av att anpassa arbetssättet efter regionala behov.

3.2.4.3 Styrkor

Teknikcollege utgör i samtliga utblicksregioner den primära plattformen för arbetet med industrins kompetensförsörjning. Detta gäller i mångt och mycket för näringslivet, inom kommunala verksamheter och inom politiken. Berörda aktörer delar en tydlig och gemensamt förankrad bild av Teknikcollege syfte och funktion, vilket skapar goda förutsättningar för effektiv samverkan.

Processledarens placering i en företagsnära miljö bidrar till ett gemensamt språk mellan aktörerna, samtidigt som samverkan mellan Teknikcollege, RUA och branschorganisationer skapar tydliga synergieffekter. Detta möjliggör att Teknikcollege har en betydande legitimitet och kraftfullhet inom industrins kompetensförsörjning, samtidigt som olika kunskaps- och analysunderlag delas mellan aktörerna.

3.2.4.4 Syn på Teknikcollege

Teknikcollege ses som en samlande plattform där företag, utbildningsanordnare och andra aktörer systematiskt kan samverka kring industrins kompetensförsörjning. Plattformen möjliggör utveckling av en gemensam kunskapsbas och bidrar till kvalitetssäkring av både utbildningar och samverkan.

Samtidigt betonas att Teknikcollege endast skapar värde om det används aktivt. Nyttan är direkt beroende av aktörernas engagemang och förståelse för hur plattformen ska nyttjas. Teknikcollege ses därmed som ett verktyg vars värde uppstår genom gemensam användning och aktivt deltagande.

3.2.4.5 RUA

RUA är en centralt involverad aktör i samtliga utblicksregioner. Organisationen bidrar med statistik, analyser, dimensioneringsperspektiv samt legitimitet i arbetet. RUA spelar en viktig roll i att stärka den regionala samordningen och kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad.

Utöver detta deltar RUA i politiska dialoger, stödjer projektfinansiering och medverkar i operativa aktiviteter såsom workshops, kartläggningar och samverkansinsatser. RUA:s roll omfattar därmed både strategiska och operativa bidrag till kompetensförsörjningsarbetet.

3.2.4.6 Medskick till Västmanland

Utblicksregionerna lyfter ett antal centrala medskick. För det första krävs ett tydligt syfte och mål för Teknikcollege som delas av samtliga aktörer. En gemensam förståelse för plattformens roll och nytta är en förutsättning för ett fungerande samarbete. Vidare betonas vikten av att använda Teknikcollege som ett verktyg för att stärka industrins attraktivitet och öka söktrycket till utbildningarna.

Ett annat centralt medskick är att både små och stora företag behöver inkluderas i samverkan. För att hantera farhågor kring större aktörers dominans krävs tydliga strukturer och gemensamma spelregler som säkerställer deltagande på lika villkor.

Det framhålls även att rätt aktörer behöver involveras i arbetet, med tillräckligt engagemang och mandat att bidra till utvecklingen. Detta gäller särskilt i styrgrupper, där ett regionalt helhetsperspektiv är avgörande. Processledarfunktionen bör vara placerad i en företagsnära organisation för att säkerställa ett tydligt näringslivsperspektiv.

Slutligen betonas att Teknikcollege är ett gemensamt arbete som kräver uthållighet, engagemang och en vilja att samverka. Plattformen bör inte ses som ett mål i sig, utan som ett verktyg för att nå gemensamma mål – vilket förutsätter att aktörerna aktivt väljer att arbeta genom den.

4 UTVECKLINGSMÖJLIGHETER OCH REFLEKTIONER

I detta kapitel redogörs för WSP:s identifierade utvecklingsmöjligheter för Teknikcollege i Västmanland samt övergripande reflektioner.

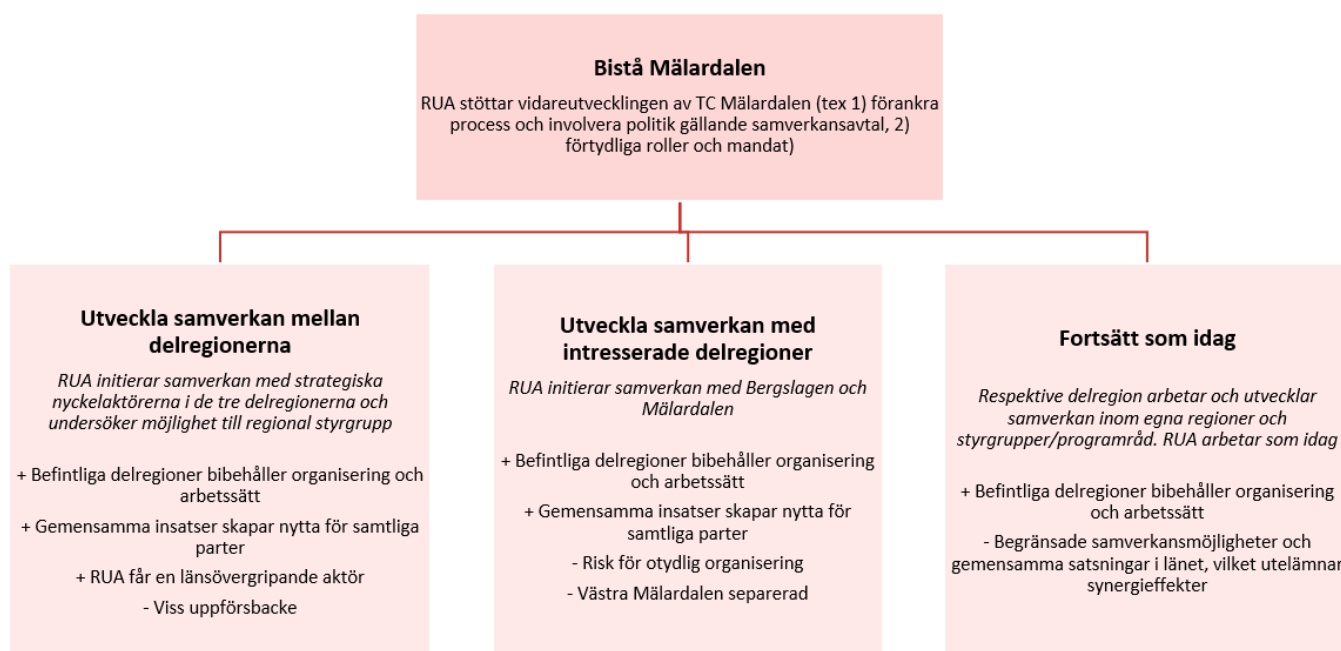
4.1 STRATEGISKA MÖJLIGHETER FÖR FORTSATT UTVECKLING

I detta avsnitt presenteras ett antal strategiska möjligheter för fortsatt utveckling av organisationen av Teknikcollege i Västmanland. Möjligheterna ska på sikt stärka industrins kompetensförsörjning i länet.

Möjligheterna utgår från ett regionalt utvecklingsperspektiv och syftar till att verka som en grund för en fortsatt diskussion kring organisationen av Teknikcollege i Västmanland. Vidare baseras de på föreliggande uppdrags insamlade material, tillsammans med WSP:s samlade erfarenheter av såväl Teknikcollege som organisering av samverkansstrukturer. Slutligen kan de strategiska möjligheterna ses som överlappande och komplementära, snarare än ömsesidigt exklusiva, i syfte att stärka arbetet med Teknikcollege i Västmanland.

Nedan figur visualiserar de strategiska möjligheterna med kort beskrivning samt identifierade för- och nackdelar. Figuren ska läsas uppifrån och ned, och förklaras i löptext.

Figur 1. WSP:s strategiska möjligheter för fortsatt utveckling av Teknikcollege i Västmanland

4.1.1 Bistå Mälardalen

Det första steget i en eventuell vidareutveckling av Teknikcollege i Västmanland är att bistå Mälardalen i deras utveckling. Detta innebär att stötta och förankra processen hos berörda aktörer, exempelvis genom att säkerställa att samtliga relevanta funktioner inom berörda kommuner är uppdaterade och har kännedom om kommande process, samt förtydliga olika roller och mandat knutna till Teknikcollege.

Därefter identifierar WSP tre olika möjligheter för fortsatt utveckling.

4.1.2 Utveckla samverkan mellan delregionerna

Denna möjlighet innebär att RUA initierar samverkan med ett antal strategiska nyckelaktörer i de tre delregionerna och undersöker möjlighet till en regional styrgrupp. Vilka nyckelaktörerna är, och hur en eventuell regional styrgrupp kan se ut, behöver utredas vidare. Styrgruppen kan exempelvis bestå av RUA och berörda styrgruppsordföranden, eller ha en mer omfattande karaktär och då inkludera regionala politiker och representanter från olika företagsfrämjande aktörer.

WSP ser främst tre fördelar med denna möjlighet. Den första är att befintliga delregioner i Västmanland idag behåller sin egen organisering, arbetssätt och process. Denna fördel är särskilt betydande då vikten av att bibehålla respektive delregions styrkor har poängterats genomgående under uppdragets gång - oberoende aktörsgrupp eller delregional tillhörighet. Den andra fördelen är att en samverkan mellan RUA och delregionerna kan skapa nytta för samtliga involverade parter, särskilt när såväl operativa som strategiska kunskaps- och analysunderlag kan tillgängliggöras. Genom en samverkan kan även goda exempel belysas, och ett större strategiskt och regionalt perspektiv appliceras, vilket kan skapa långsiktiga nyttor. Den tredje fördelen är att RUA får en länsövergripande aktör som de kan "kroka arm med" i frågor kring industrins långsiktiga kompetensförsörjning, bland annat kopplat till dimensioneringsunderlag samt branschens attraktivitet och legitimitet.

WSP ser främst en nackdel med denna möjlighet. Under intervjuer har det framkommit åsikter kring både föreliggande uppdrag, och en eventuell justering/komplettering av den befintliga organiseringen av Teknikcollege i Västmanland. Om en samverkan mellan delregionerna ska konkretiseras, behöver arbetet hantera en viss uppförsbacke som dessa åsikter utgör.

Samtidigt ska här tilläggas att vissa av de starka åsikterna nyanserades mot slutet av uppdraget. Vid presentationen av uppdraget till processledarna av respektive Teknikcollege i Västmanland tolkade WSP det finnas ett visst intresse av någon form av samverkan mellan delregionerna och RUA.

Vidare ska nämnas att samtliga utblicksregioner har en regional styrgrupp som ansvarar för den strategiska och långsiktiga prioriteringen. I dessa regionala styrgrupper är även RUA:s roll central.

4.1.3 Utveckla samverkan mellan intresserade delregioner

Denna möjlighet innebär att RUA initierar samverkan med Bergslagen och Mälardalen. Hur denna samverkan konkretiseras och mynnar ut i behöver utredas vidare. Om, och hur, Västra Mälardalen involveras är även det föremål för vidare diskussion.

WSP ser främst två fördelar med denna möjlighet. Den första är att befintliga delregioner bibehåller sin egen organisering, arbetssätt och process. Den andra fördelen är att en samverkan mellan RUA och delregionerna kan skapa nytta för samtliga involverade parter. Båda dessa fördelar redovisas ovan.

WSP ser främst två nackdelar med denna möjlighet. Den första handlar om risken med en otydlig organisering. Löpande under uppdraget har det framkommit att trots att dagens organisering är välfungerande och effektiv som majoriteten av de inblandade, upplevs den ibland som otydlig då den inte inkluderar samtliga kommuner i Västmanland. Detta får effekten att vissa företag behöver välja vilket av de tre delregionerna de ska ansluta sig till, vilket skapar förvirring och frustration. Nackdelen med denna möjlighet är således att denna otydlighet kan förstärkas, när enbart två av tre delregioner har en samverkan med RUA. Den andra nackdelen är att Västra Mälardalen blir delvis separerad från övriga involverade parter när RUA, Bergslagen och Mälardalen har en konkretiserad samverkan – speciellt när denna samverkan mynnar ut i gemensamma insatser som spänner över hela länet. Separationen kan innebära att både länet som helhet och Västra Mälardalen har separata arbetssätt och strukturer, samt att helheten inte utnyttjas till dess fulla potential.

4.1.4 Fortsätt som idag

Denna möjlighet innebär att respektive delregion och RUA fortlöper det befintliga arbetet. Detta betyder dels att delregionerna fortsätter att utveckla samverkan inom *de egna* delregionerna och inom *de egna* styrgrupperna/programråden, samt att RUA fortsätter att arbeta utifrån dagens omfång.

WSP ser främst en fördel med denna möjlighet. Den är att befintliga delregioner bibehåller sin egen organisering, arbetssätt och process. Fördelen redovisas ovan.

WSP ser främst en nackdel med denna möjlighet. Den handlar om att begränsade möjligheter till samverkan och gemensamma satsningar inom länet skapas, vilket utelämnar synergieffekter. WSP uppfattar det som att det finns stor potential – för samtliga involverade parter – att arbeta mer länsövergripande och strategiskt gällande en rad olika frågor, bland annat branschens attraktivitet och legitimitet, kunskaps- och analysunderlag, spridande av goda exempel samt gemensamma marknadsföringsinsatser. Denna möjlighet försvårar vidareutveckling av dessa frågor, vilket innebär att centrala synergieffekter utelämnas.

4.2 REFLEKTIONER

I detta avsnitt presenteras ett antal övergripande reflektioner utifrån genomfört uppdrag.

Utbildningsvägarna kompletterar varandra, samtidigt som luckor kan identifieras

Gymnasiala industrirelevanta utbildningar är den primära rekryteringsbasen för industrins arbetskraft i Västmanland. År 2025 studerade omkring 2500 elever någon av de fyra berörda programmen, varav flest på teknikprogrammet (cirka 1000) och minst på industritekniska (cirka 100). Varje år tar omkring 800 elever examen. Vidare visar rapportens underlag att det totala söktrycket till dessa utbildningar kan tolkas ha ökat markant från år 2020. De gymnasiala utbildningarna kompletteras av branschnära specialistkompetens i form av yrkeshögskoleutbildningar, inom vilka det år 2025 studerar omkring 600 individer. Vidare möjliggör komvuxutbildningar i form av yrkespaket flexibel omställning och uppkvalificering av vuxna. År 2024 var det omkring 160 studenter som läste industrirelevanta yrkespaket i Västmanland.

Samtidigt som dessa siffror – främst den totala mängden gymnasieelever som examineras på relevanta utbildningar, och det möjliga ökade söktrycket – kan tolkas som positiva, finns ett antal luckor. Rapportens underlag visar att en av de viktigaste gymnasiala utbildningarna, industritekniska programmet, producerade märkbart låga nivåer av examinerade elever år 2025. Industritekniska omnämns ofta som en central utbildning för industrins kompetensförsörjning. Vidare är Västmanland det enda länet inom ramen för uppdragets jämförelse vars antal deltagare i industrirelevanta yrkespaket har sjunkit sedan 2022, där utbudet kan anses vara begränsat.

Slutligen tyder andra prognoser att även med en stark yrkeshögskoleutbyggnad kommer Västmanland behöver stärka inflödet till gymnasiala yrkesutbildningar – främst till det industritekniska programmet – för att möta industrins långsiktiga behov. Detta ställer krav på ökad samverkan mellan utbildningsformer och anpassade strategiska vägval för regionens kompetensförsörjning, vilket riktar fokuset mot Teknikcollege.

Teknikcolleges bidrag för industrins långsiktiga kompetensförsörjning är påtagligt

Av det insamlade materialet att döma är den övervägande majoriteten nöjd med hur Teknikcollege idag fungerar och är organiserat, med det viktiga undantaget för Teknikcollege i Mälardalen. Teknikcollege anses bidra stort främst genom dess samverkande effekter, när plattformen bidrar med struktur, sammanhang och långsiktighet för dialog mellan utbildningsanordnare, näringsliv och kommun. WSP tolkar intervjumaterialet som att Teknikcollege bidrar stort till industrins långsiktiga kompetensförsörjning, och att det inte finns anledningar till att rikta fokus mot andra, eller kompletterande, samverkansplattformar.

Vidareutvecklingen av Teknikcollege bör vara processtyrt snarare än målstyrt

Samtidigt som Teknikcollege allt som oftast benämns som en starkt bidragande faktor till en välfungerande samverkan mellan bland annat skola och arbetsliv, återkommer vissa förbättringsförslag i materialet. Dessutom, sett till den betydelse som industrin har för att hålla nere arbetslöshet, hålla uppe sysselsättning och tillväxt i länet - samtidigt som att prognoserna visar att industrin har ett stort kompetensförsörjningsbehov som idag inte täcks av befintligt utbildningsutbud⁶ - är det WSP:s bedömning att det finns flera skäl till att Region Västmanland genom RUA-uppdrag förstärker länets arbete med Teknikcollege.

För det första kan Teknikcollege Mälardalen behöva stöd i en "omstart" för att skapa förutsättningar för de långsiktiga satsningar som krävs för att utveckla attraktiva utbildningar. Kontaktytor som finns på tjänstepersonsnivå, mellan politiker och företag på regional och kommunal nivå bör utnyttjas, liksom det stöd som Teknikcollege centralt kan erbjuda, för att skyndsamt få samarbetsavtal på plats

För det andra är viktigt att de tre befintliga Teknikcollege som finns i länet ska fortsätta att verka på sina egna villkor. Den samverkan som eventuellt kan tilläggas till de tre delregionerna kan ske på många olika sätt och utan att det blir "toppstyrt", det vill säga att en eventuell regional styrgrupp ger uppdrag åt respektive delregion. En möjlig väg framåt är att RUA blir inbjuden till styrgruppsmöten så att samtliga involverade parter *tillsammans* kan upptäcka behov och möjligheter till att stötta den fortsatta utvecklingen och att hitta lösningar på det som anses vara de, eller den, gemensamma utmaningen.

WSP menar genom detta att det inte är formen av en gemensam organisering som bör vara målet. Istället bör det vara processen som möjligen leder till – eller inte alls leder till – en gemensam organisering som bör vara målet. Genom den processen kan gemensamma utmaningar, möjligheter och behov identifieras, vilka i sig bör fungera som ett startskott för vidareutvecklingen av Teknikcollege Västmanland. Här kan omstartsprocessen av Teknikcollege Dalarna verka som lärande exempel.

Medskick inför framtida arbete

För att skapa konkretion i det kommande arbetet är det av nytta att diskutera förbättringsförslag kring exempelvis goda exempel kring APL, handledarutbildningar och hur lärare på liknande utbildningar i länet kan dela erfarenheter.

Den fortsatta diskussion utgår förslagsvis även från strategiska diskussioner och prioriteringar som angetts ovan. Andra uppslag kan vara gemensam påverkan på nationella beslut som hindrar eller möjliggör fortsatt utveckling av industrirelevant utbildning (exempelvis fortsatta satsningar på YH-utbildningar, ersättningsnivåer för dyra industriutbildningar, med mera). Det kan även handla om gemensamma projektsatsningar för att kraftsamla i länet för att öka attraktionen till aktuella utbildningar, eller fortsatta satsningar på SYV, kunskap om arbetsmarknaden i yngre åldrar, PRAO, sommarjobb inom industrin, prova-på dagar för nya målgrupper, med mera – projekt och satsningar som skulle kunna finansieras genom regionala utvecklingsmedel eller nya EU-projekt.

Ytterligare medskick är att identifiera vilka de relevanta och regionala betydande aktörerna som finns inom Västmanland, kopplat till industrins kompetensförsörjning. En tydlig trend från Teknikcollege i Dalarna, Östergötland och Örebro län är att framgångsrika Teknikcollege har tydliga kopplingar till inflytelserika och betydelsefulla företag inom området. Förslagsvis kopplas dessa till Teknikcollege på ett eller annat sätt, vilket bidrar med legitimt, kraftfullt och näringslivsknutet Teknikcollege.

⁶ Skolverket (2023) [Planeringsunderlag för gymnasial utbildning - Västmanland](#)

5 BILAGA 1. KVANTITATIV ÖVERSIKT AV INDUSTRIRELEVANTA UTBILDNINGAR OCH TEKNIKKOLLEGE

I denna bilaga redogörs för den kvantitativa översikten av industrirelevanta utbildningar och Teknikcollege. Bilagan är uppdelad på följande avsnitt:

- Västmanland
 - Samtliga utbildningsnivåer
 - Gymnasienivå
 - Yrkeshögskolenivå
 - Komvuxnivå
- Jämförelse Västmanland och Utbicksregioner
 - Samtliga utbildningsnivåer
 - Gymnasienivå
 - Yrkeshögskolenivå
 - Komvuxnivå

I kapitel 2 redogörs för en sammanfattning av innehållet i denna bilaga.

Syftet med den kvantitativa översikten är att skapa en samlad bild av relevanta utbildningar kopplade till industrins kompetensförsörjning. Den samlade bilden görs utifrån bland annat antal elever, söktryck, examineringsgrad, andel kvinnor, med mera, under en femårsperiod. Vidare görs även en uppdelning mellan Teknikcollege-certifierade utbildningar och icke-certifierade utbildningar där det är möjligt.

Underlaget till uppdragets kvantitativa del omfattas av ett antal begränsningar. Begränsningarna gäller bland annat datatillgång, sekretess och jämförbarhet mellan utbildningsformer (se 1.2.3 Statistik). Mot denna bakgrund ska resultatet tolkas med viss försiktighet. Samtidigt utgör den kvantitativa översikten en viktig bakgrund till uppdraget genom att ge en övergripande och systematisk bild av bland annat antal sökande, examinerade samt det befintliga utbildningsutbudet.

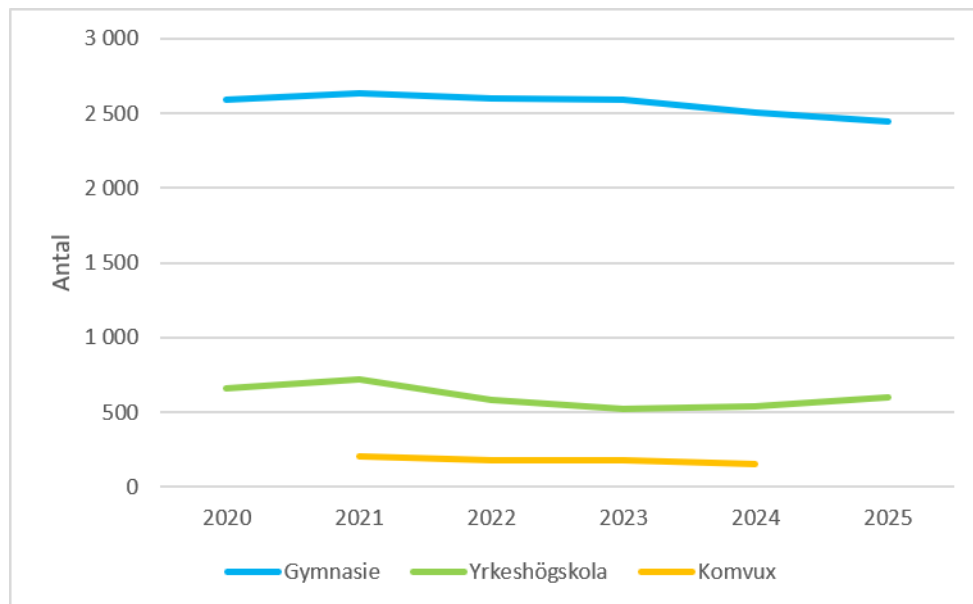
5.1 VÄSTMANLAND

I detta avsnitt redogörs för Västmanlands län. Avsnittet är uppdelat på följande utbildningsnivåer:

- Samtliga utbildningsnivåer
- Gymnasienivå
- Yrkeshögskolenivå
- Komvuxnivå

5.1.1 Samtliga utbildningsnivåer

Figur 2. Antal elever som studerar på teknik- och industrirelaterade⁷ utbildningar på komvuxnivå, yrkeshögskolenivå och gymnasienivå. År 2020 – 2025 Källa: Skolverket och SCB. Bearbetning: WSP

Antalet elever inom industri- och teknikrelaterade program på samtliga utbildningsnivåer ligger under perioden 2020-2025 under en relativt stabil nivå. Antalet i gymnasieskolan uppvisar en svag nedgång från 2023, och antalet i vuxenutbildningen minskar initialt men visar tecken på återhämtning under de senare åren. Yrkeshögskolan inom teknik och tillverkning uppvisar en svag variation över tid, med en viss ökning efter 2022.

5.1.2 Gymnasienivå

Avsnittet är uppdelat på följande rubriker:

- Utbildningsutbud
- Antal elever som läser industrirelevanta utbildningar

5.1.2.1 Utbildningsutbud

El- och energiprogrammet

Tabell 4. Utbildningsutbud för el- och energiprogrammet i Västmanland. Källa: Skolverket och Teknikcollege. Bearbetning: WSP

Skola	Skolkommun	Typ av huvudman	Huvudman	TC-certifierad	Antal elever år 2025
Vasagymnasiet	Arboga	Kommunal	Arboga kommun	Ja	40

⁷ Gymnasieprogrammen som avses är: El- och energiprogrammet, Industritekniska programmet, Naturvetenskapsprogrammet och Teknikprogrammet. Yrkesprogrammen på Vux avser El- och energiprogrammet och Industritekniska programmet och elever som läst minst en kurs inom yrkesprogrammet under året. Skolverket redovisar statistiken endast för åren 2021 – 2024. YH Teknik och tillverkning avser elever som studerar på yrkeshögskoleutbildningar inom utbildningsområdet Teknik och tillverkning enligt Myndigheten för yrkeshögskolans (MYH) definition.

Brinellskolan	Fagersta	Kommunal	Fagersta kommun	Nej	28
Ullvigymnasiet	Köping	Kommunal	Köpings kommun	Ja	81
Kungsängsgymnasiet	Sala	Kommunal	Sala kommun	Nej	42
Yrkesgymnasiet Västerås	Västerås	Enskild	Edukatus Alliance AB	Nej	43
NTI Gymnasiet Västerås	Västerås	Enskild	NTI Gymnasiet Ellips AB	Ja	71
Praktiska Gymnasiet Västerås	Västerås	Enskild	Praktiska Sverige AB	Nej	73
Grillska Gymnasiet Västerås	Västerås	Enskild	Stadsmissionens Skolstiftelse	Nej	82
Hahrska gymnasiet	Västerås	Kommunal	Västerås kommun	Ja	89
Totalt					549

Industritekniska programmet

Tabell 5. Utbildningsutbud för industritekniska programmet i Västmanland. Källa: Skolverket och Teknikcollege. Bearbetning: WSP

Skola	Skolkommun	Typ av huvudman	Huvudman	TC-certifierad	Antal elever år 2025
Brinellskolan	Fagersta	Kommunal	Fagersta kommun	Ja	38
Ullvigymnasiet	Köping	Kommunal	Köpings kommun	Ja	42
Hahrska gymnasiet	Västerås	Kommunal	Västerås kommun	Ja	19
Totalt					99

Naturvetenskapsprogrammet

Tabell 6. Utbildningsutbud för naturvetenskapliga programmet i Västmanland. Källa: Skolverket och Teknikcollege. Bearbetning: WSP

Skola	Skolkommun	Typ av huvudman	Huvudman	TC-certifierade	Antal elever år 2025
Vasagymnasiet	Arboga	Kommunal	Arboga kommun	Nej	30
Brinellskolan	Fagersta	Kommunal	Fagersta kommun	Ja	30
Ullvigymnasiet				Nej	53

Kungsängsgymnasiet	Sala	Kommunal	Sala kommun	Nej	49
Affärsgymnasiet Västerås	Västerås	Enskild	Edukatus Alliance AB	Nej	40
JENSEN Gymnasium Västerås	Västerås	Enskild	Jensen Education College AB	Nej	57
KLARA Teoretiska Gymnasium Västerås	Västerås	Enskild	KLARA Gymnasium Kunskap AB	Nej	25
Kunskapsgymnasiet Västerås	Västerås	Enskild	Kunskapsskolan i Sverige Aktiebolag	Nej	96
Kopparlundsgymnasiet	Västerås	Enskild	Västerås Entreprenörsgymnasium	Nej	11
Rudbeckianska gymnasiet	Västerås	Kommunal	Västerås kommun	Nej	325
Widénska gymnasiet	Västerås	Kommunal	Västerås kommun	Nej	101
Totalt					817

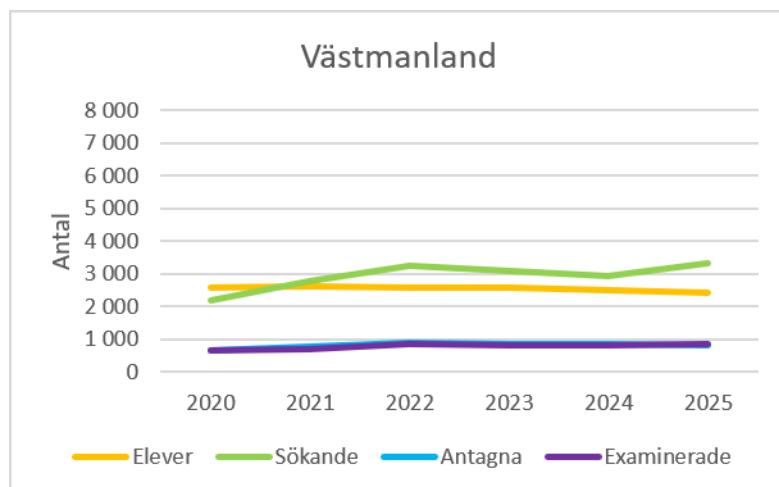
Teknikprogrammet

Tabell 7. Utbildningsutbud för tekniska programmet i Västmanland. Källa: Skolverket och Teknikcollege. Bearbetning: WSP

Skola	Skolkommun	Typ av huvudman	Huvudman	TC- certifierade	Antal elever år 2025
Vasagymnasiet	Arboga	Kommunal	Arboga kommun	Ja	40
Brinellskolan	Fagersta	Kommunal	Fagersta kommun	Ja	31
Ullvigymnasiet	Köping	Kommunal	Köpings kommun	Ja	53
Kungsängsgymnasiet	Sala	Kommunal	Sala kommun	Nej	22
Designgymnasiet Västerås	Västerås	Enskild	Designgymnasiet i Sverige AB	Nej	18
Hitachigymnasiet Västerås	Västerås	Enskild	Industri tekniska Gymnasiet Bergslagen AB	Nej	376
NTI Gymnasiet Västerås	Västerås	Enskild	NTI Gymnasiet Ellips AB	Ja	85
Grillska Gymnasiet Västerås	Västerås	Enskild	Stadsmissionens Skolstiftelse	Nej	139
Rudbeckianska gymnasiet	Västerås	Kommunal	Västerås kommun	Ja	216
Totalt					980

Totalt antal elever som läser industrirelevanta utbildningar på gymnasial nivå

Figur 3. Antal elever, sökande, antagna och examinerade på teknik- och industrirelaterade utbildningar på gymnasial nivå i Västmanland. År 2020 – 2025. Källa: SCB. Bearbetning: WSP

Figuren ovan visar att antalet sökande till industrirelevanta utbildningar i Västmanlands län ökar tydligt från 2020 till 2022, minskar något därefter och stiger åter mot 2025. Antalet elever ligger däremot på en relativt stabil nivå under hela perioden med en svag nedgång över tid. Antagna och examinerade följer en liknande utveckling med en ökning fram till 2022, följt av en mindre nedgång och stabilisering.

Observera att antal sökande inkluderar första, andra och tredjehandsval, och samma individ kan förekomma fler gånger.

5.1.2.2 Respektive industrirelevant program

I detta avsnitt redogörs för statistik för följande program:

- El- och energiprogrammet
- Industritekniska programmet
- Naturvetenskapliga programmet
- Teknikprogrammet

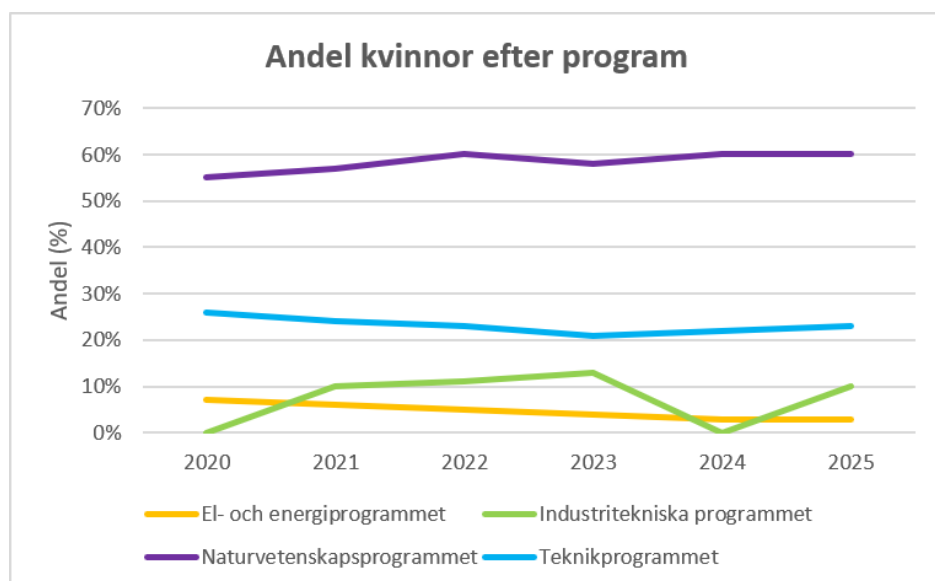
Inledningsvis redovisas siffror kring andelen kvinnor i respektive program för år 2020-2025, samt andel elever i certifierade och icke-certifierade program för läsåret 2025/2026.

Därefter redovisas följande siffror för år 2020-2025 enligt nedan logik:

- El- och energiprogrammet
 - o Antal elever, sökande, antagna samt examinerade
 - o Jämförelse mellan certifierade och icke-certifierade utbildningar på kommunal nivå
- Industritekniska programmet
 - o Antal elever, sökande, antagna samt examinerade
 - o Jämförelse mellan certifierade och icke-certifierade utbildningar på kommunal nivå
- Naturvetenskapliga programmet
 - o Antal elever, sökande, antagna samt examinerade
 - o Jämförelse mellan certifierade och icke-certifierade utbildningar på kommunal nivå
- Teknikprogrammet
 - o Antal elever, sökande, antagna samt examinerade
 - o Jämförelse mellan certifierade och icke-certifierade utbildningar på kommunal nivå

5.1.2.2.1 ANDEL KVINNOR

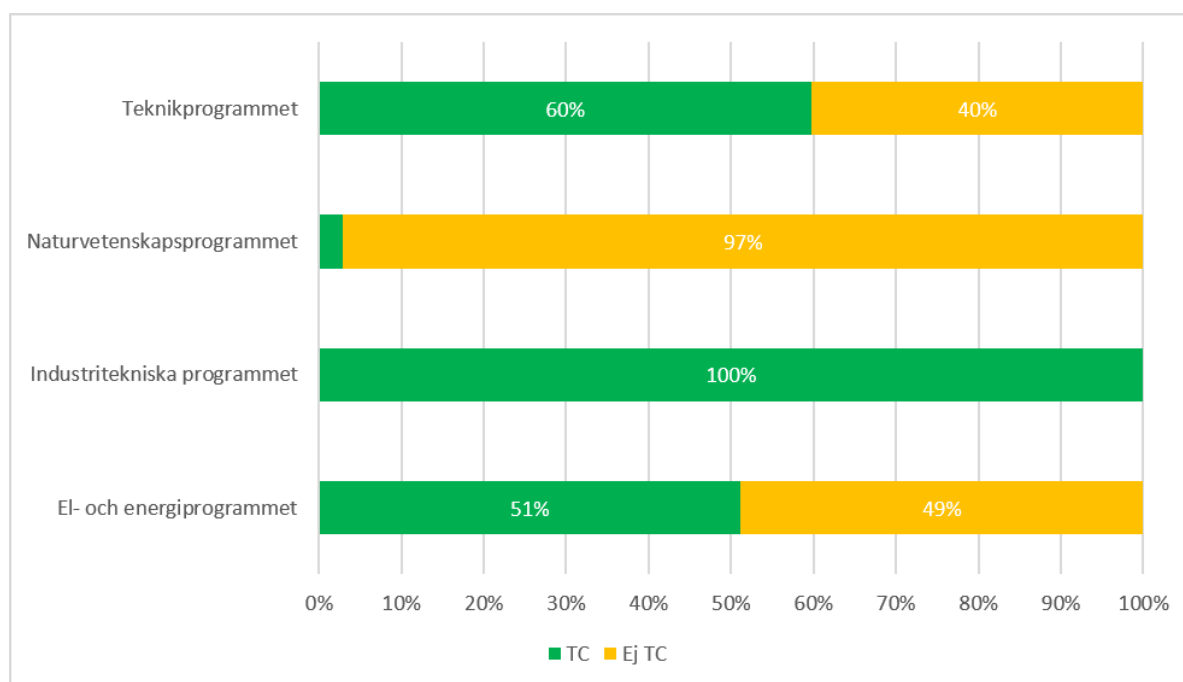
Figur 4. Andel kvinnor av elever på de teknik- och industrirelaterade programmen i Västmanland. År 2020 – 2025. Källa: Skolverket. Bearbetning: WSP

Andelen kvinnor varierar tydligt mellan programmen, oberoende certifiering och huvudman, under perioden 2020–2025. Naturvetenskapsprogrammet har den högsta andelen kvinnor och ligger stabilt runt 55–60 procent, medan teknikprogrammet ligger betydligt lägre, omkring 20–25 procent. El- och energiprogrammet samt industri tekniska programmet har de lägsta andelarna kvinnor, med nivåer under 10 procent och viss variation över tid.

5.1.2.2.2 ANDEL ELEVER I CERTIFIERADE PROGRAM

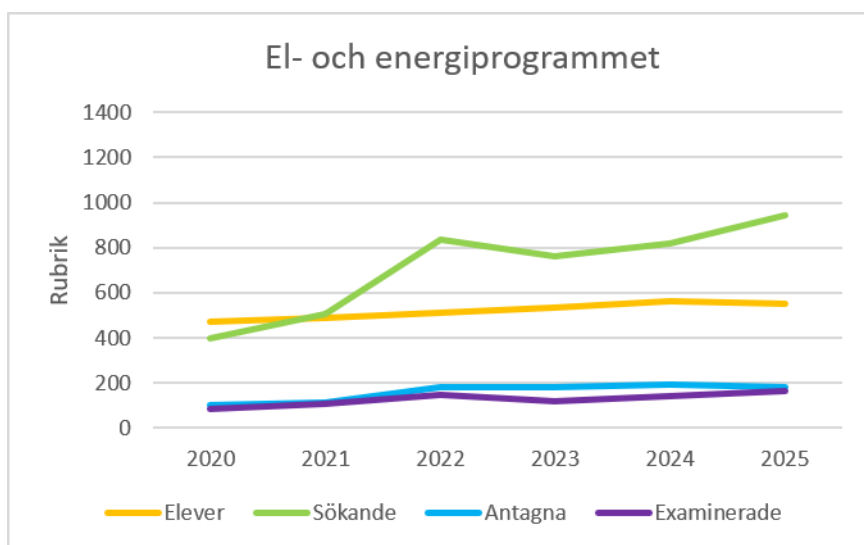
Figur 5. Andel elever i certifierade (TC) respektive icke-certifierade program (Ej TC), uppdelat på utbildningsprogram. Källa: Skolverket och Teknikcollege. Bearbetning: WSP

Andelen elever i certifierade program varierar mellan de olika utbildningarna. Industritekniska programmet har den högsta andelen med 100 procent, följt av el- och energiprogrammet och teknikprogrammet där omkring hälften respektive drygt 60 procent går i certifierade utbildningar. Naturvetenskapsprogrammet har en mycket låg andel elever i certifierade program, omkring 5 procent.

5.1.2.2.3 EL- OCH ENERGIPROGRAMMET

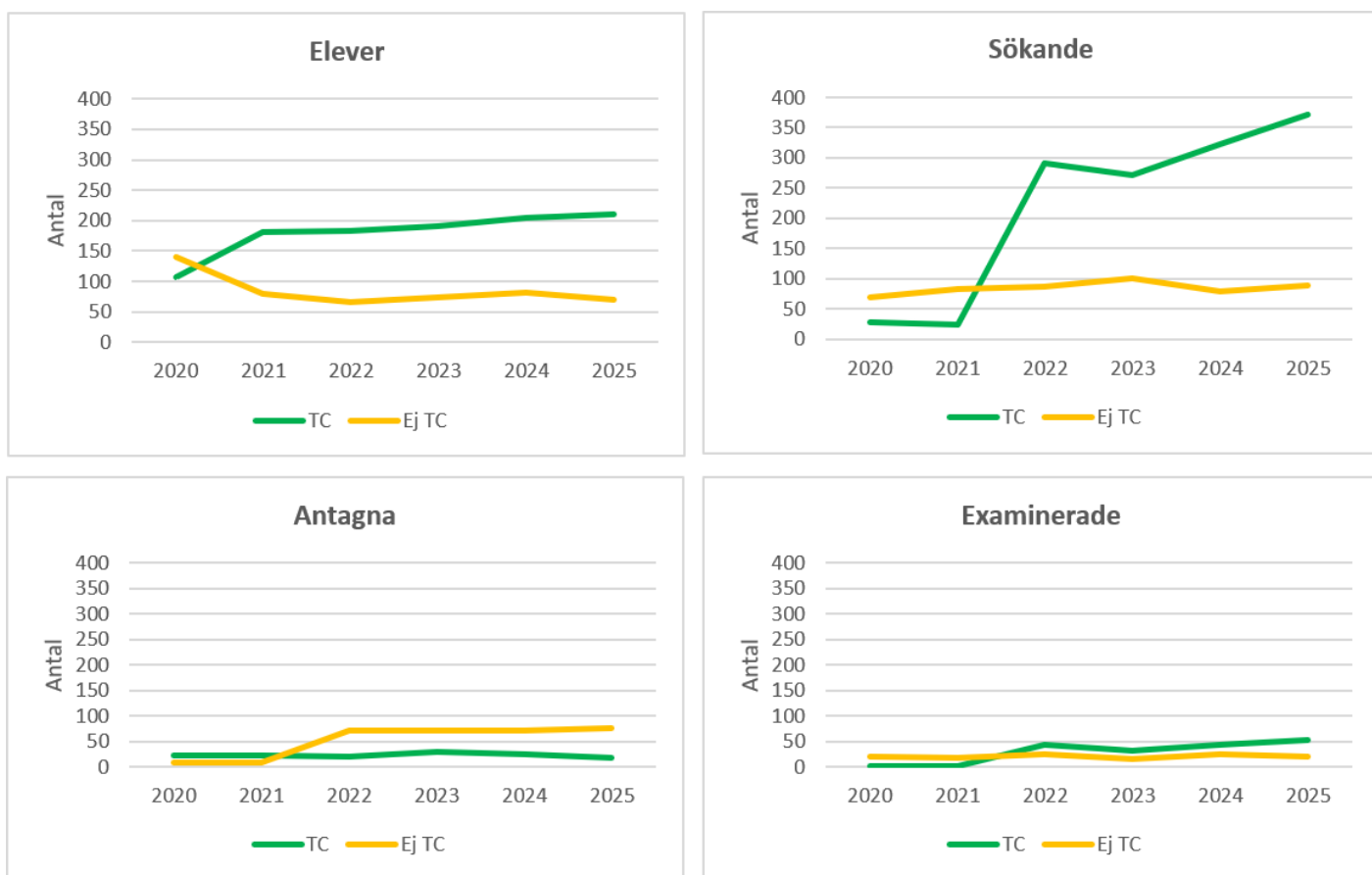
Figur 6. Antal elever, sökande, antagna och examinerade till el- och energiprogrammet, oberoende certifiering och huvudman. Källa: SCB. Bearbetning: WSP

Antalet sökande till el- och energiprogrammet, oberoende certifiering och huvudman, ökar kraftigt mellan 2020 och 2022 och fortsätter därefter att stiga, med viss variation över tid. Antalet elever ökar mer gradvis fram till 2024 och stabiliseras därefter på en relativt hög nivå. Antalet antagna visar en svag uppgång över perioden, medan antalet examinerade ökar successivt med mindre variationer. Sammantaget indikerar utvecklingen en tydligt ökad efterfrågan på programmet.

Jämförelse mellan certifierad och icke-certifierad i kommunala huvudmän

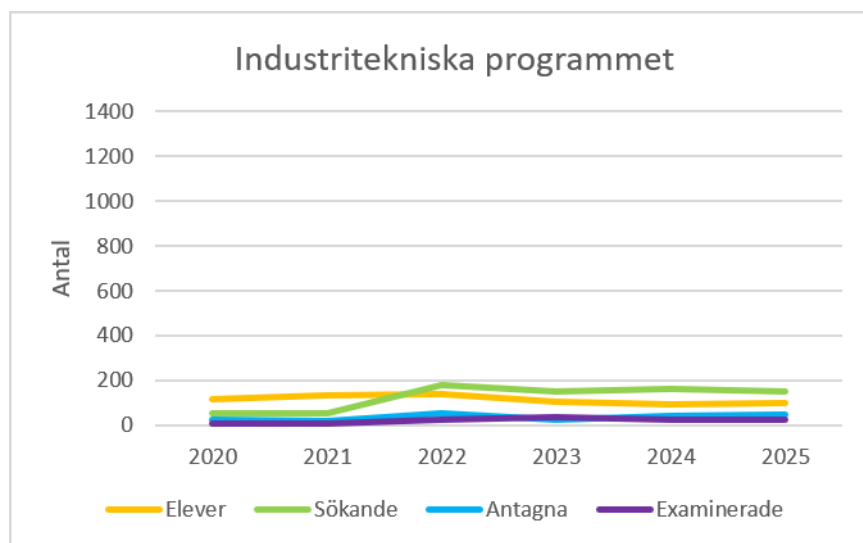
Figur 7. Jämförelse mellan antal elever, sökande, antagna och examinerade bland certifierade och icke-certifierade kommunala huvudmän. Källa: SCB och Teknikcollege. Bearbetning: WSP

Sammantaget visar utvecklingen att de certifierade programmen (TC) har stärkts tydligt över tid jämfört med de icke-certifierade (Ej TC). Antalet elever och särskilt antalet sökande till certifierade program ökar markant från 2021 och framåt, medan motsvarande nivåer för icke-certifierade program ligger kvar på en lägre och mer stabil nivå. För antagna är bilden mer splittrad, där icke-certifierade har fler antagna under senare år, men när det gäller examinerade närmar sig nivåerna varandra och visar en svagt positiv utveckling för certifierade program. Sammantaget indikerar detta ett ökat intresse för certifierade utbildningar, även om genomströmning och antagning fortfarande varierar mellan programtyperna.

5.1.2.2.4 INDUSTRITEKNISKA PROGRAMMET

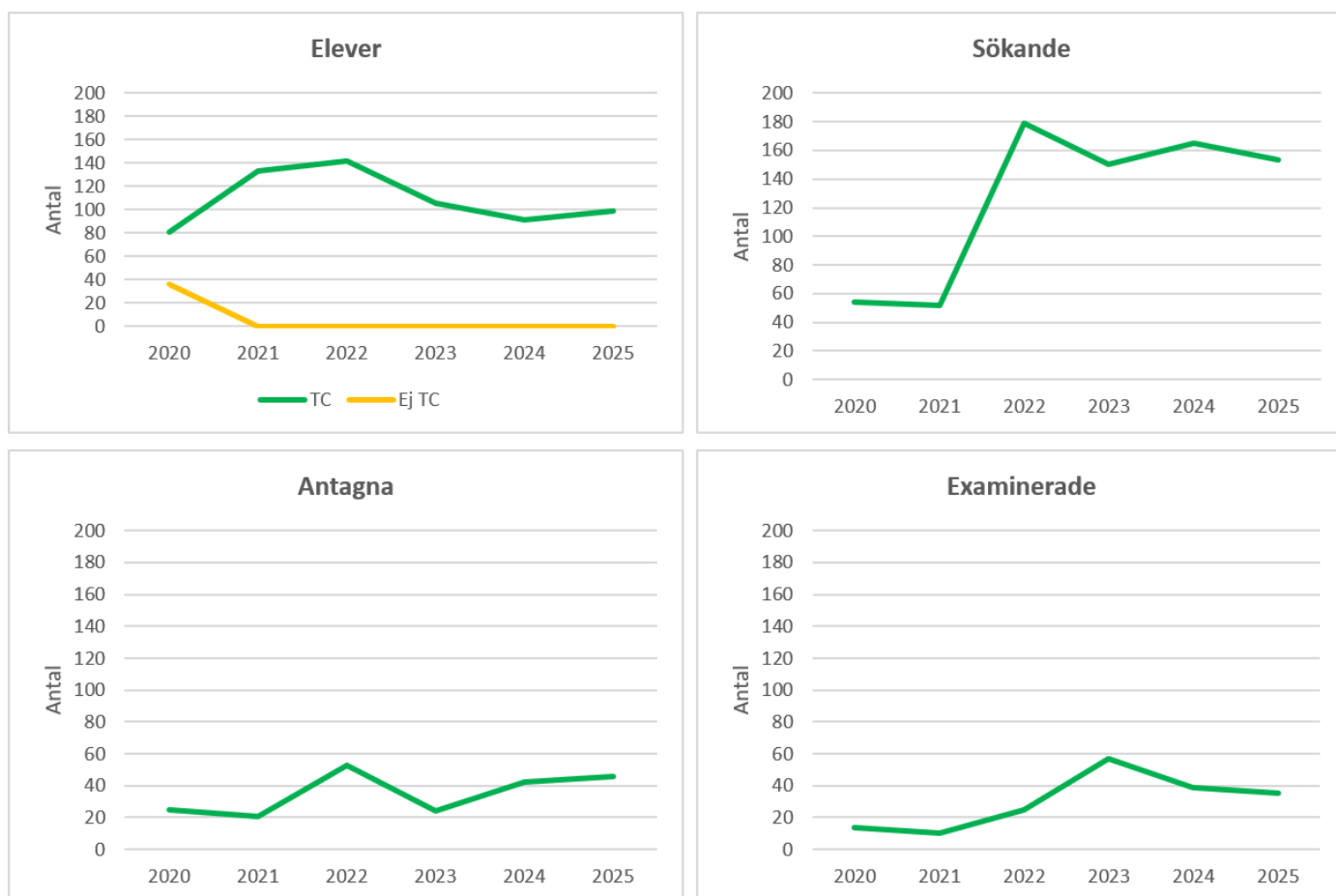
Figur 8. Antal elever, sökande, antagna och examinerade till industritekniska programmet, oberoende certifiering och huvudman. Källa: SCB och Teknikcollege. Bearbetning: WSP

Antalet sökande till det industritekniska programmet, oavsett certifiering och enskild eller kommunal huvudman, ökar tydligt fram till 2022 och ligger därefter kvar på en något högre men varierande nivå. Antalet elever visar en mer stabil utveckling över tid, medan antagna och examinerade ligger på en betydligt lägre nivå med begränsade förändringar.

Jämförelse mellan certifierad och icke-certifierad i kommunala huvudmän

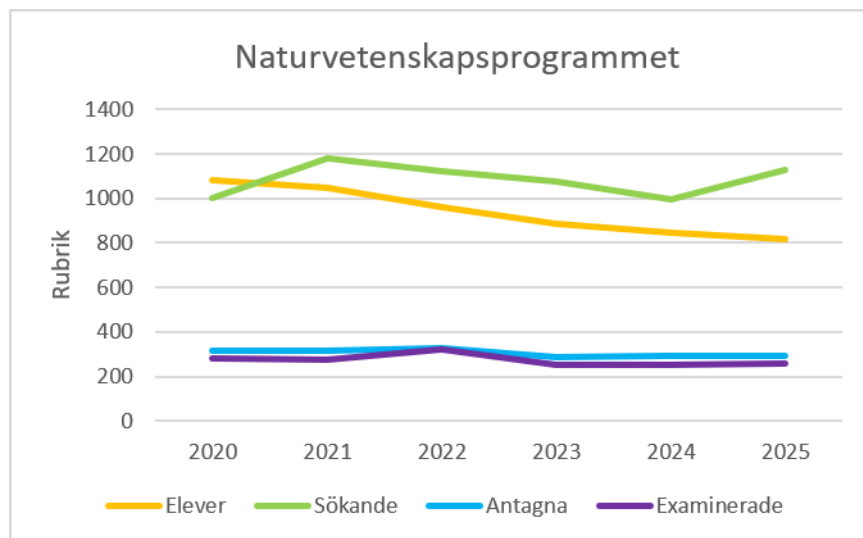
Figur 9. Jämförelse mellan antal elever, sökande, antagna och examinerade bland certifierade och icke-certifierade kommunala huvudmän. Källa: SCB och Teknikcollege. Bearbetning: WSP

Sammanlagt visar utvecklingen att de certifierade programmen (TC) har stärkts i förhållande till de icke-certifierade (Ej TC) över perioden. År 2020 läste cirka 40 elever en icke-certifierad utbildning på Wijkmanska gymnasiet. Från och med 2021 var samtliga industritekniska program i Västmanland certifierade. Det framgår även att antal sökande gick upp kraftigt mellan år 2021 och 2022 – från cirka 50 till cirka 180.

5.1.2.2.5 NATURVETENSKAPLIGA PROGRAMMET

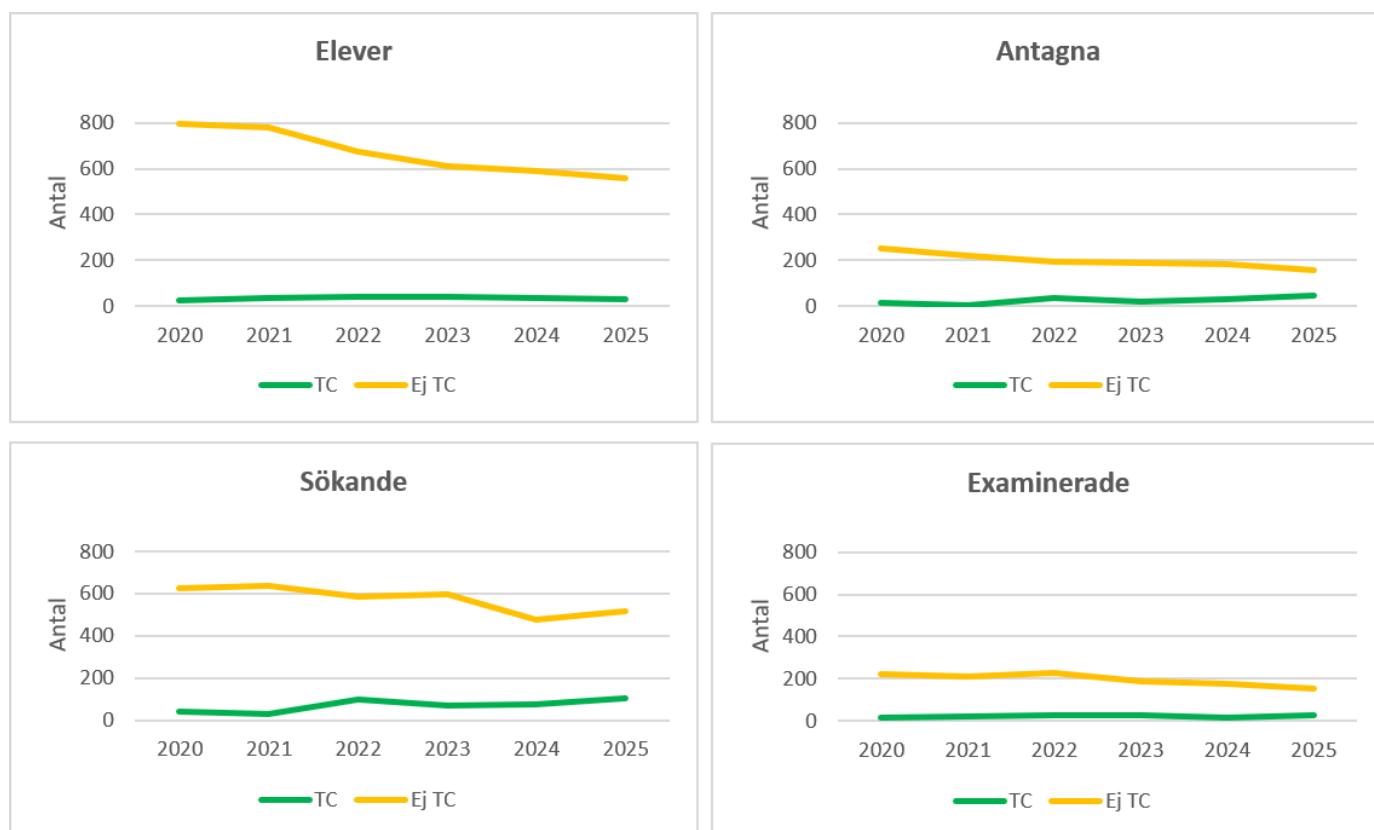
Figur 10. Antal elever, sökande, antagna och examinerade i naturvetenskapsprogrammet. Källa: SCB. Bearbetning: WSP

Antalet sökande till naturvetenskapsprogrammet, oberoende certifiering eller typ av huvudman, ökar fram till 2021, minskar därefter successivt till 2024 och visar en viss återhämtning mot slutet av perioden. Antalet elever följer en nedåtgående trend över hela perioden. Antagna och examinerade ligger på en betydligt lägre nivå och uppvisar endast mindre variationer över tid.

Jämförelse mellan certifierad och icke-certifierad

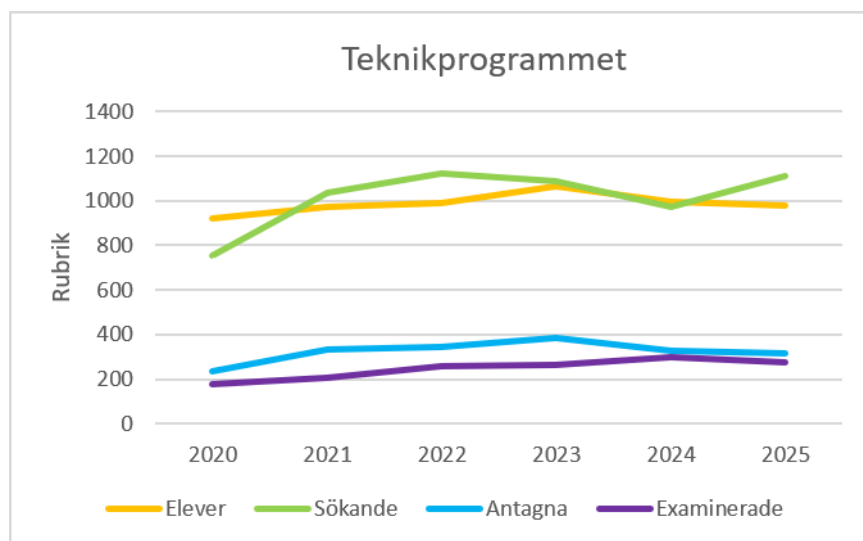
Figur 11. Jämförelse mellan antal elever, sökande, antagna och examinerade bland certifierade och icke-certifierade kommunala huvudmän. Källa: SCB och Teknikcollege. Bearbetning: WSP

Sammantaget visar utvecklingen att de icke-certifierade programmen (Ej TC) dominerar volymmässigt, men att nivåerna minskar över tid i samtliga utfallsmått. Antalet elever, sökande, antagna och examinerade inom icke-certifierade program uppvisar en tydlig nedåtgående trend från 2020 till 2025, med viss variation mellan åren. För de certifierade programmen (TC) är nivåerna genomgående låga, men utvecklingen är mer stabil eller svagt positiv, särskilt för sökande och antagna mot slutet av perioden. Sammantaget tyder utvecklingen på en viss förskjutning mot certifierade utbildningar, även om de fortfarande utgör en mindre del av det totala elevunderlaget.

5.1.2.2.6 TEKNIKPROGRAMMET

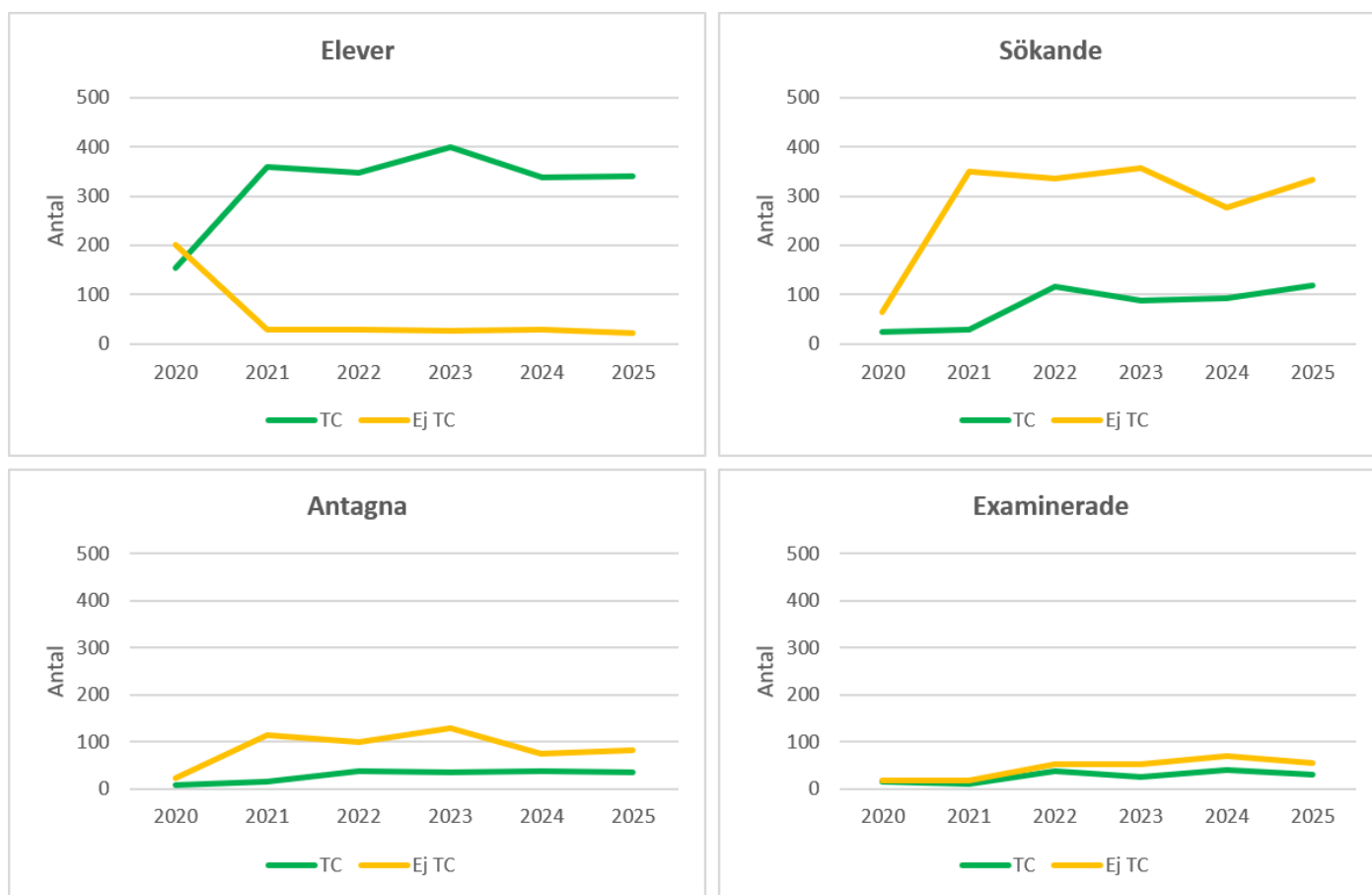
Figur 12. Antal elever, sökande, antagna och examinerade till teknikprogrammet, oberoende certifiering och huvudman. Källa: SCB. Bearbetning: WSP

Antalet sökande till teknikprogrammet, oberoende certifiering och huvudman, ökar tydligt mellan 2020 och 2022 och ligger därefter kvar på en relativt hög nivå, med viss variation över tid. Antalet elever följer en liknande men mer måttlig utveckling, med en ökning fram till 2023 och en svag nedgång därefter. Antalet antagna är relativt stabilt över perioden, medan antalet examinerade ökar successivt fram till 2024 och stabiliseras mot slutet.

Jämförelse mellan certifierad och icke-certifierad i kommunala huvudmän

Figur 13. Jämförelse mellan antal elever, sökande, antagna och examinerade bland certifierade och icke-certifierade kommunala huvudmän. Källa: SCB och Teknikcollege. Bearbetning: WSP

Sammantaget visar utvecklingen att de certifierade programmen (TC) får en starkare ställning över tid jämfört med de icke-certifierade (Ej TC). Antalet elever i certifierade program ökar tydligt från 2020 till 2023 och ligger därefter kvar på en högre nivå, medan antal elever som läser icke-certifierade program minskar kraftigt och stabiliseras på en låg nivå. Antalet sökande är dock fortsatt betydligt högre till icke-certifierade, även om antalet för certifierade visar en viss ökning efter 2021. För antagna och examinerade ligger nivåerna närmare varandra, men siffror kopplat till certifierade program uppvisar en stabil eller svagt ökande utveckling.

5.1.3 Yrkeshögskolenivå

Yrkeshögskolan (YH) utgör en central del av den eftergymnasiala yrkesutbildningen med tydlig koppling till industrins och teknikintensiva verksamheters kompetensbehov. Utbildningarna är arbetslivsanknutna, bedrivs i nära samverkan med företag och branschföreträdare och är utformade för att svara mot identifierade rekryteringsbehov på regional och nationell arbetsmarknad.

I detta avsnitt redovisas omfattning, inriktning och utveckling av yrkeshögskoleutbildningar inom teknik, industri, energi, automation, fordon och närliggande områden, med fokus på Västmanlands län.

Redovisningen baseras på statistik från SCB avseende studerande och utbildningsresultat samt uppgifter från Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) om beslutade och pågående utbildningsomgångar.

Avsnittet är uppdelat efter följande rubriker:

- Utbildningsutbud
- Antal studerande
- Andel kvinnor
- Antal studerande efter studieform
- Examineringsgrad
- Antal antagna

5.1.3.1 Utbildningsutbud

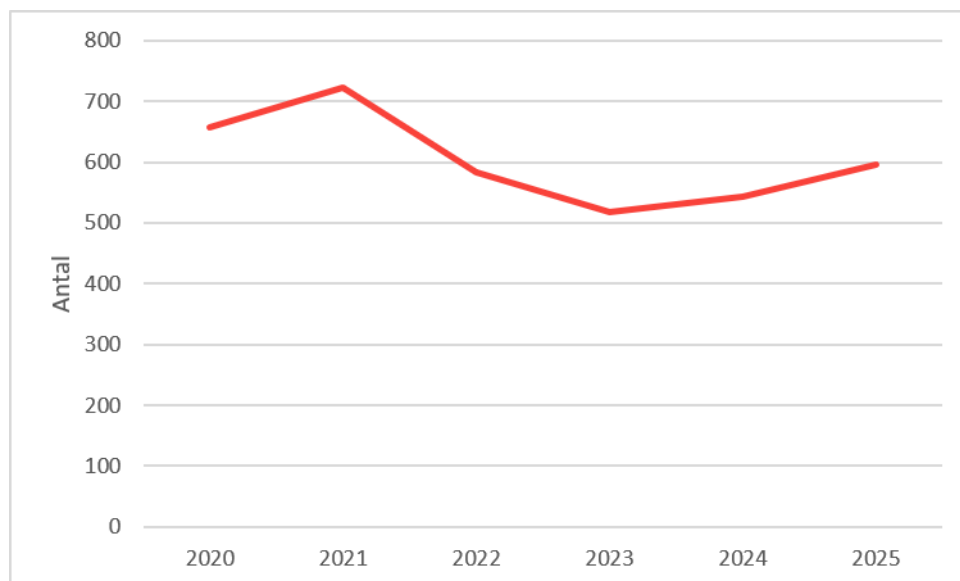
Tabell 8. YH-utbildningar inom teknik och industri i Västmanlands län (antal utbildningsomgångar, platser per omgång, studieform). År 2024 – 2029. Källa: MYH. Bearbetning: WSP⁸

Utbildning	Utbildningsanordnare	Huvudman	Kommun	TC-certifierad	Studieform	Start-slutperiod	Platser
Systemtekniker spårfordon	Västerås Yrkeshögskola	Kommun	Västerås	Nej	Bunden	2024 - 2029	80
Elkraftsingenjör	Västerås Yrkeshögskola	Kommun	Västerås	Nej	Bunden	2024 - 2028	75
Elkraftsingenjör	Plushögskolan AB - Teknikhögskolan	Privat	Västerås	Nej	Bunden	2024 - 2028	90
Fpga - ingenjör	AGSTU AB	Privat	Västerås	Nej	Distans	2025 - 2027	40
Underhållsingenjör	Arboga kommun, Vuxenutbildningen	Kommun	Arboga	Ja	Bunden	2024 - 2029	75
Robot och automationsprogrammerare	YH Akademin AB	Privat	Västerås	Nej	Distans	2025 - 2028	90
Automationstekniker	Lernia Utbildning Aktiebolag	Privat	Västerås	Nej	Distans	2024 - 2026	20
Flygtekniker b1.1	Västerås Yrkeshögskola	Kommun	Västerås	Nej	Bunden	2024 - 2029	60
Distributionselektriker	Västerås Yrkeshögskola	Kommun	Västerås	Nej	Bunden	2025 - 2026	20
Mobilitetstekniker – hållbara drivmedel	YH Akademin AB	Privat	Västerås	Nej	Distans	2025 - 2027	60

⁸ Befintligt utbildningsutbud av yrkeshögskoleutbildning (YH), utbildningsomgångar med slutår 2026 och framåt. Avser utbildningar med en omfattning på minst 100 YH-poäng (YH-program). Korta utbildningar (kurser och kurspaket) ingår inte eftersom de maximalt får omfatta 99 YH-poäng. Platser inom YH-flex ingår inte. Utbildningsomgångar som blivit inställda innan avstämningstidpunkten är exkluderade. För en del utbildningsomgångar kan slutår bli ändrat efter avstämningstidpunkten. Även startår kan bli ändrat men det är mindre vanligt. En del utbildningsomgångar kan bli inställda efter avstämningstidpunkten. Utbildningsomgångarna är sorterade efter utbildningsområde, SUN4 inriktning, SUN5 inriktning, utbildningsnamn, utbildningsnummer, beslutsår och omgångsnummer. Listan är avstämd 2026-01-14.

5.1.3.2 Antal studerande

Figur 14. Antal studerande inom utbildningsområdet Teknik och tillverkning i Yrkeshögskolan i Västmanland. År 2020 – 2025. Källa: SCB. Bearbetning: WSP

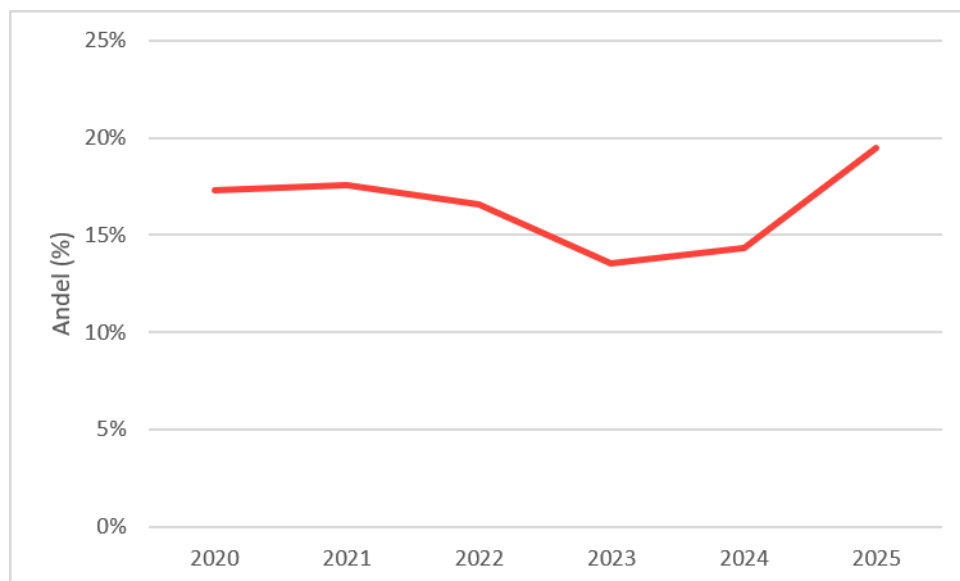

Antalet studerande inom teknik och tillverkning i yrkeshögskolan ökar från 2020 till 2021, men minskar därefter tydligt fram till 2023. Under de sista åren sker en viss återhämtning, med en uppgång fram till 2025. Sammantaget ligger nivån i slutet av perioden något lägre än toppnoteringen 2021, men högre än bottenivån 2023.

Samtliga studerar på heltid. Avsaknad av deltidsstuderande beror antingen på att det inte finns några deltidsstuderande, eller att de inte kan redovisas på grund av sekretess.

5.1.3.3 Andel kvinnor

Figur 15. Andel kvinnor av studerande inom utbildningsområdet Teknik och tillverkning i Yrkeshögskolan i Västmanland. År 2020 – 2025. Källa: SCB. Bearbetning: WSP

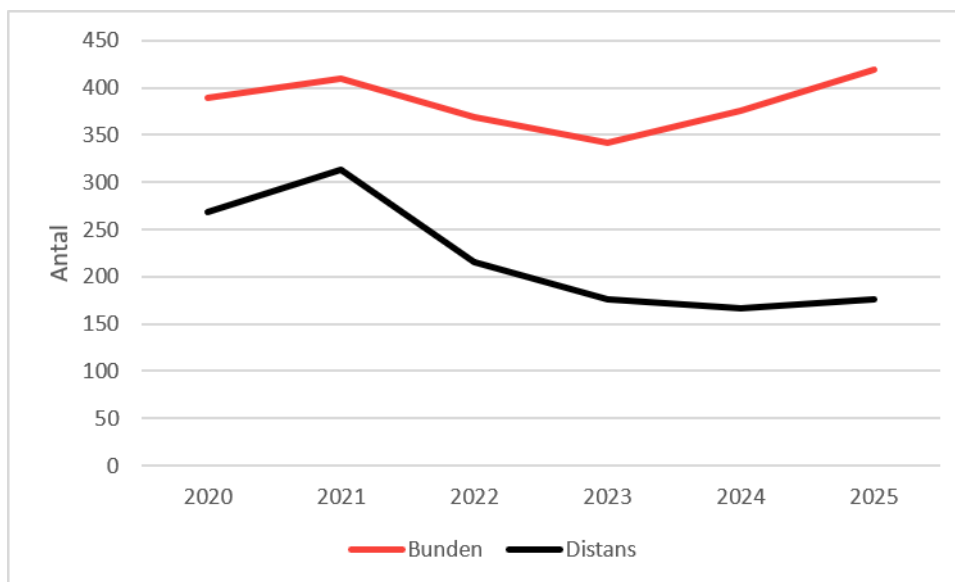

Andelen kvinnor bland studerande inom teknik och tillverkning i yrkeshögskolan i Västmanland ligger relativt stabilt kring 16–18 procent i början av perioden, men minskar tydligt fram till 2023. Därefter sker en

återhämtning med en ökning fram till 2025, där andelen når sin högsta nivå under perioden, upp emot 20 procent.

5.1.3.4 Antal studerande efter studieform

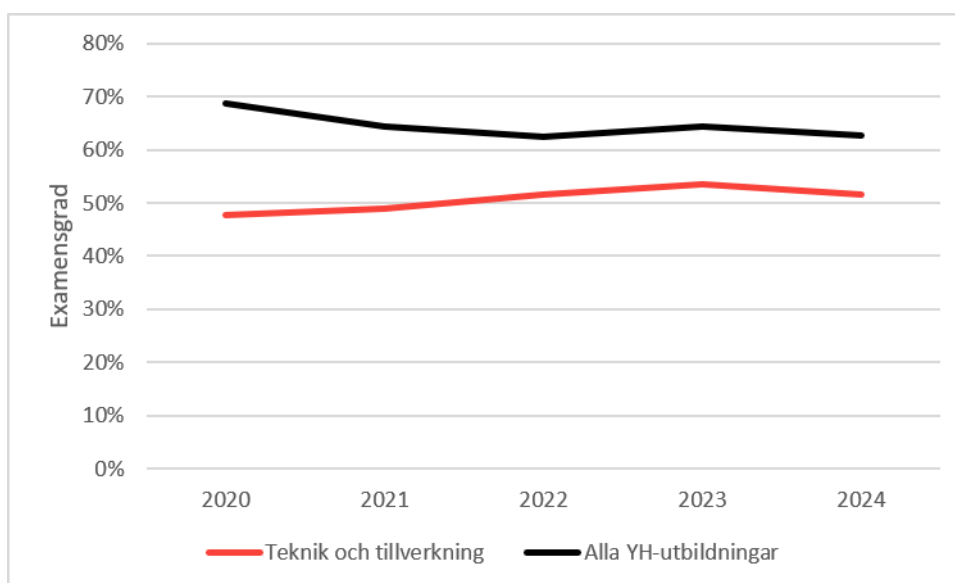
Figur 16. Antal studerande inom utbildningsområdet Teknik och tillverkning i Yrkeshögskolan i Västmanland efter studieform. År 2020 – 2025. Källa: SCB. Bearbetning: WSP

Antalet studerande i bunden studieform ökar från 2020 till 2021, minskar därefter fram till 2023 och visar sedan en tydlig återhämtning fram till 2025. Antalet studerande i distansform ökar initialt, men minskar kraftigt mellan 2021 och 2023 och ligger därefter kvar på en lägre nivå med endast mindre förändringar. Sammantaget är bunden studieform den klart dominerande studieformen under hela perioden.

5.1.3.5 Examensgrad

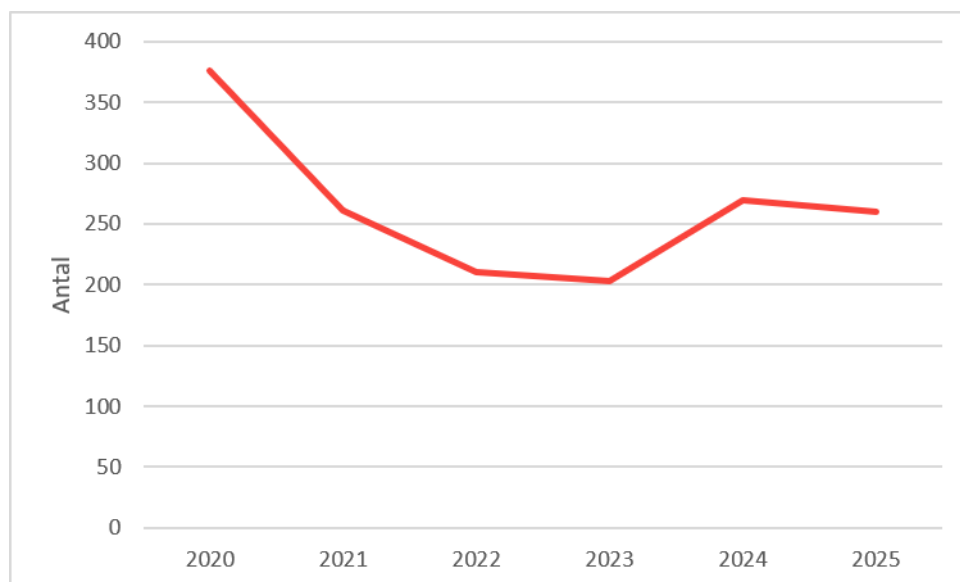
Figur 17. Examensgrad inom utbildningsområdet Teknik och tillverkning och för alla utbildningsområden i Yrkeshögskolan i Västmanland. År 2020 – 2024. Källa: SCB. Bearbetning: WSP

Examensgraden inom teknik och tillverkning ökar successivt från 2020 till 2023 och minskar något därefter. Examensgraden för samtliga yrkeshögskoleutbildningar ligger genomgående på en högre nivå och uppvisar en svagt nedåtgående trend över perioden. Sammantaget kvarstår en tydlig skillnad mellan teknik och tillverkning och genomsnittet för yrkeshögskolan, även om gapet minskar något över tid.

5.1.3.6 Antal antagna

Figur 18. Antalet antagna inom utbildningsområdet Teknik och tillverkning i Yrkeshögskolan i Västmanland. År 2020 – 2025. Källa: SCB. Bearbetning: WSP

Antalet antagna inom teknik och tillverkning minskar kraftigt mellan 2020 och 2022 och fortsätter att sjunka något fram till 2023. Därefter sker en tydlig återhämtning med en ökning fram till 2024, följt av en mindre nedgång mot slutet av perioden. Sammantaget ligger nivån 2025 fortfarande under startnivån 2020, men högre än bottenivån 2023.

5.1.4 Komvuxnivå

Redovisningen baseras på officiell statistik från Skolverket och omfattar perioden 2021–2024, och syftar till att belysa komvux roll i den samlade industrirelaterade kompetensförsörjningen i länet.

Med **yrkespaket** avses här sammanhållna kombinationer av kurser inom komvux som tillsammans ger kompetens för ett specifikt yrke. I analysen inkluderas yrkespaket inom industriteknik, el- och energi, fordon och transport samt naturbruk, vilka tillsammans bedöms vara relevanta för industrins och industrinära verksamheters kompetensförsörjning. Yrkespaketen kan vara nationella, framtagna av Skolverket i samråd med branschföreträdare, eller regionala, anpassade efter lokala och regionala arbetsmarknadsbehov.

Avsnittet är uppdelat på följande rubriker:

- Utbildningsutbud
- Antal studerande
- Antal elever per yrkespaket

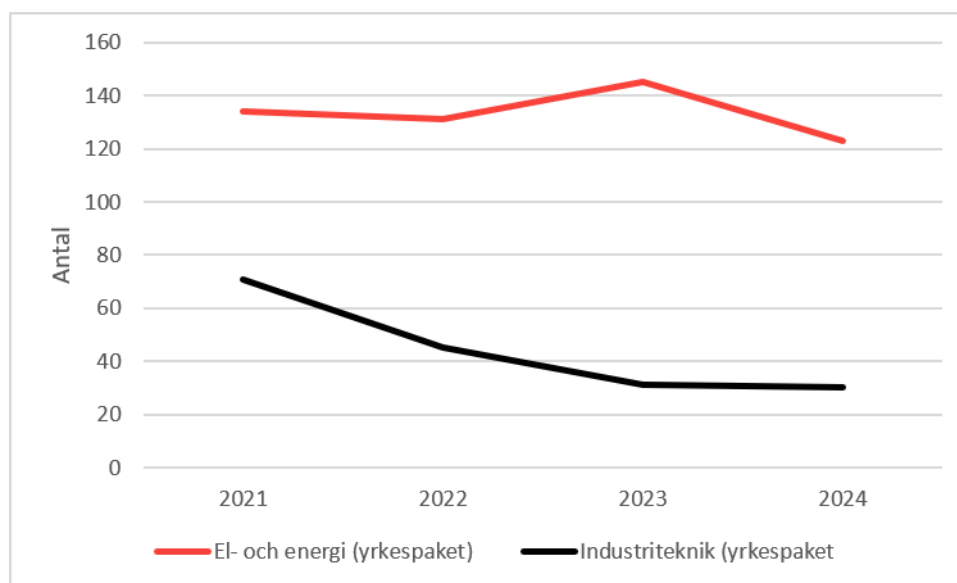
5.1.4.1 Utbildningsutbud⁹

Tabell 9. Yrkespaket på komvuxnivå i Västmanland. Källa Skolverket. Bearbetning: WSP

Yrkespaket	
Inriktning	Styrning
Industriteknik	Främst regionalt
El- och energi	Både regionalt och nationellt

5.1.4.2 Antal studerande

Figur 19. Antal studerande på vux i teknik- och industrirelaterade yrkespaket i Västmanland. År 2021 – 2024. Källa: Skolverket. Bearbetning: WSP

Antalet studerande i tekniska och industrirelaterade yrkespaket i Västmanland ligger på en relativt stabil nivå inom el- och energi, med en viss ökning fram till 2023 följt av en nedgång 2024. Inom industriteknik minskar antalet studerande tydligt mellan 2021 och 2023 och ligger därefter kvar på en lägre nivå. Sammantaget domineras volymerna av el- och energiprogrammet under hela perioden, medan det industritekniska programmet uppvisar en tydligare nedåtgående trend.

5.1.4.3 Antal elever per yrkespaket

Tabell 10. Antal elever på industrirelaterade yrkespaket inom komvux i Västmanland, 2024. Källa: Skolverket. Bearbetning: WSP

År	Industriteknisk		El- och energi	
	Nationellt	Regionalt	Nationellt	Regionalt
2021		71	8	126
2022		45	68	63
2023		31	106	39
2024	1	30	80	43

⁹ Då inhämtad statistik baseras på år 2024 redovisas här utbildningsutbudet för samma år.

Antalet elever i industrirelaterade yrkespaket inom komvux i Västmanland varierar mellan åren och mellan inriktningarna. Inom det industritekniska området minskar antalet elever i regionala paket successivt över perioden, medan nationella paket endast förekommer i mycket begränsad omfattning. Inom el- och energi varierar antalet elever tydligare mellan åren, med toppnivåer 2022–2023 och en viss minskning 2024. Sammantaget är elevvolymerna större inom el- och energiinriktningen än inom det industritekniska området under hela perioden.

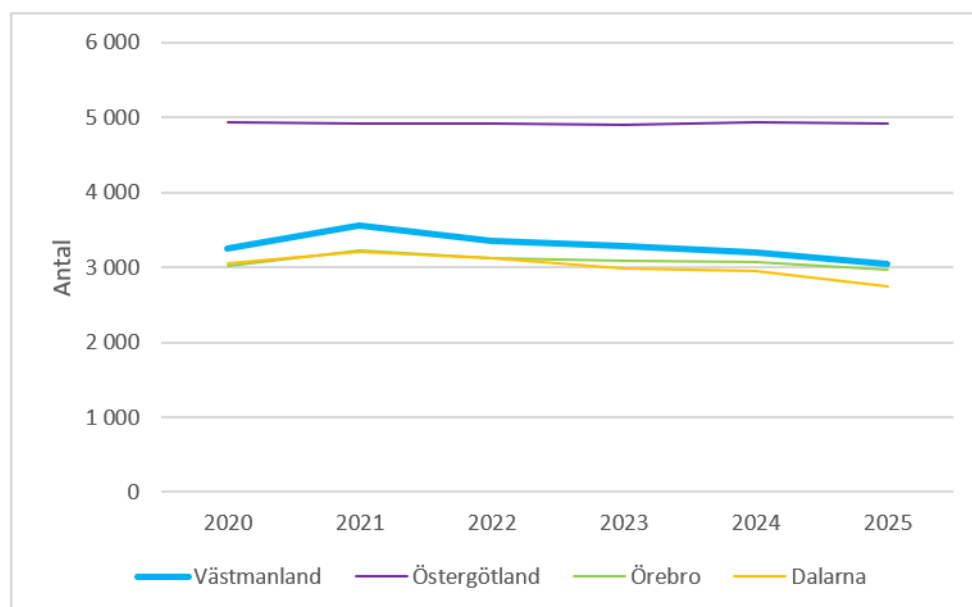
5.2 JÄMFÖRELSE VÄSTMANLAND OCH UTBLICKSREGIONER

I detta avsnitt redogörs för jämförelse mellan Västmanlands län och utblicksregionerna. Avsnittet är uppdelat på följande utbildningsnivåer:

- Samtliga utbildningsnivåer
- Gymnasienivå
- Yrkeshögskolenivå
- Komvuxnivå

5.2.1 Samtliga utbildningsnivåer

Figur 20. Jämförelse över antal studerande på industrirelevanta utbildningar på samtliga utbildningsnivåer efter län, år 2020-2025¹⁰. Källa: SCB och Skolverket. Bearbetning: WSP.

Antalet studerande inom industrirelevanta utbildningar är genomgående högst i Östergötlands län, som ligger på en tydligt högre nivå än övriga län under hela perioden. Västmanland, Örebro och Dalarna ligger på mer liknande nivåer, med en viss ökning fram till 2021 följt av en successiv nedgång. Sammantaget kvarstår tydliga nivåskillnader mellan länen, där Östergötland sticker ut med ett större utbildningsunderlag.

Här bör tilläggas att eventuella skillnader i elevunderlagen mellan länen inte tillgodoses i denna figur. Se rubrik 5.2.2.3 för redovisning av andel elever som läser industrirelevanta utbildningar.

¹⁰ Skolverket redovisar antalet studerande på komvux som läst minst en kurs inom yrkespaket endast för åren 2021 - 2024.

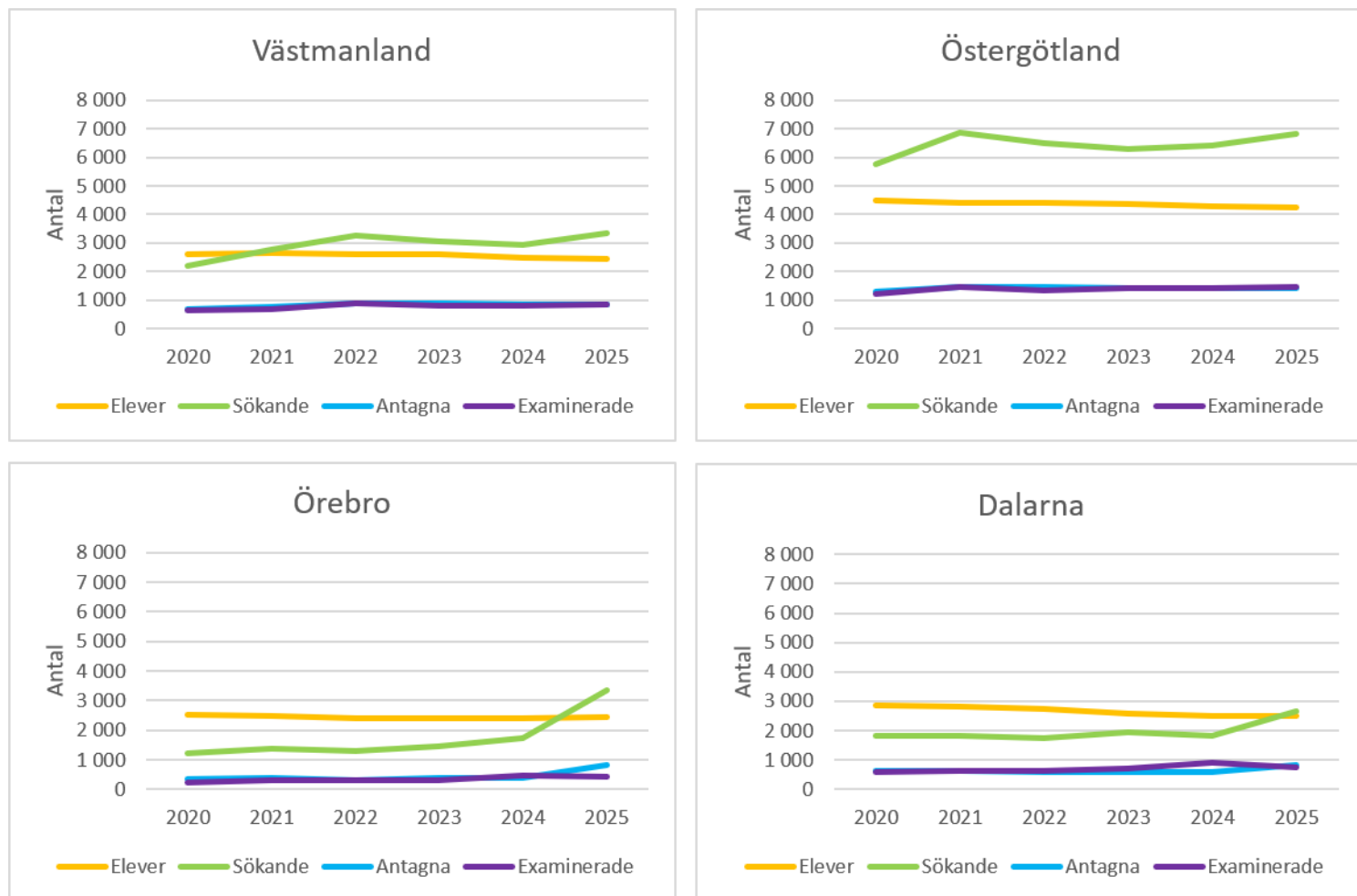
5.2.2 Gymnasienivå

Avsnittet är uppdelat på följande rubriker:

- Jämförelse överblick
- Jämförelse andel kvinnor i respektive industrirelevant program
- Jämförelse andel elever i industrirelevanta program
- Jämförelse antal elever per industrirelevant utbildningsprogram
- Jämförelse andel elever på certifierade utbildningsprogram

5.2.2.1 Jämförelse överblick

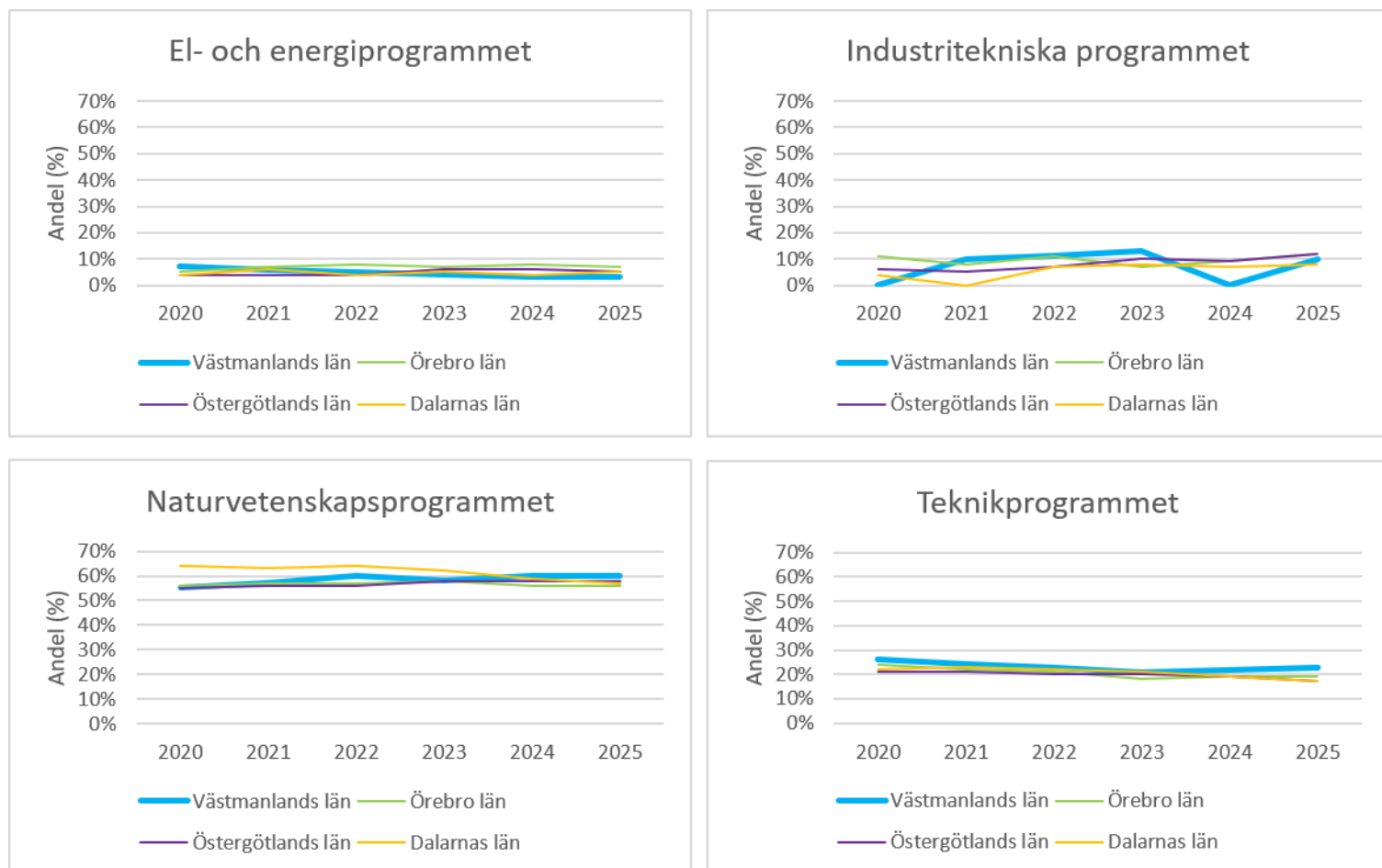
Figur 21. Jämförelse mellan antal elever, sökande, antagna och examinerade på industrirelevanta gymnasieprogram, oberoende certifiering, huvudman och program). Källa: Skolverket. Bearbetning: WSP.

I samtliga län är antalet sökande högre än antalet elever, med särskilt höga nivåer i Östergötland. Västmanland ligger genomgående på en lägre nivå än Östergötland, men på liknande nivåer som Örebro och Dalarna. Samtidigt uppvisar Västmanland en mer stabil utveckling över tid, medan Örebro och Dalarna visar större variationer, särskilt i antalet sökande. Antagna och examinerade följer ett liknande mönster i alla län, med relativt små skillnader mellan Västmanland och jämförelselänen.

5.2.2.2 Jämförelse andel kvinnor på respektive industrirelevant program

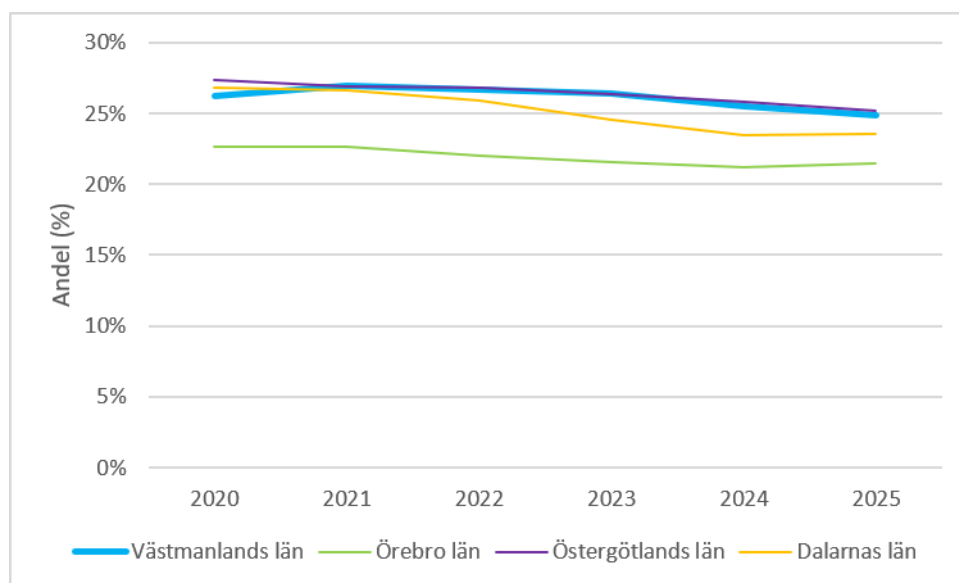
Figur 22. Andel kvinnor per industrirelevant program. År 2020 – 2025. Källa: Skolverket. Bearbetning: WSP

De redovisade skillnaderna avser andelen kvinnor på olika industrirelevanta program, och variationen mellan programmen är tydligare än mellan länen. Naturvetenskapsprogrammet har genomgående de högsta andelarna kvinnor, medan teknikprogrammet och de yrkesinriktade programmen ligger på betydligt lägre nivåer. Sammantaget framträder en tydlig könssegregering mellan utbildningstyper, medan de regionala skillnaderna är relativt begränsade.

5.2.2.3 Jämförelse andel elever i industrirelevanta program

Figur 23. Andel elever av samtliga som läser ett industrirelaterat program ¹¹ i gymnasieskolan efter län. År 2020 – 2025. Källa: Skolverket. Bearbetning: WSP.

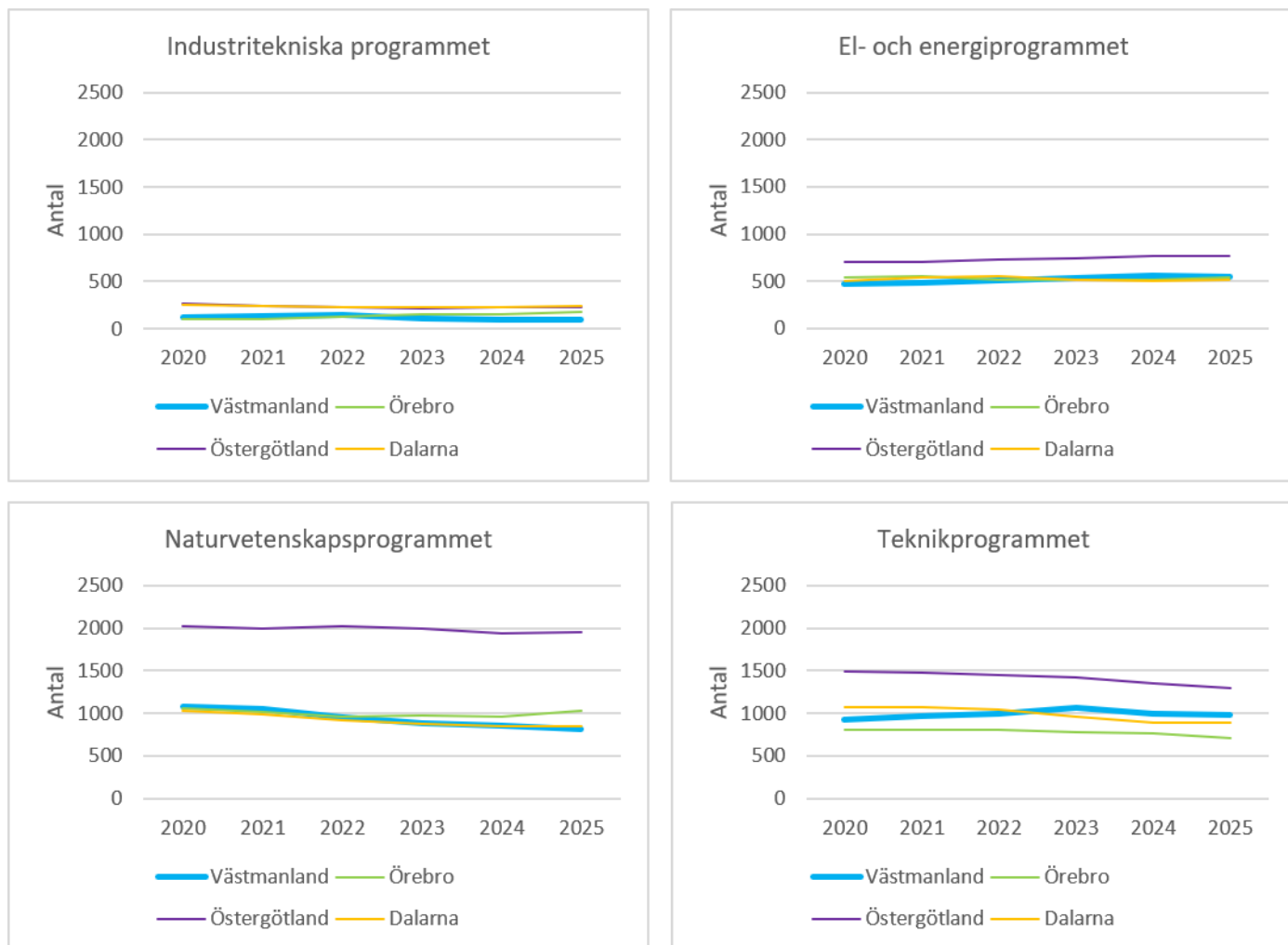
Andelen elever i industrirelevanta program minskar svagt i samtliga län under perioden 2020–2025.

Östergötlands och Västmanlands län ligger genomgående på de högsta nivåerna, medan Örebro län har en tydligt lägre andel. Sammantaget kvarstår skillnaderna mellan länen, även om nivåerna närmar sig varandra något över tid.

¹¹ Avser EI- och energiprogrammet, Industritekniska programmet, Naturvetenskapsprogrammet och Teknikprogrammet.

5.2.2.4 Jämförelse antal elever per utbildningsprogram

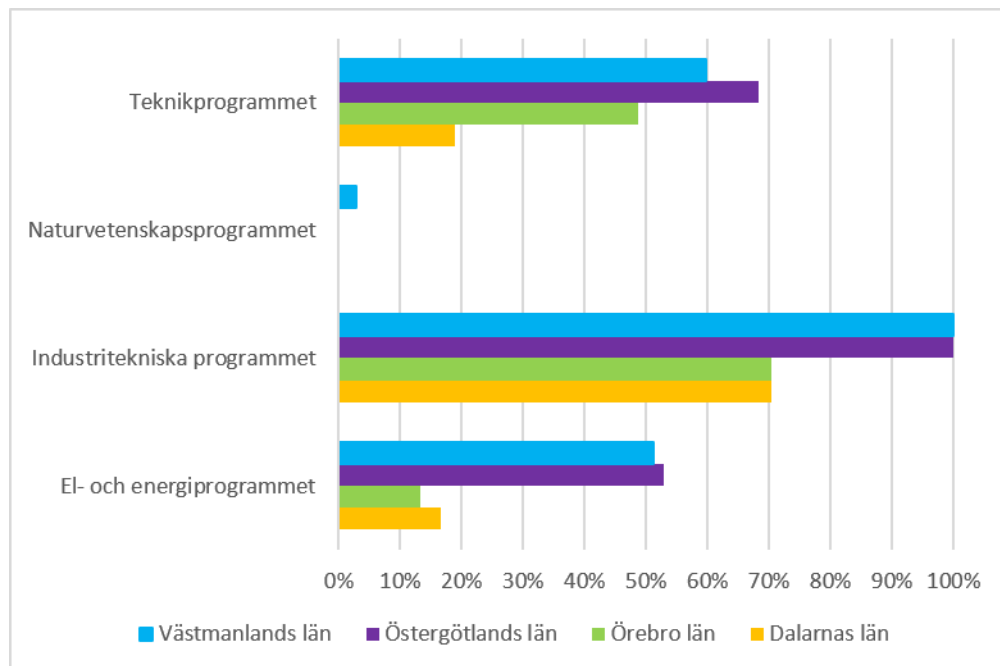
Figur 24. Jämförelse antal elever för respektive industrirelevant program. Källa: Skolverket. Bearbetning: WSP.

Skillnaderna mellan länen varierar tydligt mellan programmen. Inom naturvetenskaps- och teknikprogrammen har Östergötlands län genomgående de högsta elevantalen, medan övriga län ligger på mer jämförbara nivåer. För de mer yrkesinriktade programmen, särskilt det industritekniska, är variationen mellan länen större och mer skiftande över tid, utan en lika tydlig ledarposition. Sammantaget är skillnaderna mellan länen störst inom de studieförberedande programmen och något mindre inom de yrkesinriktade, där nivåerna i flera fall ligger närmare varandra.

5.2.2.5 Jämförelse andel elever på certifierade gymnasieprogram

Figur 25. Andelen elever på TC-certifierade gymnasieprogram, jämförelse mellan län. År 2025. Källa: Skolverket. Bearbetning: WSP.

Skillnaderna mellan andel elever som läser på certifierade gymnasieprogram i länen är tydliga och varierar mellan programmen. Västmanland och Östergötlands län ligger genomgående på höga andelar och utmärker sig särskilt inom det industritekniska programmet, medan Dalarna generellt har de lägsta andelarna. Örebro uppvisar mer varierande nivåer mellan programmen och ligger ofta mellan de övriga länen.

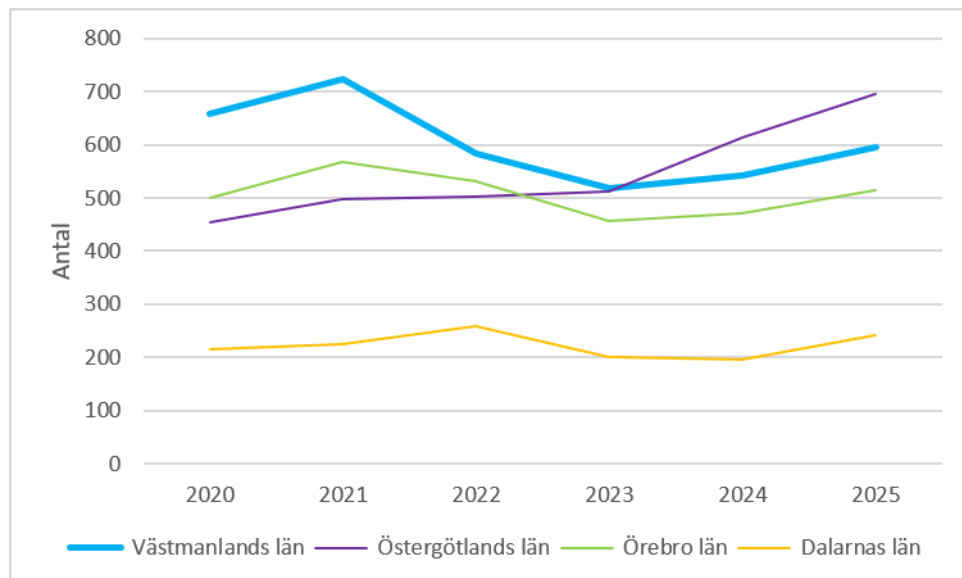
5.2.3 Yrkeshögskolenivå

Detta avsnitt struktureras utifrån följande rubriker:

- Jämförelse antal studerande på industrirelevanta utbildningar
- Jämförelse andel kvinnor
- Jämförelse studieomfattning och studieform
- Jämförelse andel examinerade
- Jämförelse antal studenter som påbörjat studier

5.2.3.1 Jämförelse antal studerade

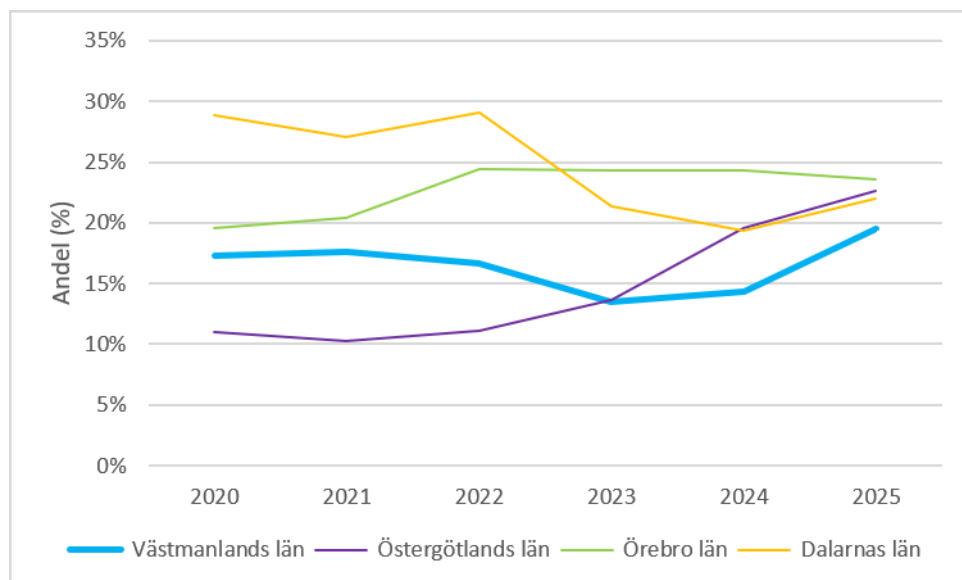
Figur 26. Antal studerande i YH inom teknik och tillverkning. År 2020–2025. Källa: SCB. Bearbetning: WSP

Skillnaderna mellan länen i antal studerande förändras tydligt över tid, där Östergötlands län uppvisar den starkaste ökningen och passerar övriga län under den senare delen av perioden. Örebro och Dalarna ligger genomgående på lägre nivåer och uppvisar mer begränsade variationer, medan utvecklingen i Västmanland är mer cyklisk. Sammantaget minskar skillnaderna mellan vissa län kring mittpunkten av perioden.

5.2.3.2 Jämförelse andel kvinnor

Figur 27. Andel kvinnor som studerar på YH-utbildningar inom utbildningsområdet Teknik och tillverkning. År 2020 – 2025. Källa: SCB. Bearbetning: WSP

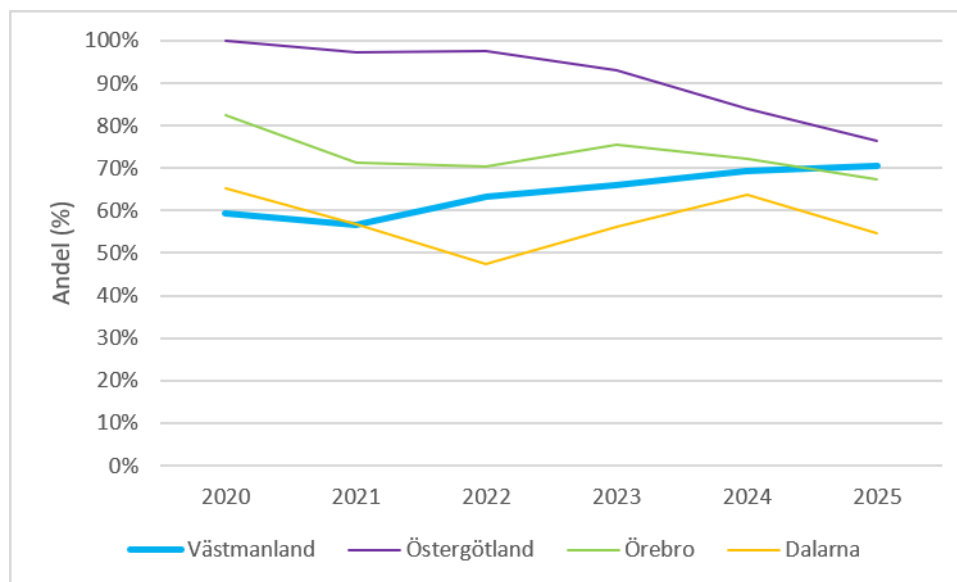

Skillnaderna mellan länen kring andel kvinnor som läser YH-utbildningar inom teknik och tillverkning förändras tydligt över perioden, där Östergötlands län visar den starkaste ökningen och närmar sig övriga länsnivåer mot 2025. Örebro ligger relativt stabilt på en jämn nivå över tid, medan Dalarna inleder perioden med cirka 30 %, men uppvisar en tydlig nedgång fram till 2024 innan en viss återhämtning sker till cirka 23

% . Sammantaget minskar skillnaderna mellan länen över tid, där samtliga länen befinner sig omkring 20-25 % andel kvinnor som läser YH-utbildningar inom teknik och tillverkning.

5.2.3.3 Jämförelse studieomfattning och studieform

Figur 28. Andel elever som studerar på en bunden (ej distans) YH-utbildning inom utbildningsområdet Teknik och tillverkning. År 2020 – 2025. Källa: SCB. Bearbetning: WSP

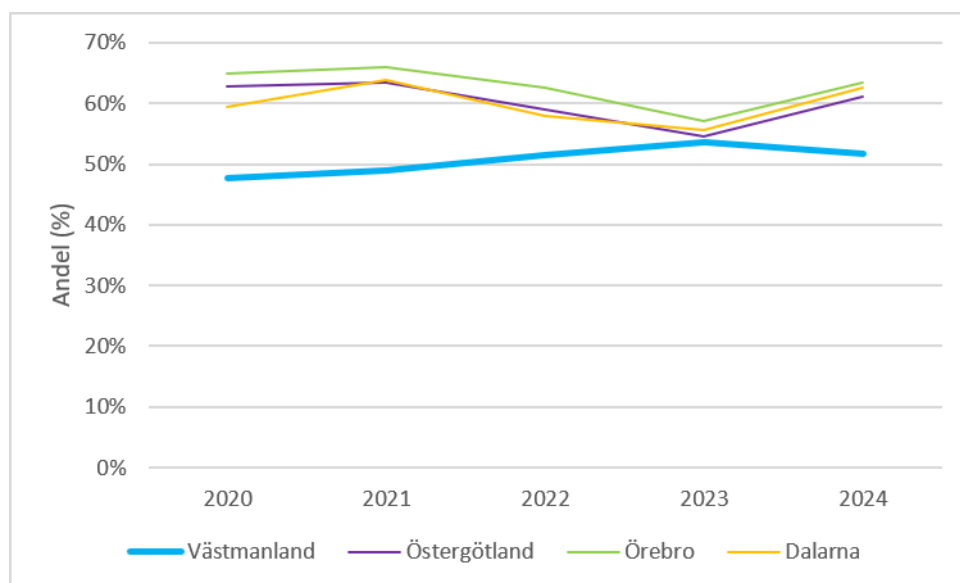

Skillnaderna mellan länen avser andelen studerande i teknik och tillverkning som går en bunden (icke distansbaserad) YH-utbildning, och varierar tydligt över tid. Östergötlands län inleder perioden på en mycket hög nivå, 100 %, men uppvisar en successiv minskning, medan Västmanland och Örebro närmar sig varandra och liknande andelar under senare år. Sammantaget minskar skillnaderna mellan länen över tid, även om tydliga nivåskillnader kvarstår.

Under år 2025 var samtliga studerande inom yrkeshögskola i teknik och tillverkning heltidsstuderande, förutom i Örebro där denna siffra var 92 %.

5.2.3.4 Jämförelse andel examinerade

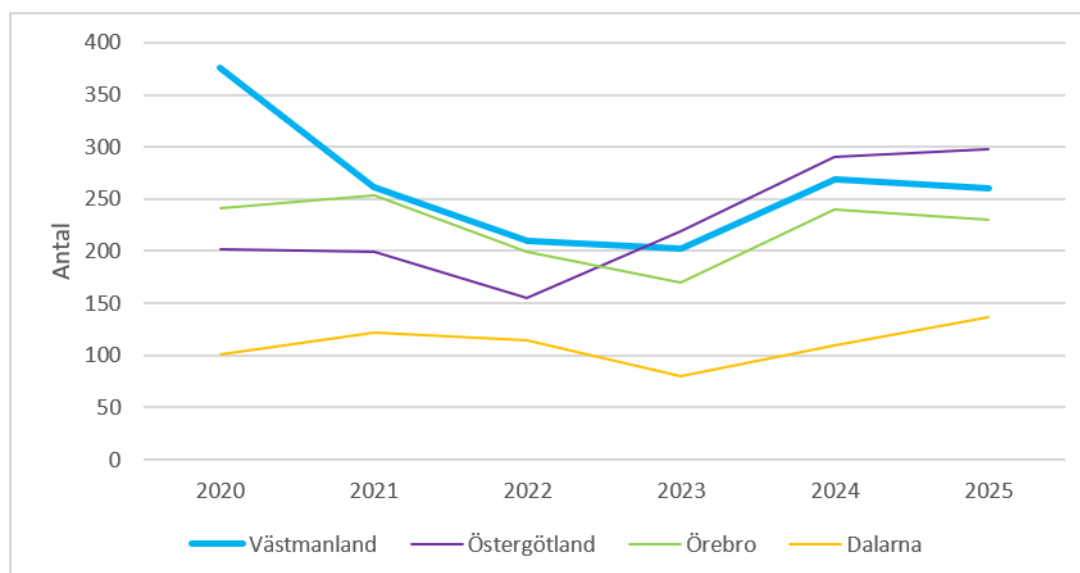
Figur 29. Andel examinerade från YH-utbildning inom utbildningsområdet Teknik och tillverkning. År 2020 – 2024. Källa: SCB. Bearbetning: WSP

De redovisade skillnaderna avser andelen studerande inom teknik och tillverkning som examineras från YH-utbildning, och variationen mellan länen är relativt begränsad. Örebro, Östergötland och Dalarna ligger genomgående på liknande och något högre nivåer, medan Västmanland tenderar att ligga något lägre trots en svag uppgång fram till 2023. Utvecklingen är i stora drag likartad mellan länen, med en nedgång kring 2022–2023 följt av en återhämtning. Sammantaget pekar detta på en relativt enhetlig examensgrad mellan länen.

5.2.3.5 Jämförelse antal studenter som påbörjat studier

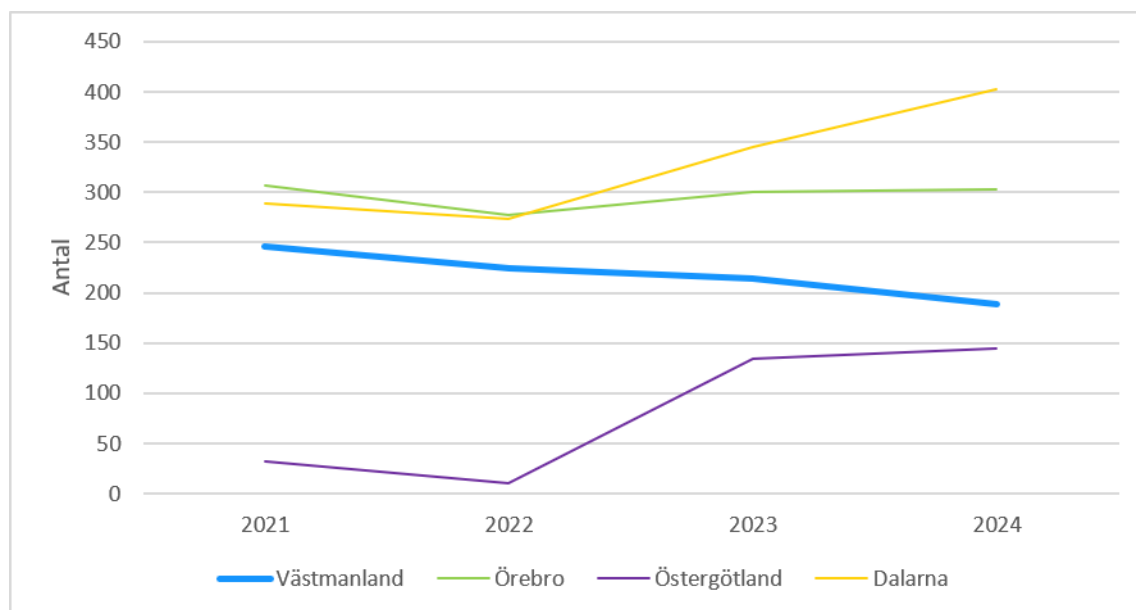
Figur 30. Antal antagna som påbörjat studier inom YH teknik och tillverkning. År 2020 – 2025. Källa: SCB. Bearbetning: WSP

De redovisade skillnaderna avser antalet studerande som påbörjar YH-utbildning inom teknik och tillverkning, och variationen mellan länen förändras tydligt över perioden. Samtliga län uppvisar dels en minskning mellan 2020 och 2023, dels en ökning mellan 2023 och 2025.

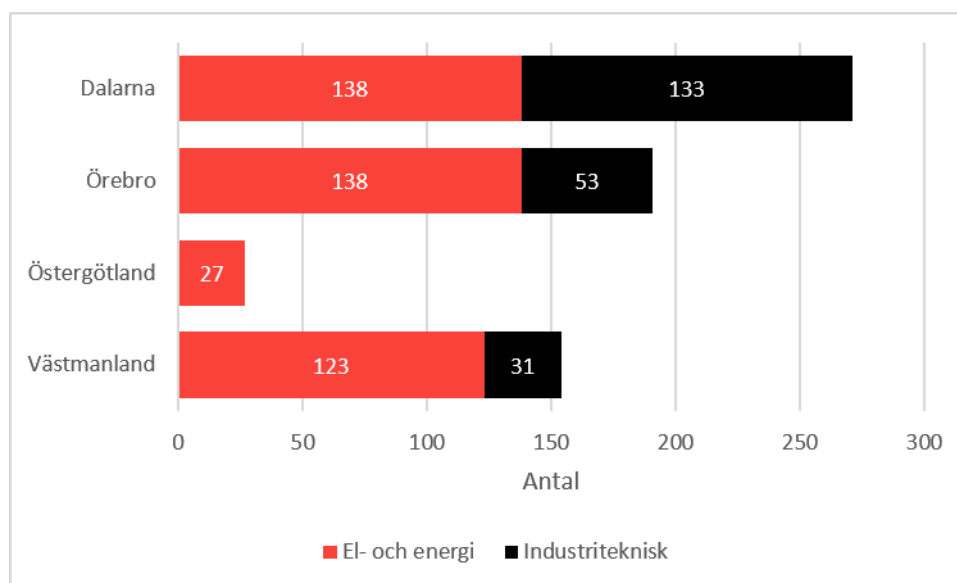
5.2.4 Komvuxnivå

Figur 31. Antal deltagare¹² i industrirelaterade yrkespaket inom komvux, 2021–2024 (Antal individer som läst minst en kurs under året, per län). Källa: Skolverket. Bearbetning: WSP

De redovisade skillnaderna avser antalet deltagare i industrirelaterade yrkespaket inom komvux, och variationen mellan länen är tydlig över perioden. Dalarna uppvisar den starkaste ökningen och ligger på den högsta nivån mot slutet av perioden, medan Örebro ligger relativt stabilt på en något lägre nivå. Östergötland visar en kraftig ökning från 2022, från en initialt mycket låg nivå, medan Västmanland uppvisar en successiv nedgång över perioden. Sammantaget ökar skillnaderna mellan länen, med en tydligare spridning i deltagarantal mot slutet av perioden.

Figur 32. Antal elever som läst minst en kurs inom ett industrirelaterat yrkespaket på gymnasial nivå uppdelat på län. År 2024. Källa: Skolverket. Bearbetning: WSP

¹² En individ kan förekomma i flera yrkespaketskategorier samma år.

De redovisade skillnaderna avser antalet elever som har läst minst en kurs inom ett industrirelaterat yrkespaket på gymnasial nivå, uppdelat på inriktning. Dalarna och Örebro uppvisar de högsta totala elevvolymerna, men med olika fördelning mellan inriktningarna, där Dalarna har en jämnare fördelning och Örebro en tydlig tyngdpunkt inom el och energi. Västmanland ligger på en lägre total nivå, med en tydlig dominans för el- och energi, medan Östergötland avviker genom ett mycket lågt totalt elevantal. Sammantaget är skillnaderna mellan länen tydliga både avseende volym och fördelning mellan inriktningar.

VI ÄR WSP

WSP är ett av världens ledande konsultbolag och rådgivare inom samhällsutveckling. Vi utvecklar allt ifrån städer och transportsystem till vattenförsörjning och höga hus. Med 67 000 medarbetare i över 40 länder samlar vi experter inom analys och teknik, för att framtidssäkra världen. I Sverige har vi omkring 4 000 medarbetare.

Tillsammans med våra kunder tar vi fram innovativa lösningar för en mänsklig, trygg och välfungerande morgondag. Vi planerar, projekterar, designar och projektleder olika uppdrag inom transport och infrastruktur, fastigheter och byggnader, hållbarhet och miljö, energi och industri samt urban utveckling. Så tar vi ansvar för framtiden.

wsp.com

WSP

WSP Sverige AB

Org. nr:556057-4880

wsp.com

